

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Simenon_Georges-Dum_na_krizovatce.pdb

PDB Name: Dům na křižovatce
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2007
Modification Date: 12.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Georges SIMENON

DŮM NA KŘÍŽOVATCE

ČERNÝ MONOKL

1.

Když komisař Maigret, zhluboka a unaveně si povzdychnuv odsunul svou židli od kancelářského stolu, o nějž se dosud opíral lokty, uplynulo právě sedmnáct hodin od okamžiku, kdy započal vyslýchat Karla Andersena. Za těchto sedmnáct hodin bylo okny Maigretovy kanceláře, prostých záclon, postupně vidět, jak v poledne zástupy švadlenek a obchodních prodavačů berou útokem malé hostince a kavárničky na náměstí Saint-Michel, potom jak pouliční ruch zvolna ochabuje, a po šesté hodině večerní jak všechno se zase řítí na nádraží podzemní dráhy a konečně ještě o něco později, jak se plní kavárny denními či spíše večerními hosty, kteří přicházejí, aby vypili svůj obvyklý aperitiv.

Řeka Seina se zvolna zahalovala v páry, zprvu jen řídké a později houstnoucí. Na její hladině plul poslední remorkér se zelenými a červenými světly a za sebou táhl na dlouhých lanech tři vlečné lodi.

Poslední autobus. Poslední vlak podzemní dráhy. Biografy se vyprázdnily, jejich vrátní zanesli dovnitř reklamní tabule s nápadnými obrazy a zatáhli mříže.

Kamna v kanceláři detektivního inspektora Maigreta vrčela, jak se zdálo, čím dále tím zlobněji. Na jeho stole byly prázdné pивní sklenice a zbytky obložených chlebů.

V některé pařížské čtvrti patrně vypukl požár, neboť pojednou se ozval pronikavý jekot hasičských polnic a rachot automobilových střídaček. Na nádvoří policejní prefektury vyjelo zavřené auto, vyložilo svůj denní přírůstek podezřelých osob a zase zmizelo.

Výslech stále trval. V hodinových přestávkách nebo v přestávkách dvou hodin, podle toho jak byl unaven, komisař Maigret stiskl knoflík elektrického zvonku. Na toto znamení líným krokem přišel inspektor Lucas, jenž až dosud spokojeně dřímал v sousední světnici, usedl za stůl, aby komisaře vystřídal ve výslechu.

A Maigret potom vždy se natáhl na prosté železné lůžko, aby se zotavil a nabyl nových sil k dalším úmorným otázkám. Policejní prefektura byla již opuštěná. Pouze v oddělení mravnostní policie byl ještě jakýsi život. Policista přivedl obchodníka s drogami, jenž byl ihned odsouzen pro policejní přestupek. To bylo již ke čtvrté hodině ranní.

Nad hladinou Seiny byla mléčná mlha, která zvolna zase řídla a jasný den ozářil prázdná nábřeží.

Na chodbách policejní prefektury se ozvaly kroky. Zacinkaly telefony. Tu a tam práskly dveře. Štěbetavé hlasy uklízeček. potom hlasy mužské, vydávající první rozkazy.

A komisař Maigret, odloživ na stůl svou lulkou, téměř již rozžhavenou, povstal a jediným pohledem si změnil vyslýchaného muže od hlavy až k patám. V tomto pohledu však nebyla jen špatná nálada, ale i jakýsi obdiv.

Jen považme - sedmnáct hodin přísného výslechu bez jediné přestávky pro vyslýchaného! Před zahájením výslechu mu odňali šněrovadla střeviců, límec, nákrčník a vyprázdnili mu všechny kapsy.

V prvních čtyřech hodinách výslechu musel stát vzpřímen uprostřed kanceláře a otázky na něho dopadaly tak suše, jako střely z kulometu.

„Máš žízeň?“

Komisař Maigret právě obdržel svou čtvrtou sklenici piva. Na bledých tvářích Karla Andersena se objevil slabý úsměv. Vděčně přijal nabízenou sklenici a žízni se napil.

„Máš hlad?“

Vyzvali ho, aby usedl a potom zase aby povstal. Po celých sedm hodin nedostal ani jediného sousta a potom, když přímo hltal obložený chléb, vysmívali se mu a škádli ho.

Byli dva a mohli se při výslechu střídat. V přestávkách mohli ulehnout, mohli se trochu prospat nebo se umýt, anebo

jiným způsobem uniknout utrpení tohoto jednotvárného trýznění.

A přece to byli oni dva, kteří se konečně vzdálili! Komisař Maigret pokrčil rameny, vyhledal si v zásuvce stolu studenou lulku a unaveně si otíral zpoceně čelo.

Snad to však nebyl tělesný a mravní odpor tohoto muže, co na Maigreta působilo největším dojmem, ale jeho nepopíratelná elegance a ušlechtilost, kterou si zachoval od počátku až do konce.

Člověk z lepší společnosti, kterému odejmou límec a nákrčník, a který pak aspoň hodinu musí celý nahý ztrávit s několika tucty zločinců nebo podezřelých osob v místnostech, kde policie zjišťuje jeho totožnost, který je vlečen od fotografického přístroje na židli, kde se provádí měření jeho těla, který je terčem výsměchu spodiny, neboť ti-to lidé na něm vidí, že není z jejich vrstev, jen zřídka si dovede zachovat onu jistotu, která jindy, v jeho soukromém životě, jest příznačnou známkou a nerozlučitelnou součástí jeho osobnosti.

A když potom musí přetrpět výslech, který trvá několik hodin, pak jest to opravdový zázrak, jestliže si zachová aspoň něco, čím by se ještě lišil od pravého tuláka z ulice.

Ale Karel Andersen se v ničem nezměnil. Ačkoliv jeho šaty byly pomačkané, přece jen si zachoval elegantní zjev, zjev takový, jaký lidé od policie jen zřídka mají příležitost ocenit, byla to elegance šlechtice, nic v ní nebylo přepjatého, nic směšného, zkrátka, ona zdrženlivá elegance, jakou možno vidat téměř jen v diplomatických kruzích.

Byl postavy větší než komisař Maigret, široký v ramenou, ale štíhlý a ohebný. Jeho úzký, protáhlý obličej byl bledý, rty poněkud bezbarvé.

Na levém oku měl černý monokl.

„Dejte to pryč,“ poručili mu.

Uposlechl a jen se chabě usmál. Jakmile však sňal monokl, objevilo se pod ním skleněné oko, nepříjemně vytřeštěné.

„Nehoda?“

„Ano, letecká nehoda...“

„Prodělal jste tedy válku?“

„Nikoliv, ve válce jsem nebyl. Jsem Dán. Ale v Dánsku jsem měl cestovní letadlo...“

Vytřeštěný pohled tohoto umělého oka byl tak tísnivý v tomto mladém obličej, jehož rysy byly pravidelné, že komisař Maigret, sklopiv oči zavrčel:

„Dejte si ten svůj monokl, kam patří...“

Karel Andersen si ani jednou nezastěžoval, necht' ho dlouho nechali stát uprostřed pokoje nebo zapomínali, že by mu měli dát něco k jídlu a pití. Se svého místa mohl vidět všechen ruch na ulici, vagóny tramvaje a autobusy, jedoucí po mostě, k večeru paprsky zardívajícího se slunce a teď oživení jasného dubnového jitra.

Stále se držel stejně zpřímá, bez jakékoli přetvářky, a jedinou známkou jeho únavy byl černý kruh, který se objevil pod jeho pravým okem.

„Trváte tedy na svém prohlášení?“

„Ano, trvám.“

„Chápete však, doufám, že, co jste nám řekl, není pravděpodobné?“

„Ano, chápu, nemohu však lhát.“

„Pravděpodobně doufáte, že budete propuštěn na svobodu, poněvadž proti vám není přímého důkazu, že?“

„Nedoufám v pranic.“

Hlas úplně klidný, snad trochu slabý a unavený, ale nic více.

„Chcete snad, abych vám přečetl protokol o vašem výslechu, než vám jej předložím, abyste podepsal?“

Mírný odmítavý pohyb rukou, jak když muž z lepší společnosti s poděkováním zamítá nabízený šálek čaje.

„Aspoň vám v hrubých rysech zopakují, co jsme zapsali. Před třemi lety jste přijel do Paříže, provázen svou sestrou Elsou. Po příjezdu jste měsíc bydlil v Paříži. Potom jste si pronajal venkovský domek na státní silnici, vedoucí z Paříže do Etampes, tři kilometry od města Arpajonu, přímo na místě, které se nazývá Křižovatka tří vdov.“

Karel Andersen lehkým pokynem hlavy projevil svůj souhlas.

„Tam žijete již celá tři léta a to v nejpřísnějším odloučení, takže lidé z toho kraje za celou tu dobu snad ani pětkrát se nesetkali, s vaší sestrou. Zkrátka, žádný styk se sousedy. Koupil jste si automobil starého druhu, již vyšlého z mody, kterého používáte, když jedete do Arpajonu na nákupy. Vždy jednou za měsíc tímto automobilem přijíždíte do Paříže.“

„Ano, zcela správně, přijíždím do Paříže, abych své práce odevzdal firmě Dumas a syn, ulice Čtvrtého září.“

„Těmito vašimi pracemi jsou návrhy na nábytkové látky. Za každý náčrtek dostáváte pět set franků. Zhotovíte měsíčně čtyři náčrtky, což tedy znamená dva tisíce franků...“

Nový tichý projev souhlasu.

„Nemáte přátel,“ pokračoval komisař Maigret. „Vaše sestra ne-má přítelkyni. V sobotu asi k desáté hodině večerní jste jako obvykle šel spát. A jako obvykle, než jste šel spát, zavřel jste svou sestru v její ložnici, která sousedí s ložnicí vaší. Vysvětľujete to tím, že vaše sestra je nesmírně bázlivá a že v noci má strach, aby ji nikdo nepřepadl... Nu, dobrá! Jdeme dále... V neděli o šesté hodině ranní pan Emile Michonnet, který bydlí ve vilce, vzdálené asi sto metrů od vašeho domu, vstoupil do své garáže a tam viděl, že zmizel jeho nový, automobil o šesti cylindrech a známé značky, a že místo něho stojí vaše stará kára...“

Karel Andersen se ani nehnul a jenom bezděčně sáhl do prázdné kapsy, kde jindy míval cigarety.

„Pan Emile Michonnet, který již od několika dnů o ničem jiném nemluvil a na nic jiného nemyslel než na svůj nový krásný vůz, domníval se zprvu, že je to jenom nějaký špatný žert. Odešel k vám a tu shledal, že vrata vaší zahrady jsou zavřena. Marně zvonil. Půl hodiny potom vypravoval svoji nešťastnou příhodu na četnické stanici, a dva četníci se hned vydali k vašemu domu... Otevřeli násilím, ale ne-nalezli ani vás, ani vaši sestru. Zato však ve vaší garáži stálo nové auto pana Emile Michonneta a v autu skloněn k volantů seděl mrtvý muž. Byl zastřelen z těsné blízkosti přímo do

hlavy... Jeho papíry mu nebyly ukradeny. A tak se ihned zjistilo, že je to jakýsi Isaac Goldberg, obchodník s diamanty v Antverpách.“

Za tohoto vyličování komisař Mairret přistoupil ke kamnům, otevřel dvířka a přikládal. Rachot uhlí.

„Četnictvo ovšem ihned zahájilo pátrání po vás a především vyslechlo zřízence v nádraží v Arpajonu, kteří vypověděli, že vás viděli, kterak ve společnosti své sestry vstupujete do prvního ranního vlaku, odjíždějícího k Paříži... Byli jste oba zatčeni, jakmile jste v Paříži vystoupili na nádraží d' Orsay... Všechno popíráte...“

„Popírám, že jsem někoho zabil.“ „Popíráte také, že jste znal Isaaca Goldberga.“

„Viděl jsem ho ve svém životě poprvé, když jsem vstoupil do své garáže a tam jsem ho spatřil mrtvého u volantu auta, které mi ne-náleží...“

„Místo však, abyste zatelefonoval policii, dal jste se na útěk se svou sestrou...“

„Bál jsem se...“

„Nemáte nic, co byste ještě dodal?“

„Nic!“

„A tvrdíte, že po celou noc ze soboty na neděli jste pranic ne-zaslechl?“

„Spím tvrdě, velmi tvrdě.“

Bylo to již asi po padesáté, co opakoval přesně tytéž věty a komisař Maigret, téměř již pozbýváje rozvahy, opět stiskl knoflík elektrického zvonku.

Vstoupil Lucas.

„Vrátím se za okamžik,“ pravil Maigret, odcházejce.

* * * * *

Prozkoumáním této vražedné události byl pověřen vyšetřující soudce Comélieu. Jeho rozmluva s komisařem Maigretem trvala patnáct minut. Soudce zprvu se, tak říkajíc, už vzdával hry.

„Věřte mi, Maigrete, že to bude jedna z těch nešťastných afér, které se, bohudíky, přihodí pouze jednou za deset let, při nichž se však zpravidla nic nezjistí... A že to musím být právě já, který si něco takového musí odnést!... Všechny podrobnosti té věci jsou tak nesouvislé!... Ku příkladu, proč ta záměna dvou automobilů... a proč Andersen nepoužil k svému útěku auta, které našel v garáži, a proč místo toho šel do Arpajonu pěšky a odjel do Paříže vlakem?... A co u všech čertů, vlastně dělal ten holandský obchodník s diamanty na Křižovatce tří vdov?... Věřte mi, Maigrete, já mám dobrý čich. A pro vás jako pro mne započalo s tím dlouhé a zbytečné utrpení... Nu, dobrá, chcete-li, pusťte ho na svobodu... Snad máte pravdu, myslíte-li, že z něho už nic nedostaneme, když dovedl odolat vašemu výslechu, ač to byl výslech, který trval celých sedmáct hodin.“

Běhmo komisařových očí bylo slabě zardělé, neboť Maigret byl trochu nevyspalý.

„Viděl jste jeho sestru?“ tázal se soudce.

„Ne. Když mi Andersena přivedli, jeho sestra se už v průvodu četníků vrátila domů, neboť četníci ji chtěli vyslechnout na místě samém. A tam také zůstala. Je ovšem střežena.“

Stiskli si ruce.

Maigret se vrátil do své kanceláře, kde Lucas mírným pohledem střežil Andersena, který se čelem opřel o sklo okna a trpělivě vyčkával.

„Jste svoboden, můžete jít,“ pravil komisař Maigret už na prahu.

Karel Andersen se nezachvěl radostí, ale ukázal na svoji nahou šíji a na střevíce, které byly rozevřeny jako tlama velryby.

„Vaše věci vám budou vráceny v registratuře. Ale rozumějte mi dobře, nejsme s vámi ještě hotovi, a musíte být stále připraven, že každým okamžikem budete zase předveden před vyšetřujícího soudce. Při sebemenším vašem pokusu o útěk, dám vás zavřít za mříže.“

„A moje sestra?...“

„Naleznete ji doma.“

Andersen, ač navenek klidný, patrně přece jen aspoň na okamžik podlehl vzrušení, neboť než přikročil ke dveřím, sňal monokl a dlaní si přejel ztracené oko.

„Děkuji vám, komisaři.“

„Není zač.“

„Ujišťuji vás svým čestným slovem, že jsem se ničím neprovinil.“

„Žádného ujištění od vás nepožaduji.“ Andersen se uklonil a na prahu vyčkal, až Lucas ho odvede k registratuře. V přední síni někdo povstal a v rozhořčeném údivu byl svědkem tohoto výjevu. Potom spěchal k Maigretovi.

„Jakže?... Vy ho použítte na svobodu? To přece není možné, komisaři...“

Byl to pan Emile Michonnet, pojišťovací agent, majitel nového automobilu o šesti válkách. Vstoupil do komisařovy kanceláře jako člověk, jenž má k tomu plné právo a klobouk položil na Maigretův stůl.

„Při té věci především jde o mne ... Vzhledem k mému vozu...“

Prošedivělý človíček, oděný vybraně, ale nevkusně, jenž si stále popotahoval napomádované špičky kníru.

Mluvil protahuje rty a mával rukama pohyby, které měly být velitelské.

On přece měl všechno právo ke stížnosti. Zda ta není on, kterého musí spravedlnost chránit... zda jedině on není hrdinou celého toho případu?

On ne, on pan Emile Michonnet se nedá snadno odbýt. Bude-li třeba, celá policejní prefektura ho musí vyslechnout.

„Dnes v noci jsem měl dlouhou rozmluvu s paní Michonnetovou, s níž jak doufám se brzy seznámíte... madame

Michonnetová se mnou úplně souhlasí... Připomínám, že její otec byl profesorem na státním gymnasiu v Montpellieru a že její matka soukromě vyučovala klavír... Říkám vám to jenom proto, že... zkrátka...

To bylo jeho oblíbené slovo. Vyslovoval je tak, že znělo současně ostře i shovívavě.

„Zkrátka, je naprosto nutno, aby v době co nejkratší se v té věci stalo něco opravdu rozhodného... Jako všichni, jako lidé i nebohatší, ku příkladu sám hrabě d'Avrainville, zakoupil jsem si své nové krásné auto na splátky... Podepsal jsem osmáct smének... Připomínám, že snadno jsem mohl zaplatit hotovými, ale považuji za zbytečné, vydávat hotové peníze, když toho není nezbytně třeba.... Hrabě d'Avrainville, o němž jsem se právě zmínil učinil totéž se svou Hispánkou. Zkrátka...“

Maigret mlčky naslouchal a jen si unaveně oddychoval.

„Zkrátka, nemohu se obejít bez automobilu, neboť jej potřebuji při výkonu svého povolání... Uvažte, že okruh mého pojišťovacího zastoupení má poloměr třicet kilometrů kolem Arpajonu... Madame Michonnetová se mnou úplně souhlasí... Ted' ovšem si nemůžeme po-nechat auto, v němž byl někdo zavražděn... Podle mého názoru je větší spravedlnosti, aby učinila vše, čeho je třeba, aby mi opatřila nový vůz, ovšem téhož druhu, pauze s tím rozdílem, že bych pro sedadla zvolil potah barvy červeného vína, což však pranic nemění na ceně ...“

Maigret si opět unaveně oddychl.

„Nezapomínejte, že můj vůz byl pošpiněn krví a poškozen výstřelem a že bych byl nucen...“

„A to je vše, co jste mi chtěl říci?“

„Promiňte!...“

Bylo to opět jedno z jeho oblíbených slov.

„Promiňte, komisaři, rozumějte mi dobře, že vám chci pomáhat ze všech svých sil, všemi svými vědomostmi a zkušenostmi o všem, co se týká našeho kraje... jest však naprosto nutno, abych co nejdříve měl nové auto...“

Maigret si přešel dlaní čelo.

„Nu dobrá,“ pravil. „Co nejdříve vás navštívím.“

„A pokud jde o auto?...“

„Až prohlídka bude úplně skončena, váš vůz vám zase bude vrácen...“

„Když vám ale říkám, že madame Michonnetová a já...“

„Vyřídíte paní Michonnetové moje nejuctivější poručení!... Sbohem, pane?...“

Toto rozloučení bylo tak rychlé, že pojišťovací agent neměl ani kdy, aby něco namítal. Octl se na chodbě s kloboukem, který mu někdo dal do ruky a kancelářský písař ho stále pobízel vpřed:

„Račte tudy, prosím. Prvé schodiště vlevo... Dveře jsou potom přímo před vámi...“

Komisař Maigret se zavřel v kanceláři na dva západy a do že-lezného hrnku, stojícího na kamnech nalil vody, aby si uvařil silnou kávu.

Jeho kolegové se domnívali, že ještě pracuje. Museli ho však budit boucháním na dveře, když asi za hodinu byl doručen telegram z Antverp, jenž oznamoval:

„Isaac Goldberg, čtyřicet pět let, obchodní agent s diamanty. Zde dost dobře znám. Z bankovních kruhů o něm dobré zprávy. Vždy jednou týdně navštěvoval buď vlakem nebo letadlem obchody s diamanty v Amsterdamu, Londýně a Paříži.“

Majitel přepychové vily v Borgerhoutu, Campinova ulice. Ženat. Otec dvou dětí, dvanáct a osm let.

Paní Goldbergová uvědoměna. Odjela vlakem do Paříže.“

* * * * *

O jedenácté hodině dopolední ozval se zvonek telefonu. Byl to Lucas.

„Haló? Komisař Maigret? Jsem na Křižovatce tří vdov. Telefonuji vám z garáže, která jest asi dvě stě metrů od Andersonova domu... Ano, Andersen se již vrátil... Jeho dům jest zavřen... Ne, nic zvláštního.“

„A jeho sestra?“

„Jistě je také doma, ale neviděl jsem ji.“

„Golbergova mrtvola?...“

„Je v umrlčí komoře v Arpajonu...“

* * * * *

Maigret se vrátil do svého bytu na boulevardu Richard Lenoir.

„Jak se zdá, jsi unaven,“ řekla mu jeho choť prostě.

„Připrav mi vak, dej do něho všechno, co potřebuji, nezapo-meň na boty, abych se mohl přezout a na trepky...“

„Odjíždíš na dlouho?“

Na plotně v kuchyni byl pekáč se zadělávaným masem. V ložnici, jejíž okno bylo otevřeno, byly obě postele rozloženy, aby podušky a pokrývky se mohly vyvětrat. Paní Maigretová ještě neměla ani kdy, aby odstranila špendlíky, které svíraly její vlasy v drobných, tvrdých kučerách.

„Nashledanou?“ Políbil ji. V okamžiku, když už odcházel, madame Maigretová podotkla:

„Otvíráš dveře pravici.“

Bylo to proti jeho zvyku. Maigret vždy otvíral dveře levicí. A madame Maigretová se nijak netajila, že je tak trochu pověřivá.

„Co se to stalo?... Lupičská tlupa?“

„Ještě nevím.“

„Odjíždíš daleko?“

„To také ještě nevím.“

„Ale dáš na sebe pozor, vid?“

Ale komisař Maigret už sestupoval po schodišti a sotva se obrátil, aby se s ní ještě rozloučil mávnutím rukou. Na boulevardu si za-volal autotaxi.

„Na nádraží v d'Orsay... nebo raději... Kolik by stála cesta až do Arpajonu?... Tři sta franků se zpáteční jízdou?... Tedy dobrá, jedme!...“

Něco takového se mu jen zřídka přihodilo. Ale tentokráte měl naspěch. Tak naspěch, že nemohl si věnovat delší chvíle, aby zapudil spánek, který mu již svíral oční víčka.

A potom! Zda opravdu nepodleh hlubokému dojmu? Nikoliv ovšem dojmu z toho, že dveře svého bytu otevřel pravici místo levici. A také nikoliv dojmu z té výstřední historie auta, které bylo Michonetovi ukradeno a které a něco později bylo nalezeno se zavražděným mužem u volantu a to v garáži Karla Andersena.

Byla to spíše osobnost tohoto Dána, která komisaře Maigreta tolik zaujala.

Sedmáct hodin takového výslechu! Vycvičení banditi, darebáci, kteří byli častými hosty na všech policejních komisařstích celé Evropy, nedovedli by odolat tak těžké zkoušce.

Snad právě jenom proto komisař Maigret propustil Karla Andersena na svobodu.

Ale přes tento svůj hluboký dojem komisař Maigret již dávno tvrdě spal, než dojeli do Bourg-la-Rheine. Šofér ho probudil v Arpa-jonu na starém tržišti.

„Do kterého hotelu, pane?“

„Jedte až na Křížovatku tří vdov.“

Ulice, jejíž dlažba, poskvrněná olejem se leskla, zvolna stoupala, potom státní silnice, po jejíž obou stranách byly tabule s reklamami lázní ve Vichy a Deauville, nebo s reklamou velkých hotelů, či s reklamami obchodů s benzinem.

Přejezd přes trať. Za ním garáž a pět pump s benzinem, červeně natřených. Vlevo silnice do Avrainville, na rozcestí označená ukazovatelem.

Alentour, pole, kam zrak sahal.

„Už jsme zde,“ pravil šofér.

Byly tam pouze tři domy. Především dům majitele garáže, zbudovaný z betonu a narychlo postavený v obchodní horečce. Velké sportovní auto s aluminiovou karoserií nabíralo benzin. Dva strojníci opravovali malý nákladní automobil řezníka z Arpajonu.

Před Maigretem dům, postavený z otesaného kamene ve vilovém slohu, s úzkou zahradou, obklopenou mřížovím, vysokým aspoň dva metry. Mosazná deska:

E m i l e M i c h o n n e t,

zastoupení pojišťoven.

Jiný dům ve vzdálenosti asi dvou set metrů. Vysoká zeď, obklopující park, ukazovala pouze prvé poschodí, brídicovou střechu a několik krásných stromů.

Tato budova jistě byla postavena aspoň před třemi stoletími. Byl to krásný venkovský dům ze starých dob, měl domek, určený pro zahradníka, domek pro služebnictvo, drůbežárnu, stáj, terasu s pěti stupni, ozdobenou bronzovými svítilnami. Malá cementová fontána byla vyschlá. Z ozdobného komínu vystupoval přímo do vzduchu tenký sloupek kouře.

To bylo vše. Za domem a parkem pole, zvonice, střechy statků, na jednom poli opuštěný pluh.

Na hladké silnici projížděla auta, vyhýbala se a křížovala.

Komisař Maigret vystoupil s vakem v ruce a zaplatil šoférovi, jenž před odjezdem do Paříže nabral si v garáži benzin.

ZÁCLONY, KTERÉ SE POHYBOVALY

2.

Lucas se vynořil z příkopu silnice, kde až dosud byl skryt v křoví a přistoupil k Maigretovi, jenž položil svůj vak na zem k nohám. Právě v okamžiku, kdy si na uvítanou tiskli ruce, ozvalo se ostré, lomozivé syčení, které stále vzrůstalo, a pojednou silně závodní auto projelo plnou rychlostí vedle obou policistů, tak těsně vedle nich, že zachytilo Maigretův ruční vak a odhodilo jej na vzdálenost asi tří metrů.

Nic jiného už nebylo vidět. Auto, řítící se po silnici šíleným spěchem, obratně se vyhnulo venkovskému vozu se slámou a zmizelo daleko na obzoru.

Maigret se ušklíbl.

„Jezdí zde hodně takových bláznů?“

„Byl to prvý, kterého jsem zde viděl.... Člověk by přísahal, že měl namířeno na nás, vidíte?“

Odpoledne bylo šedivé a smutné. V jednom okně Michonnetova domu se zachvěla záclona.

„Může se tady někde spát?“ tázal se Maigret.

„V Arpajonu nebo v Avrainville... Do Arpajonu jsou odtud tři kilometry... do Avrainville není tak daleko, ale není tam nic jiného, než docela obyčejná venkovská hospoda...“

„Odes tam můj vak a objednej nám pokoje... Nic nového?“

„Pranic. Z vily se někdo na nás dívá... Je to pani Michonne-tová, s kterou jsem před malou chvílí skončil výslech... Černovlasá, dost tlustá, a myslím, že její povaha není nejlepší...“

„Nevíš, proč tomuto místu říkají Křižovatka tří vdov?“

„Už jsem se na to všechno vyptal... Je to k vůli Andersenovu domu... Ten dům byl postaven někdy za Velké revoluce nebo snad ještě mnohem dříve... Dříve zde nic nebylo, byl to jediný dům na tomto rozcestí... Asi tak před padesáti lety bydlely v něm tři staré vdovy, matka se svými dvěma dcerami. Matce bylo už devadesát let a byla ochromena na celém těle. Starší dcera měla sedmašedesát let a ta mladší měla už také dobrou šedesátku na zádech. Byly to tři potrhle stařeny, tak byly lakomé, že si vůbec pranic nekupovaly k jídlu a žily jen z toho, co se jim urodilo v jejich zelinářské zahradě a v drůbežárně. Jejich dřevěné okenice se nikdy neotevíraly. Někdy to trvalo celé týdny, než je někdo aspoň zahlédl... Potom si ta starší dcera zlomila nohu a pak už ji nikdo neviděl, až byla mrtvá... Je to taková podivná, ale při tom také směšná historka!... Jak jsem slyšel vypravovat, lidé si konečně jednoho dne povšimli, že v domě tři vdovy a okolo něho je jako po vymření... To jim přece jenom bylo nápadné... Starosta v Avrainville se konečně rozhodl, že se tam půjde podívat... Musel do toho domu vniknout násilím, a našel tam všechny tři stařeny mrtvé a byly mrtvé už aspoň deset dnů! Lidé říkají, že v té době se o tom mnoho psalo v novinách... jeden zdejší učitel, kterého ta historie, jak myslím, trochu pobláznila, dokonce o tom napsal knížku, v níž tvrdil, že starší dcera, ta s tou zlomenou nohou, z nenávisti k své mladší sestře, která ještě mohla čiperně chodit, ji otráвила a že z téhož kotlíku byla otrávena i matka... Vražednice prý potom umřela v těsném sousedství obou mrtvol a to hladem, protože, majíc zlomenou nohu, nemohla se hýbat a nemohla si opatřit nic k jídlu...“

Maigret se zadíval na dům tří vdov, z něhož bylo vidět pouze poschodí a střechu, potom si prohlížel novou vilu pana Emila Michonneta, garáž, která byla ještě novější a konečně se zadíval na automobily, které po státní silnici ujížděly rychlostí osmdesáti kilometrů za hodinu.

„Jdi objednat pokoje... A potom se vrať a hled', abys mne zde někde vyhledal...“

„Co hodláte učinit?“

Komisař místo odpovědi mlčky pokrčil rameny. Nejprve zamířil k domu tří vdov a přistoupil až k vratům parku. Byla to prostorná stavba, domo starý dům, a byla obklopena parkem v rozměru asi tří nebo čtyř hektarů, němž bylo několik nádherných stromů.

Alej, která se mírně skláněla, ohraničovala trávník, jedním směrem vedla k předjezdu domu a druhým ke garáži, která byla zřízena ze staré stáje a na střeše ještě měla holubník.

Všude ticho, nikde se nic nepohnulo. Nebýt řídkého kouře, jenž vystupoval z komínu, mohlo se říci, že za spuštěnými záclonami není lidského života. Den se zvolna skláněl. Na vzdáleném poli koně se vraceli do statku.

Maigret, ohlédnuv se od vrat, spatřil muže menší postavy, jenž se procházel po silnici. Ruce hluboko v kapsách flanelových kalhot, na hlavě čepice, v zubech lulka. Tento muž k němu přistoupil, docela přátelsky a důvěrně, jak se na venkově vždy děje mezi dobrými přáteli.

„Vy tedy řídíte vyšetřování?“

Byl bez límečku a na nohou měl domácí trepky. Zato však měl kabát z pěkného anglického, šedého sukna a na ukazováčku pravice obrovský pečetní prsten.

„Jsem majitelem garáže na Křižovatce tří vdov... Viděl jsem vás už zdaleka...“

Bývalý boxer, docela jistě bývalý boxer. Kdysi mu v ringu rozbili nos a ostatně celý jeho obličej byl od ran pěstí jako potlučený kladivem. Jeho protáhlý hlas, byl chraptivý a sprostý, ale ozývala se z něho jistota a sebedůvěra.

„Co říkáte té historii s těmi auty?...“

Rozchechtal se a tím ukázal své zlaté zuby.

„Nebýt toho, že při tom byl jeden mrtvý, tedy bych řekl, že je to prožlukle veselá historka... Vy ovšem nevíte, jak to myslím a jak byste mi mohl také rozumět... Vy ještě neznáte toho chlapíka, toho Michonneta, toho vašnostu, jak mu říkáme... Je to vznešený pán, který se nerad stýká s obyčejnými lidmi, jako jsme my, a nosí límeček vysoký až po uši a lakové střevíce... A ta jeho madame Michonnetová!... Ještě jste s ní nemluvil?... Hm!... Ti dva lidé pro sebe všechno požadují a všechno chtějí zadarmo, ba dokonce si stěžovali u četníků, že prý automobily tropí velký hluk, když se zastavují před mou pumpou, aby si nabraly benzin...“

Komisař Maigret pohlížel na garážistu docela klidně, aniž ho povzbuzoval k dalšímu vypravování, ale také ho svým pohledem nijak od toho neodrazoval. Prostě se na něho díval, což někdy bývá dost tísnivé pro lidi slabší povahy, ale nemohlo ovšem vyvolat dojem u bývalého boxera.

Po silnici projel nákladní automobil, rozvážející pekařské výrobky a garážista za ním křičel:

„Servus, Clémente!. Tvůj klaxon jsme už opravili. Stav se pro něj, až pojeděš zpátky...“

Potom se zase obrátil k Maigretovi a nabízejí mu cigarety, pokračoval:

„Je tomu už asi tak dva měsíce, co ten vašnost začal mluvit o tom, že si chce koupit novou káru. Obtěžoval s tím všechny obchodníky s automobily. A mne také!... Stále a stále požadoval, aby se něco slevilo z ceny... A nic mu při tom nebylo vhod... Karoserie mu jednou byla příliš tmavá, jindy zase příliš světlá... Chtěl, aby lak měl barvu jako káva, trochu stříknutou do červena, ale ne moc a přece aby bylo vidět, že je to trochu načervenalé... Zkrátka a dobře, koupil si auto-mobil u jednoho mého kolegy v Arpajonu... Doznejte přece, že je to k prasknutí, když několik dnů potom, co si svoji novou káru koupil, našel ji ne v garáži svojí, ale v garáži u tří vdov?... Na mou duši, byl bych dal nevím co, kdybych mohl být při tom, když ten vašnost mís-to svého šesticylindraku viděl ve své garáži tu starou předpotopní rachotinu! Škoda, že při tom byla také smrt. Tím se všechno pokazilo... Neboť mrtvý je mrtvý a před takovými věcmi člověk musí mít respekt!... Stavte se u nás, až půjdete kolem a vypijte u nás nějakou sklenku, ano? Ještě nemáme žádného slušného sluhu a především ne-máme lepší bufet. Ale to všechno ještě přijde, až najdu nějakého po-řádného hochu, který by to vedl, pak rád sáhnu do kapsy a dáme se do toho...“

Garážista konečně patrně zpozoroval, že jeho slova nalézají jen malou ozvěnu, neboť pojednou podal Maigretovi ruku.

„Tedy nashledanou...“

Odcházel volným, pohodlným krokem. Zastavil se, aby si po-hovořil s rolníkem, jenž jel ve dvoukolovém vozíku.

Za záclonami u Michonnetů stále bylo nejasně vidět obličej. Venkovská krajina po obou stranách státní silnice měla za jarního podvečera jen jednotvárný vzhled, líný a takřka nehybný, zdálky se ozývaly jen matné a nejasné zvuky, tu a tam zaržání koní, slabý cinkot zvonku v kostelní věži, vzdálené asi tak deset kilometrů.

Po silnici projelo prvé auto s rozžatými světly, ale v pološeru bylo je ještě sotva vidět. Komisař Maigret sáhl do tahadlu zvonku, které viselo vpravo od vrat. Krásný a vážný zvuk ušlechtilého bronzu se zachvěl v parku a pak následovalo dlouhé ticho. Velké domovní dveře nad předjezdem se neotevřely, zato však zaskřípala zadní domovní dvířka.

Objevila se vysoká postava, bledé tváře, černý monokl.

Bez jakéhokoliv spěchu či vzrušení Karel Andersen přistoupil k mřížovým vratům, otevřel je a pozdravil lehkým úklonem hlavou.

„Nijak jsem nepochyboval, že přijdete... Patrně chcete se podívat do garáže... Vyšetřující soudce ji zapečetil, myslím však, že máte právo, abyste pečeti zase...“

Měl na sobě tytéž šaty, které měl na pařížském policejním ředitelství, šaty střihu velmi elegantního, ačkoliv již nebyly nejnovější.

„Vaše sestra jest zde?“

Nebylo již dost jasno, aby se dalo poznat, zda jeho tváře se ne-zachvěly, jisto však bylo, že Karel Andersen pojednou pocítil potřebu, aby si urovnal monokl na levém oku.

„Ano...“

„Rád bych s ní mluvil...“

Okamžik váhal. Potom přikývl.

„Raďte jít za mnou...“

Obešli celý dům. Za domem byl rozlehlý trávník, k němuž vedla terasa. Všechny přízemní pokoje měly zasklené dveře, které se otvíraly na tuto terasu.

Ani v jediném pokoji nebylo světlo. V pozadí parku chomáče mlhy se již snášely na koruny stromů.

„Dovolíte, abych šel před vámi?“

Andersen otevřel jedny zasklené dveře a komisař Maigret ho následoval do salonu, v němž bylo houstnoucí pološero. Dveře na terasu zůstaly otevřeny a jimi do salonu vnikal večerní vzduch, současně svěží i těžký, a s ním vnikala vůně trávy a vlhkého listí. V krbu hořelo pouze jediné poleno, z něhož chvílemi vyskočilo několik jisker.

„Půjdu pro sestru...“

Odešel. Nerozsvítil v salonu, ba dokonce se zdálo, že si dosud ještě ani nepošimnul, že jest už večer.

Komisař Maigret, osaměv rozhlížel se salonem, zvolna se procházel a konečně se zastavil před podstavcem, na němž byl guachový náčrtek. Byl to náčrtek moderní látky, smělých barev a podivné kresby.

Ale byly to kresby méně podivné, než zvláštní dojem, který komisař Maigret pocíťoval při vzpomínce na tři staré vdovy, které kdysi bydlely v tomto domě.

Aspoň některé kusy tohoto nábytku jim jistě náležely. Byla tam křesla empírového slohu, rozpraskaný lak, sešlý hedvábný potah, byly tam rypsové záclony, které jistě již celých padesát let nebyly sta-ženy.

Zato však podél jedné stěny byly nové příhrádky knihovny z bílého dřeva, kde se tísnily nevázané knihy, knihy francouzské, německé a jistě také dánské.

A tyto bílé, žluté a strakaté obálky byly v ostrém rozporu s rozviklanou pohovkou, rozbitými vázami a kobercem, jehož střed byl už úplně vyšlapán, takže jim bylo vidět podlahu.

Večerní šero houstlo. Kdesi v dálce zabučela kráva. Ticho, které potom následovalo, bylo chvílemi přerušeno lehkým bzukotem, který rychle vzrůstal a pak se proměnil v hukot a vrčení motoru, a zase všechno doznívalo v dálce. Za chvíli projelo po silnici jiné auto.

V domě však nic, úplné ticho. Ba ani nábytek nezapraskal. Ticho jako v hrobě, pranic, co by opravňovalo k domněnce, že v tomto domě je vůbec nějaký život.

Karel Andersen vstoupil do salonu prvý. Jeho bílé ruce pro-zrazovaly jakési rozčilení. Mlčel však a okamžik, ani se nehýbaje stál vedle dveří.

Šustot po schodišti.

„Moje sestra Elsa,“ ohlásil konečně.

Přistoupila a v polotmě salonu její postava měla jen nejisté obrysy. Blížila se jako filmová hvězda, či spíše jako ideální žena se blíží ve snu muži, jenž ji zbožňuje.

Byly její šaty z černého sametu? Jisto je pouze, že svým šatem byla temnější než její okolí a že tvořila jakousi hlubokou, nádhernou skvrnu. Zdálo se, že poslední zbytky světla, které ještě zůstalo v salonu, se soustřeďují k jejím plavým a lehkým vlasům a k jejímu bledému obličej.

„Slyšela jsem, že si přejete se mnou mluvit, komisaři... Přede-vším však, raďte sednout...“

Její přízvuk byl o něco určitější než přízvuk Andersenův. Její hlas zpíval a skláněl se na poslední slabiku slov.

A její bratr stál vedle ní, jako otrok stojí vedle své panovnice, kterou chce a musí chránit.

Učinila několik kroků a teprve když byla hodně blízko, Maigret si povšimnul, že je postavy téměř stejně vysoké jako Karel. Úzké boky ještě zvyšovaly dojem ve vzrůstu.

„Cigaretu!...“ pravila, obracejíc se k bratrovi.

Pospíšil si, aby jí vyhověl, neobratný v svém spěchu. Vzala se stolu zapalovač a na okamžik červený oheň sváděl nerozhodnou bitvu s temnou modří jejich očí.

Potom, když světlo shaslo, tma byla ještě nápadnější, tak nápadná a tísnivá, že nespokojený komisař sám již hledal na zdi vypínač elektrického světla. Nenaleznuv jej, zamručel:

„Směl bych vás požádat, abyste rozsvítili?“

Musel sebrat všechny své síly, aby se odhodlal k těmto slovům. Tento výjev měl ráz příliš divadelní, aby mu to mohlo být po chuti. Že divadelní? Či spíše příliš těžký a chmurný, tak těžký, jako byla ona vůně, která zaplavila celý pokoj, jakmile Elsa vstoupila.

A také příliš podivný, pro život jinak zcela všední. A snad příliš podivný vůbec, pro život každý, ať již všední či nikoliv.

Tento přízvuk... tato naprostá korektnost Karla Andersena a je-ho černý monokl... tato směs moderního osobního přepychu a srdce-lomné citlivosti k starožitnostem... Zkrátka, všechno, až po Elsin šat, jenž nebyl obvyklou robou, jakou možno vidět na ulici či v divadle nebo ve společnosti.

Co asi zaviňovalo, že byl to šat tak zvláštní? Pravděpodobně, ba docela jistě způsob, jak Elsa se jím odívala, neboť střih jejího šatu byl docela prostý. Látko těsně zahalovala celé její tělo, ba dokonce zahalovala jí i šíji, takže bylo vidět pouze její bílý obličej a bílé ruce...

Karel Andersen se sklonil ke stolu, nadzvedl stínidlo petrolejové lampy, potom cylindr a rozsvítil. Byla to lampa, stará již několik desetiletí, lampa s vysokou porculánovou nohou, ozdobenou nepravým bronzem.

Okamžitě se v jednom koutě salonu objevil velký pruh světla v průměru asi dvou metrů. Stínidlo bylo oranžové barvy.

„Promiňte mi,“ pravil Andersen, „promiňte mi, nepovšiml jsem si, že ani jediná židle není prázdná.“

Rychle přikročil ke křeslu empírového slohu a sebral knihy, které na křesle byly nahromaděny. V nepořádku je položil na koberec.

Elsa stála uprostřed salonu, vzpřímena, obrysy jejího těla se rýsovaly pod sametovým šatem, a klidně kouřila.

„Váš bratr, slečno,“ započal komisař, „mne ujišťoval, že v noci ze soboty na neděli nezaslechl pranic zvláštního... Jak se zdá, má spánek velmi tvrdý...“

„Ano, velmi...“ opakovala, vdechujíc kouř cigarety.

„Vy rovněž jste nic neslyšela?“

„Pranic zvláštního.“

Mluvila zvolna a pozorně, jako každá cizinka, která všechna slova a celou větu si napřed musí překládat do své mateřštiny.

„Již víte,“ pokračovala, „že náš dům je těsně vedle stání silnice. Provoz na silnici trvá celý den a celou noc a jen zřídka v noci poněkud ochabne. Nákladní auta denně od osmé hodiny večerní až do rána jezdí po silnici do města a tropí mnoho hluku... V sobotu k tomu přistupují ještě turisté, kteří jezdí k břehům řeky Loiry a Sologny. Náš spánek jest stále rušen hlukem motorů a houkaček a lidskými hlasy... Kdyby tento dům nebyl tak laciný, pak věru, sotva...“

„O Goldbergovi jste nikdy nic neslyšela?“

„Nikdy...“

Venku ještě nebyla úplná noční tma. Trávník byl ještě zelený, ač již temný, a vzbuzoval dojem, že by na něm bylo možno spočítat všechna stébla trávy, tak se všechna stébla od sebe oddělovala.

Park, kterým dům byl obklopen, ačkoliv nebyl příliš pěstěn, měl dokonalý soulad, jako dekorace k opeře. Každá skupina, každý strom, ba dokonce i každá větev stromu byla jako na přesně určeném místě. Vzadu obzor polí a na něm střecha statku dokončovala tento soulad, který se podobal symfonii spokojeného venkovského života.

Ale zato v salonu mezi starým nábytkem a hřbety cizích knih se ozývala slova, kterým komisař Maigret nerozuměl. A mezi tím tito dva cizinci, bratr a sestra, zvláště však tato sestra, která vrhala do tohoto klidu zvuk plný nesouladu...

Snad zvuk příliš smyslný, dokonce vilný? A přece - nepočínala si nijak výstředně. Prostě stála jako socha, ani se nehýbajíc, a v tomto postoji již zůstala...

Byla to však prostota, která vzbuzovala podezření, že je za-myšlená a že chce působit právě svou jednoduchostí.

Komisař Maigret byl tím tak zmaten, že v duchu si doznával, že spíše by pochopil ony tři stařeny, ony tři vdovy, se všemi jejich ohavnými vášněmi, než tuto mladou ženu, zdánlivě tak prostou a klidnou.

„Dovolíte mi, abych si prohlédl váš dům?“

Ani zdání odporu, ať již u Karla Andersena, či u jeho sestry.

Andersen vzal lampu se stolu a jeho sestra klidně usedla do křesla.

„Chcete-li mne následovat...“

„Předpokládám, že většinou se zdržujete právě v tomto saloně?...“

„Ano... Já zde pracuji a má sestra zde dle po celý den, není-li tak hezky, aby mohla odejít do parku...“

„Ve vašem domě není služebnictva?“

„Sám již víte, kolik asi vydělávám. Jest to příliš málo peněz, abych si mohl dovolit takový přepych, že bych se dal obsluhovat...“

„A kdo vám vaří?“

„Já...“

Tato odpověď zněla opět docela prostě, bez jakéhokoliv ne-místného studu nebo ostychu, a když oba muži odešli na chodbu, Andersen otevřel jedny dveře, pozvedl lampu směrem ke kuchyni a pravil, jen tak na pokraji rtů:

„Odpustíte zajisté... tento nepořádek...“

Bylo to něco mnohem horšího než obyčejný nepořádek, byl to naprostý zmatek. Lihový ohříváč, poskvřený spáleným mlékem, zbytky různých omáček a mastnotou stál na kuchyňském stole, pokrytém kusem voskovaného plátna. Tvrdé chlebové kůrky. Na plotně ne-myté nádobí.

Když opět se vrátili na chodbu, komisař Maigret vrhl krátký pohled otevřenými dveřmi salonu, kde již byla úplná tma a kde zářila pouze Elsin cigareta.

„Nepoužíváme ani jídelny, ani malého salonku, které jsou přední částí domu. Chcete si je prohlédnout?“

Petrolejová lampa osvětlovala dost hezký přízemní pokoj, kde byl nahromaděn bez ladu a skladu starý nábytek a kde

podlaha byla proměněna ve skladiště bramborů. Dřevěné okenice byly zavřeny.

„Naše ložnice jsou nahoře.“

Dřevěné schodiště bylo široké a jeho staré stupně smutně skřípaly. I zde bylo cítit Elsinu voňavku a tato vůně byla tím hustší, čím výše oba muži vystupovali.

„Zde je moje ložnice...“

Prosté lůžko, spíše jenom divan. Jednoduchý, toaletní stolek. Velký, hřmotný šatník ve slohu Ludvíka XV. Na nočním stolku popelníček, přeplněný cigaretovými oharky.

„Jak vidím, hodně kouříte?“

„Hlavně ráno v posteli, když čtu... asi tak třicet cigaret den-ně...“

Před dveřmi, které byly přímo proti dveřím do jeho ložnice, Andersen řekl rychle:

„Ložnice mé sestry.“

Ale neotevřel, ba naopak se zamračil, když komisař Maigret stiskl kliku a otevřel sám. Andersen držel lampu stále vzhůru, ale jak se zdálo, ani ho nenapadlo, aby se světlem se přiblížil. Vůně zde byla tak hustá, že hrdlo se tím až svíralo.

Celý dům byl bez jakéhokoliv jednotného slohu a nebyl v něm žádný pořádek. Byl to spíše jakýsi tábor, v němž bylo používáno přebytků starých časů.

Ale zde, v Elsině ložnici, komisař to ihned vytušil v pološeru, byla jakási teplá a měkká oasa. Parkety podlahy nebylo vidět, neboť celá podlaha byla pokryta kožišinami, krom jiného byla tam těsně u Elsinu lůžka nádherná kožišina tygří. Bylo to lůžko z černého eбенu a rovněž jeho pokrývka byla černá. Černý samet. Na tomto černém sametu hedvábné ložní prádlo.

Andersen jako mimoděk se vzdálil se svou lampou na chodbu a komisař Maigret ho následoval.

„Jsou zde ještě tři jiné pokoje, ale nejsou obývány...“

„Celkem vzato pouze ložnice vaší sestry má okna na silnici...“

Andersen místo odpovědi ukázal na úzké schodiště.

„Schodiště pro služebnictvo... My tohoto schodiště ovšem nepoužíváme... Sestupovali jeden za druhým v tančícím světle petrolejové lampy. Za otevřenými dveřmi salonu bylo stále ve tmě vidět rudý zářivý bod cigarety.

Andersen kráčel chodbou k salonu a při každém jeho kroku světlo petrolejové lampy vnikalo otevřenými dveřmi.

Konečně bylo vidět Elsu, zpola nataženou v křesle, jejíž lhostejný, a znužený pohled zamířil k oběma mužům.

„Jak vidím, dosud jste nenabídl komisařovi čaj, Karle.“

„Děkuji. Čaj nikdy nepiji.“

„Já však ano. Přejete si whisky? Nebo snad... Karle! Prosím vás...“

A Karel, zmatený a nervosní, postavil lampu na stůl a zapálil malý lihový ohříváč pod stříbrným samovarem.

Komisař Maigret měl tísnivý pocit, ale až dosud nedospěl tak daleko, aby si vysvětlil, jaká je toho asi příčina. V ovzduší bylo současně domácké pohodlí i nepořádek. Na římse krbu velké kytice ve starých vázách.

„Abychom se vrátili k té věci,“ pravil. „Někdo; nějaký neznámý, napřed ukradl panu Michonnetovi jeho nové auto. V tomto voze byl zavražděn Goldberg, vůz pak byl zavezen do vaší garáže, a vaše auto bylo zavezeno do garáže toho pojišťovacího agenta.“

„Je to neuvěřitelné, že?“

Elsa promluvila měkkým, zpěvavým hlasem, zapalujíc si novou cigaretu.

„Můj bratr tvrdil, že to budeme my, kdož budou obviněni z vraždy a to jenom proto, že mrtvý byl nalezen u nás... chtěl uprchnout... já jsem však nechtěla... Byla jsem si předem docela jista, že všichni lidé ihned pochopí, že nebyli jsme to my, kdož toho člověka zavraždili, poněvadž na jeho smrti jsme neměli žádného zájmu...“

Odmlčela se a zrakem hledala Karla, který se krčil v koutě.

„Nuže, Karle? Což komisařovi pranic nenabídnete?“

„Promiňte... já... Teprve teď jsem zpozoroval, že pranic nemáme.“

„Jste stále stejný! Na nic nemyslíte... Musíte nám tedy prominout, pane...“

„Maigret.“

„Pane Maigrete... Musíte nám prominout, jen zřídka pijeme alkoholové nápoje a...“

V parku, v němž Maigret vytušil obrysy inspektora Lucase, který ho již hledal, se ozvaly kroky.

Co se děje, Lucasi?

Komisař Maigret stál před otevřenými zasklenými dveřmi, za sebou měl tísnivé ovzduší salonu a před sebou ve svěží tmě parku viděl obličej inspektora Lucase.

„Pranic, komisaři... Hledal jsem vás...“

A inspektor Lucas, trochu zmaten, snažil se, aby přes komisařova ramena vrhl pátravý pohled do salonu.

„Objednal jsi mi pokoj?“

„Ano... Přišel pro vás telegram... Paní Goldbergová přijede dnes v noci autem...“

Maigret se obrátil a viděl Andersena, jenž se sklopenou hlavou tiše vyčkával a Elsu, která kouřic cigaretu netrpělivě pokyvovala nohou.

„Pravděpodobně již zítra se k vám vrátím, abych vám předložil ještě několik otázek,“ oznamoval jim. „Poručím se vám, slečno...“

Pozdravila ho s ušlechtilou shovívavostí. Karel Anderson chtěl oba policisty doprovodit až k vratům parku.

„Mojí garáž si neprohlédnete?“

„Až zítra...“

„Poslyšte mne, komisaři... co vám teď povím, pravděpodobně budete považovat za velmi podivné... Rád bych vás totiž požádal, abyste použil všech mých sil, mohu-li vám nějak posloužiti... Vím ovšem, že jsem zde cizincem a že krom jiného právě na mne byla uvaleno nejtěžší podezření... Tím více však mám důvodů, abych ze všech sil se vynasnažil, aby pravý vinník byl co nejrychleji vypátrán... Nezazlivejte mi, komisaři, jestliže se vám vtírám...“

Komisař Maigret se mu pátravě zadíval do očí. Byly to oči smutné a zvolna se odvracely.

Karel Andersen zavřel za oběma policisty mřížová vrata a pomalu se vracel domů...

* * * *

„Co se to dnes s tebou děje, Lucasi?“

„Nevím, ale nejsem tak klidný jako jindy... Z Avrainville jsem se vrátil už před hodnou chvílí... Nevím věru, čím to je, ale tato pro-žluklá křižovatka pojednou na mne působila tísnivým dojmem...“

Kráčeli spolu bok po boku noční tmou po straně silnice. Vozy se na silnici objevovaly již jen v delších přestávkách.

„Pokusil jsem se, abych si v duchu představil celý průběh toho zločinu,“ pokračoval Lucas. Ale čím déle o tom přemýšlím, tím to celé drama je pro mne spleťtější a záhadnější.“

Byli již blízko vily pojišťovacího agenta Emila Michonneta, která jako by tvořila jeden z vrcholů trojúhelníku, jehož oběma druhými vrcholy byla veřejná garáž a na druhé straně dům Tří vdov, obývaný Karlem Andersenem a jeho sestrou Elsou.

Čtyřicet metrů mezi garáží a vilou Emila Michonneta, asi sto metrů či snad o něco více mezi vilou a domem Andersenovým.

Tyto tři body byly spojeny pravidelnou a lesklou stuhou státní silnice, která jako řeka byla lemována vysokými

stromy.

Na průčelní stěně domu Tří vdov nebylo světel. Ve vile pojišťovacího agenta Emila Michonneta byla osvětlena dvě okna, ale jejich těžké temné záclony propouštěly pouze pruh světla, pruh však nepravidelný, který dokazoval, že někdo uvnitř domu posunul záclony, asi tak vysoko, aby člověk se mohl dívat oknem.

U veřejné garáže, osvětlené kotoučem z mléčného skla označovaly pumpy na benzin a krom toho na silnici ostře svítil obdélník otevřených vrat dílny, z nichž se ozývaly hlučné rány kladivem.

Oba muži se zastavili a inspektor Lucas, jenž byl jedním z nejstarších spolupracovníků komisaře Maigreta, pokračoval tlumeným hlasem:

„Především musíme vypátrat, proč vlastně Goldberg přijel až sem, do těchto míst. Viděl jste už jeho mrtvolu v umrlčí komoře? Ne?“

Je to člověk asi pětadvacetiletý, vysloveně židovského typu... Člověk menší, ale statné postavy a silné spodní čelisti. Jeho klenuté čelo jest korunováno nakadeřenými vlasy... Kudrny jako beran... Typ člověka pyšného a okázalého... Jemné hedvábné prádlo... Jistě člověk zvyklý životu na velké noze, velitelské povahy a zvyklý vydávat peníze, které nemusí počítat... Na jeho lakovaných střežících ani stopy po blátě nebo prachu... Jestliže tedy přijel do Arpajonu vlakem, tedy zcela jistě ty tři kilometry, které nás oddělují od nádraží v městě, neurazil pěšky...

Podle mého názoru Goldberg přijel z Paříže, snad dokonce z Antverp až sem automobilem...

Soudní lékař ujistí uje, že v okamžiku smrti večere byla již úplně strávena... Smrt byla okamžitá... Ale zato soudní lékař našel v jeho žaludku dosti značné množství šampaňského a pražených mandlí.

V Arpajonu však žádný hoteliér v noci ze soboty na neděli ni-komu neprodal ani jediné sklenky šampaňského, a vyzývá vás, komisaři, aby jste v celém Arpajonu hledal někoho, kdo prodává pražené mandle...“

Po silnici přešel rychlostí padesáti kilometrů za hodinu a s ďábským povykem svých řetězů těžký nákladní automobil. „A teď si promluvíme o Michonnetově garáži, komisaři. Tento pojišťovací agent má vlastní auto již aspoň rok. Jeho první automobil byl starého typu a Michonnetovi jako garáž pro takovou káru úplně postačila dřevěná bouda, která se otvírá přímo na silnici a má visací zámek. Od té doby Michonnet však už neměl kdy, aby si postavil lepší garáž. Do té jeho dřevěné boudy šel tedy neznámý vrah pro jeho nový šestiválec. Musel jej dopravit až k domu Tří vdov, otevřít tam mřížová vrata a potom garáž, vyvléci Andersenovu káru a místo ní postavit auto Michonnetovo... A k tomu ještě musel posadit Goldberga k volant a zavraždit ho výstřelem z těsné blízkosti... Nikdo nic neviděl, nikdo nic neslyšel... A nikdo nemá žádné alibi!... Nevím, máte-li stejný dojem jako já, ale mohu říci, že vrátiv se z Avrainville za večerní tmy, měl jsem pocit, jako bych byl vyhozen z kolejí... Zdálo se mi to-tiž, že ten celý případ je pro nás úplně, ale úplně beznadějný, že má abnormální ráz, jako by se nám někdo vysmíval...“

Šel jsem až k mřížovým vratům Tří vdov. Věděl jsem, že jste uvnitř... Průčelí bylo úplně temné, ale v zahradě jsem viděl, či spíše jenom tušil žlutavé světla...

Je to hloupé, vím to... Ale... Zkrátka, měl jsem strach... Strach o vás, rozumíte... Dlouho jste se nevracel. Madame Michonnetová se stále skrývala za spuštěnou záclonou a dívala se na silnici...

Jistě se mylím... Ale přece bych chtěl přisahat, že aspoň polovina těch šoférů, kteří kolem nás projíždějí se svými auty, se na nás dívá způsobem tak zvláštním...“

Komisař Maigret se rozhlédl po celém trojúhelníku. Pole již nebyla vidět, neboť byla již pohlcena noční tmou. Vpravo od státní silnice, před veřejnou garáží, odbočovala cesta do vesnice Avrainville. Nebyla lemovaná vysokými stromy jako státní silnice, zato však po celé délce jedné strany se táhla řada telegrafních tyčí.

Ve vzdálenosti osmi set metrů několik málo světel - první do-my v Avrainville. „Šampaňské a pražené mandle,“ mručel si komisař zamyšleně.

Zvolna zase vykročil a pohodlně se zastavil a rozkročil před garáží, kde strojník, oblečený v zamaštěný pracovní šat, vyměňoval při ostrém světle obloukové lampy poškozenou pneumatiku auta.

Byla to spíše dílna pro opravy aut než garáž. Stálo v ní asi deset aut, vozy většinou již staré, vyšlé z módy, a jedno z nich, auto bez kol, bez motoru, spíše pouhá karoserie, viselo na řetězech, zavěšených na stropu.

„Pojďme večeret. V kolik hodin přijede paní Goldbergová?“

„Nevím... Snad ještě večer, nebo až v noci...“

* * * * *

Hostinec v Avrainville byl prázdný. Výčepní stůl se zinkovou deskou, několik lahví, velká kamna, malý kulečník, jehož sukno bylo již několikrát spravované a mantinely tvrdé jako kámen. V koutě spali vedle sebe pes a kočka.

Hostinský sám připravoval stůl, a otevřenými dveřmi kuchyně bylo vidět, kterak jeho žena smaží na plotně řízky.

„Jak se jmenuje majitel garáže na křižovatce?“ tázal se komisař Maigret hltaje sardinku, která tvořila předkrm jeho večere.

„Pan Oscar...“

„Je už dlouho v tomto kraji?“

„Snad asi tak osm let... nebo deset... Nemám auto, mám jenom vozík a koně a tedy...“

Hostinský zmlkl. Bylo na něm zřejmo, že nemá rád mnoho řeči, ba dokonce měl zamračený pohled jako člověk, který se lidem raději vyhne.

„A pan Michonnet?...“

„To je pojišťovací agent...“

A to bylo vše.

„Pijete bílé nebo červené?“

Dlouho se marně namáhal, aby vytáhl korkovou zátku, která zapadla do hrdla láhve a konečně ji vrazil dovnitř.

„A což ti lidé v domě u Tří vdov?“

„Tak říkají, jsem je nikdy ani neviděl... Zvláště ne tu dámu, neboť jak se zdá, je to opravdová dáma... Státní silnice, to už není Avrainville.“

„Hodně propečené?“ křičela jeho žena v kuchyni.

Komisař Maigret a inspektor Lucas konečně zmlkli. Každý z nich sledoval vlastní proud myšlenek.

O deváté hodině večerní, když vypili po večeři sklenku calvadosu, vrátili se na státní silnici, chvíli se procházeli a konečně za-mířili na křižovatku.

„Paní Goldbergová nepřijíždí...“ podotkl inspektor.

Opět mlčel.

„Rád bych věděl, co ten Goldberg vlastně hledal v tomto opuštěném kraji?... Šampaňské a pražené mandle!... Nalezli v jeho kapsách nějaké diamanty?“ pokračoval.

„Ne... Nic krom dvou tisíc franků v bankovkách a několik mincí, to bylo vše co našli v jeho tobole.“

Veřejná garáž byla ještě osvětlena. Komisař Maigret si po-všimnul, že dům pana Oscara není přímo u silnice, ale že se tyčí za dílnou, takže nebylo vidět jeho oken.

Na stupátku jednoho auta seděl strojník, oblečený v zamaštěný pracovní šat a večeřel. Pojednou byl to sám majitel garáže, jenž vy-stoupil ze stínu silnice, několik kroků od obou policistů.

„Dobrý večer, pánové.“

„Dobrý večer,“ zavrčel Maigret.

„Krásná noc! Jestliže to vydrží, pak budeme mít o Velikonocích nádherné počasí...“

„Povězte mi, tázal se komisař drsně, ba surově, „vaše bouda je otevřena po celou noc?“

„Otevřena? Ne! Ale je tam po celou noc hlídač, který tam spí na železné posteli. Vrata jsou ovšem zavřena... Zákazníci, kteří nás již znají, vždy zazvoní, když od nás něco potřebují...“

„V noci jezdí po silnici mnoho vozů?“

„Mnoho? Ne. Ale přece tu a tam nějaký... Nákladní auta, která jezdí do tržnice... Jsou většinou řezníci nebo zelináři...

Někdy potře-bují benzin... Nebo potřebují od nás nějakou malou opravu... Ne-půjдете ke mně něco vypít?...“

„Děkuji.“

„Nejednáte správně... Ale nechci vás nutit... Ještě jste tedy neobjasnili tu potřebšnou historku s těmi automobily?...

Ten bláznivý Michonnet jistě z toho onemocní... Zvláště nedostane-li hned docela nový šesticylindrák...“

V dálce zablýsklo světlo a rychle vzrůstalo. Vrčení motoru. Na silnici proletěl temný stín.

„Lékař z Etampes,“ mručel garážista. „Byl na poradě u nemocného v Arpajonu ... Jeho kolega ho patrně zadržel k večeři...“

„Znáte všechna auta, která tudy projíždějí?“

„Ano, většinou... a hledte ta dvě ostrá světla... Je to řeznické auto a jede do tržnice... Ti lidé se nikdy nedovedou spokojit s obyčejnými světlý; a jsou přesvědčeni, že silnice patří jenom jim. Nejezdí jinak než uprostřed... Dobrý večer, Julesi?...“

Z nákladního auta odpověděl mužský hlas a pak už bylo vidět jenom červené zadní světlýko, které bylo ihned pohlceno noční tmou.

V dálce vlak. Osvětlený had, který mizel k Arpajonu.

„Rychlík v devět hodin dvaatřicet... Tedy opravdu u nás nic nevypijete?...“

„Děkuji,“ odvětil Maigret.

„Poslouchej, Jojo,“ garážista se obrátil ke strojníkovi, „až budeš po večeři, prohlédneš si třetí pumpu. Myslím, že jest poškozena...“

Nová světla auta. Vůz však rychle projel. Nebyla to tedy paní Goldbergová.

Maigret zuřivě kouřil. Pana Oscara nechal stát před jeho garáží, procházel se po silnici, a za ním inspektor Lucas, jenž si polohlasem něco povídal.

Žádné světlo v domě Tří vdov. Oba policisté aspoň desetkrát prošli kolem vrat parku. Komisař Maigret desetkrát mechanicky po-zvedl oči k oknu, o němž věděl, že za ním je Elsin pokoj.

Pak to byla Michonnetova vila, bez jednotného stavitelského slohu, úplně nová, se svými dveřmi z mořeného dubu a se svou směšnou zahrádkou.

Potom garáž. Strojník se zaměstnával opravou pumpy na benzin a pan Oscar, obě ruce máje hluboko v kapsách, mu při tom radil.

Nákladní auto, přijíždějící z Etampes a odjíždějící směrem k Paříži, se zastavilo před garáží, aby nabralo benzin. Košíky, plné zeleniny, na nich ležel jakýsi muž, patrně nakládač, který v každé noci v tutéž hodinu musil konat stejnou cestu.

„Třicet litrů.“

„Jak se daří?“

„Ještě to ujde.“

Chvilé ticha.

„Hotovo?...“

„Hotovo.“

Zavrčení motoru a nákladní auto se vzdalovalo rychlostí aspoň šedesáti kilometrů v hodině.

„Ona už nepřijede,“ povzdychl si Lucas. „Jistě se rozhodla, že zůstane přes noc v Paříži...“

Proběhli ještě třikrát dvě stě metrů křižovatky a potom ko-misař Maigret náhle zamířil k Avrainville. Když se octl před

hostin-cem, lampy krom jedné byly již zhasnuty a v hostinci nebylo nikoho vidět.

„Zdá se mi, že slyším auto...“

Obrátili se. Byla to pravda. Dvě jasná světla pronikala noční tmou směrem k vesnici. Auto se zastavilo před garáží. Někdo tam mluvil.

„Vyptávají se na cestu...“

Auto se konečně přiblížilo, osvětlujíc postupně všechny tele-grafické tyče. Maigret a Lucas, stojíce před hostincem, byli zachyceni kuželem světla.

Zaskřípání brzd. Auto se zastavilo. Šofér sestoupil od volantu, přikročil ke dvířkům a otevřel.

„Jest to zde?“ tázal se uvnitř ženský hlas.

„Ano, madame... Avrainville... Hostinec. Nad vraty je věnec z jehličí.“

Noha v hedvábné punčoše. Postavila se na zem. Nad ní bylo vidět kožišinový plášť. Komisař Maigret již vykročil k vozu.

V tomto okamžiku se ozval výbuch, výkřik - a žena hlavou napřed vypadla z vozu na zem, doslova se o ní roztříštila, zůstala ležet v blátě, ani se nehýbajíc, a pouze jedna její noha sebou křečovitě trhala.

* * * * *

Komisař Maigret a Lucas v ustrnutí na sebe pohlédli.

„Běž k ní!“ vykřikl Maigret.

Přece však již ztratili aspoň několik vteřin. Poděšený šofér stál ohromený jako socha. V prvním poschodí hostince se otevřelo okno.

Výstřel třeskl z pole, vpravo od silnice. Komisař se rozběhl a v běhu vytáhl revolver z kapsy. Něco slyšel kdesi před sebou na poli, měkký dupot nohou na zvláčené půdě. Nic však neviděl, neboť rozsvícené přední lucerny auta část krajiny ostře osvětlovaly a tím větší byla neproniknutelná tma ostatního okolí.

Vzkřikl, ohlédnuv se: „

„Světla?...“

Zprvu mu nerozuměli. Opakoval svůj rozkaz, a tu nastalo katastrofální nedorozumění. Šofér, nebo snad inspektor Lucas obrátil světla automobilu směrem ke komisařovi.

Náhlé osvětlení bylo tak prudké, že komisař se jako velký černý stín objevil na šedivé půdě pole.

Vrah jistě byl už hodně daleko vpředu, nebo snad více vlevo či více vpravo, zcela jistě však mimo okruh světla.

„Světla, u všech čertů!“ zaječel Maigret naposledy.

Zuřivě začal pěsti. Běžel po poli klikatě, jako pronásledovaný králík. Ale při ostrém osvětlení i pojem vzdálenosti ho velmi oklamal a tak se stalo, že pojednou ve vzdálenosti sotva jednoho sta metrů spatřil před sebou pumpu garáže.

Pak to byla lidská postava, docela blízko, a chraptivý hlas:

„Co se to stalo?...“

Komisař Maigret se rázem zastavil, rozrušený a pokořený; a pana Oscara si změřil od hlavy až k patám, ale tento jediný pohled mu úplně postačil, aby si zjistil, že na trepkách garážistových není bláto.

„Nikoho jste neviděl?...“

„Nikoho, jenom jedno auto, jeho šofér se vyptával na cestu do Avrainville.“

Komisař zpozoroval červené světlo na státní silnici směrem k Arpajonu.

„Co je to?“

„Nákladní auto do tržnice.“

„Zastavilo se?“

„Ano, aby si nabralo dvacet litrů...“ Směrem od hostince v Avrainville bylo slyšet povyk a světla auta stále ještě poskakovala po zvláčeném poli.

Komisař Maigret pojednou pohlédl k Michonnetově vile, přešel silnici a zazvonil.

V domovních dveřích se otevřelo malé okénko.

„Kdo je to?...“

„Komisař Maigret... Musím mluvit s panem Michonnetem.“

Rachot řetězu, zaskřípání závor. V zámku se otočil klíč. Objevila se paní Michonnetová, znepokojená, ba snad dokonce poděšená a mimoděk vrhla téžavé pohledy oběma směry silnice.

„Neviděl jste ho?“

„Což není zde?“ zavrčel Maigret s jiskrou naděje v hlase.

„To jest... nevím... Já... Někdo právě vystřelil, vidíte...“

Odmlčela se.

„Ale vstupte přece...“ dodala.

Byla to žena asi čtyřicetiletá, její obličej byl bez jakékoliv ušlechtilosti, rysy tváře byly ostré.

„Můj choť na okamžik odešel, aby...“

Na chodbě vlevo byly otevřeny dveře. Dveře do jídelny. Se stolu ještě nebylo odklizeny.

„Jak je to už dlouho, co pan Michonnet odešel?“

„Nevím... Snad asi půl hodiny.“

V kuchyni se něco pohnulo.

„Máte služku?“

„Ne... Snad to byla naše kočka.“

Komisař otevřel dveře kuchyně a - spatřil pana Michonneta, jenž se vrátil zadními dveřmi, vedoucími do zahrady. Jeho boty byly pokryty těžkým blátem. Utíral si je mokrou houbou.

Chvilé ticha, okamžik ohromení. Oba muži na sebe třeštili oči.

„Váš revolver!“ vykřikl komisař. „Můj...“

„Váš revolver!... Rychle!“

Pojišťovací agent sáhl do zadní kapsy spodků, vyňal z ní malý bubínkový revolver a odevzdal jej komisařovi. Ale všech šest komor bubínku bylo nabito. Hlaveň byla studená.

„Odkud přicházíte?“

„Z venku...“

„Čemu říkáte venku?“

„Nic se neboj, Emile!... Nikdo se ti neodvážá ublížit!...“ zakročila madame Michonetová. „To je přece jenom trochu silné!... A můj svak, který jest smírčím soudcem v Carcassonne...“

„Okamžik, madame... Teď mluvím jenom s vaším chotěm... Přicházíte z Avrainville... A co jste tam dělal?...“

„Z Avrainville?... Já?...“

Chvěl se na celém těle a marně se snažil, aby předstíral klid. Zdálo se však, že jeho poděšení je opravdové.

„Přisahám vám, komisaři, že přicházím z venku, od domu Tří vdov... Chtěl jsem ten dům sám pozorovat a střežit... Když policie...“

„Na poli jste nebyl?... Nic jste neslyšel?...“

„Byl to výstřel...“

Někdo snad byl zabit?... Kníry mu sklesly. Pohlížel na svoji ženu jako chlapec pohlíží v okamžiku nebezpečí má svou maminku.

„Přisahám vám, komisaři?... Přisahám vám...“ Hněvivě za-dupal a z očí mu vytryskly slzy.

„To je hrozné!“ vybuchl. „Přece to bylo moje auto, které někdo ukradl a do mého vozu byla posazena mrtvola. A teď policie mi vůz nechce vrátit. Mně, který jsem patnáct let musel pracovat, abych si jej mohl koupit?... A ještě k tomu jsem to já, kterého policie teď obviňuje...“

„Mlč, Emile?... Sama si s ním promluvím!“

Ale komisař Maigret jí k tomu neposkytl čas:

„Jiných zbraní nemáte?“

„Ne, jenom tento revolver... Koupili jsme si jej, když jsme si dali postavit tuto vilu... A ještě k tomu jsou v něm stále ty samé kulky, které do něj dal obchodník se zbraněmi, když mi ten revolver prodával...“

„Přicházíte od domu Tří vdov?“

„Ano. Obával jsem se, že můj vůz by mi mohl být znovu ukraden... Chtěl jsem sám provést důkladné vyšetřování, když... Vstoupil jsem do parku, či lépe řečeno, přelezl jsem zed’...“

„Viděl jste je?“

„Koho?... Ty dva?... To se rozumí!... Jsou tam, v salonu... Hádají se už aspoň celou hodinu...“

„Odešel jste, když jste zaslechl výkřik?“

„Ano... Nebyl jsem si však docela jist, zda jest to opravdu výstřel. Jenom se mi zdálo... Byl jsem tím znepokojen...“

„Nikoho jiného jste neviděl?“

„Nikoho...“

Komisař Maigret přikročil k domovním dveřím. Jakmile je však otevřel, spatřil pana Oscara, který už stál na prahu.

„Posílá mne váš kolega, komisaři, abych vám řekl, že ta žena je už mrtva... Můj strojník odejel do Arpajonu, aby to oznámil četníkům... Přiveze také lékaře... Dovolíte, abych odešel, komisaři? Moje garáž nemůže zůstat bez dozoru...“

V Avrainville bylo stále ještě vidět jasná světla, která ozařovala kus zdi hostince, a stíny, které se pohybovaly kolem auta.

ZAJATÁ

4.

Komisař Maigret zvolna a se sklopenou hlavou kráčel po poli, kde místy zelené obilí se již prodralo zoranou a zvláčenou půdou.

Jasně jitro. Sluneční paprsky. Vzduch se zachvíval zpěvem a švitořením neviditelných ptáků. Před vraty hostince v Avrainville Lu-cas vyčkával příchodu soudní vyšetřovací komise stoje u auta, které přivezlo paní Goldbergovou a které si zavražděná žena pronajala v Paříži na Oporním náměstí.

Žena antverpského obchodníka s diamanty ležela v prvním poschodí hostince, natažená na železné posteli. Na její mrtvolu, kterou lékař v noci zpola svlékl, přehodili ložní pokrývku.

Započínalo krásné dubnové dopoledne. Na téže poli, kde Maigret, oslepen zářivými světly auta v noci marně pronásledoval vraha a kde nyní zvolna se procházel sleduje noční stopy, dva sedláci nakládali na káru řípu, kterou časně zrána vykopali a jejich koně trpělivě vyčkávali, až všechno bude hotovo.

Dvě řady stromů podél státní silnice prořezávaly obzor. U ga-ráže zářily v slunečních paprscích červené pumpy na benzin.

Komisař Maigret kouřil z lulky, zvolna a zamyšleně, snad také mrzutě. Otisky nohou, zanechané na poli, jak se zdálo, dokazovaly, že paní Goldbergová byla zavražděna výstřelem z karabiny, neboť vrah se přiblížil k hostinci sotva na vzdálenost třiceti metrů.

Byly to otisky docela všední, boty byly jistě bez zvláštních známek, asi prostřední velikosti. Opisovaly na poli kruh a končily na křižovatce Tří vdov, ve vzdálenosti téměř stejné od domů Ander-senových, od Michonnetovy vily a od Oscarovy garáže.

Zkrátka, nic to nedokazovalo! Nepřinášelo to pranic nového a komisař Maigret, když vystoupil na silnici, zuby silně stiskl špičku své lulky.

Spatřil pana Oscara na prahu jeho garáže. Garážista stál s rukama v kapsách širokých spodků, příliš širokých, a na jeho sprostém obličejí byl smutný, ba zbožný výraz.

„Už jste vstal, komisaři?...“ křičel přes silnici.

V téže okamžiku se mezi garáží a Maigretem zastavilo auto. Byl to malý vůz Karla Andersena...

Dán seděl u volantů, ruce v rukavicích, na hlavě měkký klobouk, s cigaretou v ústech. Smekl.

„Dovolíte, abych vám řekl několik slov, komisaři?“

Se sklopenou hlavou pokračoval mírným, korektním hlasem:

„Chtěl jsem vás na každý způsob požádat o dovolení, abych směl odjet do Paříže... Doufal jsem, že vás zde naleznu... Hned vám řeknu, proč chci do Paříže... Dnes máme patnáctého dubna... A patnáctého každého měsíce odjíždím do Paříže, abych si u firmy Dumas a syn vyzvedl plat za svou práci... A dnes také musím vyrovnat své různé splátky...“ Zdalo se, že se omlouvá mírným úsměvem. „Jsou to ovšem dluhy jen nepatrné, jak snad pochopíte, ale musím je vyrovnat... Krom toho potřebuji peněz...“

Na okamžik sňal svůj černý monokl, aby si jej pak lépe zasadil, a komisař Maigret odvrátil hlavu, neboť nerad se setkával s upřeným pohledem tohoto skleněného oka.

„Vaše sestra?...“

„Zcela správně, komisaři... Právě o ní jsem s vámi chtěl, pro-mluvit... Považoval byste za přílišnou opovážlivost, kdybych vás po-prosil, abyste náš dům dal čas od času střežit?...“

Tři černé automobily přijížděly od Arpajonu a zabočily vlevo směrem k Avrainville.

„Kdo je to?...“

„Soudní komise... Paní Goldbergová byla zavražděna v noci na dnešek, právě když před hostincem vystupovala z auta...“

Maigret se odmlčel a znovu se zamyslel. Na druhé straně silnice pan Oscar stál před svou garáží jako dokonale spokojený lenost.

„Zavražděna!...“ opakoval Karel.

Potom dodal s náhlou nervositou v hlase: „Poslyšte mne, komisaři... Je naprosto nutno, abych odjel do Paříže... nemohu zde zůstat bez peněz, zvláště ne v takový den, kdy všichni naši dodavatelé nám předkládají své účty... Jakmile se však vrátím, chci ze všech sil pomáhat k zjištění viníka... Doufám, že mi to dovolíte... Nevím ovšem nic přesného... Ale tuším... Jak bych to řekl... Tuším jako ve snu... Tuším něco...“

Patrně se svým vozem se zastavil příliš do středu silnice, neboť nákladní auto, přijíždějící z Paříže, zuřivě se houkačkou domáhalo, aby mu uvolnil cestu.

„Jedte,“ pravil mu Maigret.

Andersen ještě si zapálil cigaretu, potom stiskl startér, staré auto se rozjelo a zvolna zvyšovalo rychlost. Konečně zmizelo za kopcem.

Na pokraji vesnice Avrainville se zastavily tři vozy a na cestě se objevily lidské postavy. „Nic u nás nevypijete, komisaři?“

Komisař Maigret srahl obočí, pohlížeje na tohoto garážistu, jenž se stále usmíval a jak se zdálo, ani na okamžik nepozbyl odvahy, aby mu znovu a znovu nabízel něco k pití.

Zuřivě tiskna špičku lulky, zamířil k domu Tří vdov, v jehož parku na velkých stromech švitořili ptáci.

Musel projít kolem vily Emila Michonneta. Okna vily byla otevřena. V prvním poschodí bylo v ložnici vidět paní Michonnetovou, která s čepcem na hlavě se zabývala vyprašováním malého koberce.

V přízemním okně stál pojišťovací agent, bez límečku, neoholený, vlasy špatně učešané, a díval se na silnici pohledem současně smutným, zachmuřeným i zamyšleným. Kouřil z lulky, jejíž hlavička byla z mořské pěny a špička z jantaru.

Když zahlédl komisaře, před-stíral, že je přespříliš zaměstnán čištěním své lulky, aby ho nemusel pozdravit.

O několik okamžiků později komisař Maigret zazvonil u mříží Andersenova domu. Marň čekal celých deset minut.

Žaluzie všech oken byly zataženy. Nebylo slyšet nic, žádný hluk, krom ustavičného štěbetání ptáků, kteří každý strom proměňovali v malý, ale rozčilený svět.

Konečně pokrčil rameny, okamžik si prohlížel zámek mřížových vrat a potom vsunul do jeho otvoru svůj paklíč. Otevřel a jako večer předtím obešel pak celý dům, aby se dostal k zaskleným dveřím salonu.

Zaklepal, ale opět žádná odpověď. Stiskl kliku, otevřel a vstoupil, zamračený a nevrlý, a vrhl pohled na otevřený gramofon, na němž byla černá deska.

Co ho to jen napadlo, aby gramofon spustil. Sám by nebyl mohl dát odpověď na tuto otázku... Jehla zaskřípala, potom argentinský orchestr hrál tango, zatím co komisař vystupoval po dřevěném schodišti.

V prvním poschodí byl otevřen pokoj Karla Andersena. U dveří malé komory Maigret spatřil pár bot, které zajisté teprve nedávno byly čištěny, neboť vedle nich ještě ležel kartáč a krabice s krémem. Podlaha kolem nich byla pokryta prachem z bláta.

Komisař Maigret hned zrána si nakreslil na papír obrisy stop, které našel na poli. Nyní je srovnával s touto obuví. Podobnost byla naprostá.

A přece – komisař Maigret se nezachvěl. Ba zdálo se, že se ni-jak neraduje. Stále kouřil, stále stejně nevrle jako časně ráno...

Ozval se ženský hlas.

„Jsi to ty?...“

Váhal s odpovědí. Neviděl ženu, která právě promluvila. Hlas se ozval z Elsiny ložnice, jejíž dveře byly zavřeny.

„Jsem to já...“ zakoktal konečně, tak zmateně, jak jen bylo možné.

Dosti dlouhá chvíle ticha. Pojednou:

„Kdo tam?...“

Bylo již příliš pozdě, aby zastřel svoji chybu.

„Jsem to já, komisaři, který byl u vás včera večer... Rád bych si s vámi promluvil několik slov, slečno...“

Opět ticho. Maigret usiloval, aby vytušil, co asi dělá tato žena za zavřenými dveřmi, jejichž obrisy prosvítal do tmavé chodby tenký paprsek slunce.

„Naslouchám...“ pravila konečně.

„Budete tak laskava a otevřete dveře... Nejste-li ještě oblečena, tedy ovšem počkám...“

Opět dlouho ticho. Drobný smích. „Požadujete ode mne věc velmi těžkou, komisaři.“

„A proč?“

„Protože jsem zavřena... Musíte tedy se mnou mluvit, aniž byste mne viděl...“

„Kdo vás zavřel?“

„Můj bratr Karel... Sama jsem ho o to požádala, jako vždy, když odjíždí, protože se tolik bojím tuláků...“

Komisař neodpovídal, z kapsy vyňal paklíč a tiše jej vsunul do zámku. Hrdlo se mu trochu sevřelo. Snad mu hlavou při tom prolétly tísnivé, zneklidňující myšlenky?

Když však zámek cvakl, nestiskl kliku a neotevřel, ale ohlásil:

„Vstoupím k vám, slečno...“

Podivný dojem. Až dosud byl na chodbě, kde bylo pološero a kde zdi byly temné a nyní pojednou vstupoval do osvětleného pokoje.

Žaluzie ovšem byly zavřené, ale jejich vodorovné pruhy pro-pouštěly široké paprsky slunce.

Tolik slunce, že pokoj tvořil jakousi směs stínu a světla. Stěny, předměty, ba sám Elsin obličej byly jako rozřezány světelnými pruhy.

A k tomu ještě přistupovala těžká voňavka mladé ženy a ostatní nepřesné podrobnosti, hedvábné prádlo, pohozené na křesle, orientálská cigareta, hořící na krásné porcelánové misce a konečně Elsa sama, v rudém županu, ležící na černém plyši divanu.

Dívala se na vstupujícího Maigreta trochu udiveně, trochu vesele a v jejích zúžených očích byl při tom snad také lehký nádech poděšení.

„Co jste to učinil?“

„Toužil jsem, abych si s vámi mohl promluvit tváří v tvář... Račte prominout, jestliže vás vyrušuji...“

Zasmála se uličnickým smíchem. Jedno její nahé rameno vyklouzlo ze županu, ale Elsa ihned opravila svou toaletu.

Zůstala však ležet, takřka schoulená na nízkém divanu, který jako všechny ostatní předměty v pokoji byl pruhován slunečními paprsky.

„Jak sám vidíte... Nikdy mnoho nepracuji... Ba musím doznat, že vlastně nedělám pranic...“

„Proč jste nejela se svým bratrem do Paříže?“

„Karel nechtěl. Tvrdil mi, že přítomnost ženy, vždy je nevhodná, když jde o obchodní věci.“

„Nikdy neodcházíte z domu?“

„Ale ano. Abych se procházela v parku...“

„To je všechno?“

„Náš park má tři hektary... A to přece úplně postačí, abych si trochu protáhla nohy, nemyslíte?... Ale usedněte přece, komisaři. Baví mne to, když vás tak vidím, jak jste se ke mně vloupal...“

„Co tím chcete říci?“

„Že můj bratr se bude na to vyjeveně dívat, až se vrátí... Je mnohem hroznější než by mohla být moje vlastní matka...“

Hroznější než žárlivý milenec!... Je to on, který mne pečlivě hlídá, a jemu se budete muset zodpovídat, jestliže se bude na to dívat opravdu vážně...“

„Domníval jsem se až dosud, že jste to byla jenom vy, která jste chtěla být zavřena, obávajíc se lupičů...“

„Ano, to také... Tak jsem již zvykla na samotu, že nyní se bojím už všech lidí...“

Komisař Maigret se posadil do křesla a na koberec položil svůj tvrdý, černý kulatý klobouk. Kdykoliv Elsa se na něho podívala, vždy odvrátil hlavu, poněvadž, ať dělal co dělal, nemohl si zvyknout na její pohled.

Včera večer byla pro něho pouze záhadná. V polostínu, v němž ji viděl, v polostínu téměř kostelním, podobala se filmové hvězdě, promítnuté na plátně a jejich rozmluva si od počátku až do konce podržela divadelní ráz.

Nyní se snažil, aby v této bytosti objevil také lidskou stránku, byla to však věc docela jiná, která ho tolik tísnila: Přesně řečeno, důvěrnost její podivné rozmluvy.

V pokoji, v němž byla těžká vůně, ležela v rudém županu na černé pohovce, špička její nahé nohy si pohrávala s domácím střeвиčkem - a Maigret, muž prostředního věku, tváře poněkud zardělé, klobouk před ním na zemi...

Nebyl-li to výjev jako stvořený k obrázku pro nějaký galantní časopis?

Dosti neobratně si dal lulk do kapsy, ačkoliv ještě nebyla vykouřena.

„Zkrátka, nudíte se zde?“

„Ne... Ano... Nevím...“

„Kouříte cigarety?“

Ukázala mu na krabici s importovanými egyptskými cigaretami, na jejíž pásce byla označena cena dvacet franků pětadesát centimů, a komisař Maigret si vzpomněl, že tito dva lidé žijí z dvou tisíc franků měsíčně a že Karel Andersen právě před hodinou musel odjet do Paříže, aby si tam vyzvedl plat za svou práci, mohl vyrovnat své splátky

a zaplatit svým dodavatelům.

„Mnoho kouříte?“

„Krabici nebo dvě denně...“

Podala mu zapalovač, krásně cizelovaný a jak se trochu pozvedla, její ňadra se vzdmula a tím župan se trochu rozevřel. Ale komisař Maigret se nijak neukvapoval s úsudkem. Již často ve společnosti, obývajících krásné paláce, viděl různé cizinky, zvyklé na přepych, které by každý drobný měšťák považoval za prodejné holky.

„Váš bratr včera večer odešel z domu?“

„Myslíte?... Nevím...“

„Včera večer jste se s ním hádala?“

V úsměvu ukázala své nádherné zuby. „Kdo vám to řekl?... On

snad?... Někdy se ovšem spolu hádáme, ale jenom tak mírně... Počkejte . . . Ano, včera večer jsem mu vytýkala, že vás špatně přijal... Je to takový divoch! Již tehdy, kdy ještě byl docela mlád...”

„Tehdy jste žili v Dánsku?“

„Ano... Bydleli jsme ve velkém zámku na březích Baltického moře. Byl to zámek velmi smutný, docela bílý v zeleném okolí... Znáte Dánsko?... Je tak smutné!... A přece, jak je tam krásně...”

Její pohled se zaleskl touhou, jejím tělem projelo smyslné zachvění.

„Tehdy jsme byli bohatí... Ale naši rodiče byli velmi přísní, jako většina protestantů... Já se nezabývám náboženstvím... Ale Karel ještě věří... Již o něco méně než otec, který pozbyl všeho svého jmění jenom proto, že příliš dbal svých zbytečných předsudků... Karel a já jsme opustili. Dánsko...”

„Před třemi léty?“

„Ano... Jen si pomyslete, že můj bratr se měl stát vysokým hodnostářem u královského dvora... A nyní si musí vydělávat na živobytí těmi ohavnými náčrtky... V Paříži, v hotelu druhého ba dokonce třetího řádu, kde jsme se museli ubytovat, byl prostě nešťasten... vždyť dříve míval vychovatele jako sám princ... Dal tedy přednost, že se zahrabal zde...”

„A vy jste se zde zahrabala s ním.“

„Ano... Již jsem si na to zvykla... V zámku našich rodičů jsem také byla zajata... Zapudili všechny mladé dívky, které se mohly stát mými přítelkyněmi, zapudili je pod záminkou, že jejich rod je příliš nízký...”

Výraz jejích tváří se změnil se zvláštní náhlostí.

„A vy opravdu myslíte,“ tážala se, „že z Karla se stal... jak bych to řekla... člověk abnormální?“

A naklonila se ke komisařovi, jako by z něho chtěla vynutit jeho názor.

„Obáváte se, že...” tážal se Maigret udiveně.

„To jsem neřekla. Ne, nic jsem neřekla! Odpuště... ale byl jste to vy, kdo mne donutil, abych mluvila... Sama ani nevím, proč vám tolik důvěřuji... Tedy...”

„Jest někdy podivný?“

Unaveně pokrčila rameny, zkrřížila nohy, opět je oddělila, povstala a mezi záhyby jejího županu se na okamžik zabýsklo její tělo.

„Co chcete, abych vám řekla?... Pranic nevím... Od té události s autem... Proč by zabíjel člověka, kterého ani neznal?“

„Jste si docela jista, že Isaaca Goldberga ani neznal?“

„Ano... Zdá se mi, že on...”

„Nikdy jste spolu nebyli v Antverpách?“

„Jednou v noci jsme se tam zastavili, před třemi léty, když jsme jeli z Kodaně... Ale ne! Můj bratr toho není schopen... Jestliže se z něho stal člověk poněkud podivný, tedy jsem si docela jista, že to zavinila spíše jeho letecká nehoda než zkáza našeho jmění... Dříve byl krásný... Ještě i teď je krásný, když má na oku monokl... Ale jinak, že?... Dovedete si ho představit, jak líbá ženu a nemá při tom na oku to černé sklíčko?... To skleněné vytřeštěné oko v zardělé kůži...”

Zachvěla se.

„Jsem přesvědčena, že je to hlavní důvod, proč se můj bratr před lidmi skrývá.“

„Váš bratr ale skrývá také vás!“

„Co dělat...”

„Jste obětována.“

„To je úloha každé ženy, zvláště sestry... Zde ve Francii jest to ovšem jinak... ale u nás, stejně jako v Anglii, v každé rodině platí pouze nejstarší syn, dědic jména...”

Zdálo se, že umdlévá. Kouřila čím dále tím rychleji a drobné obláčky kouře stále houstly. Procházela se pokojem a na jejím rudém županu pohrávaly paprsky slunce.

„Ne. Karel není schopen někoho zabít... Zločinem opovrhne... Propustil jste ho jistě jenom proto, že sám jste to pochopil... Leč by...”

„Leč by?...“

„Proč se tážete? Víím, že byste se k tomu nepřiznal. Já však víím, že policie v nedostatku usvědčujících důkazů často propustí za-tčeného na svobodu, aby ho potom tím jistěji mohla rozdrtit... Bylo by to ohavné!“

Zmáčkla cigaretu v porcelánové misce. „Kéž bychom si nebyli zvolili tuto zlověstnou křižovatku... Oh, ubohý Karel! On vždy hledal jenom samotu!... Zde však je naše samota mnohem menší, komisaři, než v nejlidnatější čtvrti Paříže... Zde, s těmi lidmi, s těmi drobnými, nemožnými měšťáky, kteří po nás slídí... A zvláště ona, ona se svým bílým čepcem ráno a kloboukem nakřivo odpoledne... A potom ta garáž, trochu dále od nás... Tři skupiny, tři tábory, řekla bych, ve stejné vzdálenosti jeden od druhého...”

„Stýkali jste se s Michonnetovými?“

„Ne. On k nám jednou přišel, aby nás zlákal pro pojištění. Ale Karel ho vyprovodil ven...”

„A garážista?“

„Nikdy nevšiml do našeho domu.“

„Byl to váš bratr, jenž v neděli ráno chtěl odtud přehnout?“

Dlouhou chvíli mlčela se sklopenou hlavou a její tváře se zarděly.

„Ne...” vydechla hlasem sotva slyšitelným.

„Tedy vy?“

„Ano, já. Nerozmyslila jsem si to... Byla jsem jako šílená myšlenkou, že Karel snad mohl spáchat onen zločin... Večer před tím jsem viděla, že jest zneklidněn... Přinutila jsem ho tedy...”

„Nepřísahal vám, že je nevinen?“

„Ano. „

„Tedy jste mu neuvěřila?“

„Ihned nikoliv.“

„A nyní?...“

Chvilí mlčela, ale potom odpovídala jasným, zřetelným hlasem, zdůrazňujíc téměř každou hlásku:

„Jsem přesvědčena, že přes všechno své neštěstí Karel prostě není schopen, aby z vlastní vůle a při plném vědomí spáchal nějaký hanebný čin... Ale poslyšte mne, komisaři... Karel se zcela jistě již brzy vrátí... a jestliže vás zde nalezne, bůhví, co si o tom pomyslí...“

Usmála se a v jejím úsměvu byla koketnost, ba snad dokonce, trochu vyzývavosti.

„Budete ho hájit, že?... Vysvobodíte ho z té nepříjemné věci... Byla bych vám za to tolik, tolik vděčna...“

Podávala mu ruku a při tomto pohybu její rudý župan se opět rozevřel.

„Nashledanou, komisaři.“

Sklonil se k zemi, zvedl svůj klobouk a pozpátku odcházel.

„Zavřete zase dveře, že? Aby Karel pranic nezpозoroval...“

Komisař Maigret po několika okamžicích sestupoval po dřevěném schodišti, prošel salonem kol starého nábytku a vystoupil na kamennou terasu, ozářenou jarním sluncem, již dost teplým.

Na státní silnici hučela auta. Mřížová vrata parku ani nezaskřípala, když komisař je zavíral.

Když kráčet kolem veřejné garáže, ozval se posměvačný hlas:

„Zůstal jste tam hodně dlouho! Jak vidím, vy se nebojíte!“

Byl to pan Oscar, veselý a dobromyslný, a dodal:

„Pojďte ke mně. Nějakou kapku u mně přece můžete vypít. Ti pánové od soudu již odjeli. Máte tedy aspoň nějakou chvíli volno.“

Komisař váhal, ušklíbl se, poněvadž strojník pracoval se svými nástroji tak neobratně, že ocel nepříjemně zaskřípala o ocel.

„Dva litry!“ křičel automobilista, jenž se zastavil u jedné pumpy. „Copak tady nikdo není?“

Pan Emile Michonnet, který stále se ještě neholil a nevzal si límeček, stál vzpřímen ve své drobné zahrádce a mřížemi se díval na silnici.

„Konečně!“ vzkřikl pan Oscar, vida, že Maigret je ochoten přijmout jeho pozvání. „Mám rád lidi, kteří nedělají zbytečné okolky! Ne jako ti aristokrati od Tří vdov.“

OPUŠTĚNÉ AUTO

5.

Tudy, komisaři... U nás ovšem není žádný přepych, to se rozumí!... Vždyť jsme jenom docela obyčejní dělníci...“
Otevřel dveře domu, postaveného za garáží, a z chodby zamířil rovnou do kuchyně, která pravděpodobně byla i jídelnou, neboť na stole byly ještě zbytky první snídaně. Žena, oblečená v strakatý župan, která dosud leštila měděné nádobí, nyní povstala.

„Pojď sem, moje holubičko, abych ti představil komisaře Maigreta... Moje žena, komisaři!... Musím vám říci, že máme aspoň tolik, aby moje žena mohla mít služku, ale pak by sama neměla nic na práci a stále by se doma jenom nudila...“

Byla to žena ani hezká, ani ošklivá. Žena asi třicetiletá. Její župan byl obyčejný a její zjev nebyl schopen, aby někoho upoutal. Neobratně se postavila vedle svého chotě a zadívala se na komisaře.

„Přines nám nějaký aperitiv, ale rychle!...“

Exportní calvados, komisaři?... Chcete snad, abychom vás zavedli do salonu?... Ne?... Tím lépe, tak se mi to líbí!...

Nejraději sedím v kuchyni... Nemám pravdu, holubičko?... Ale ne, co ti to napadá, takové malé skleničky! Velké sklenky, povídám“

Usedl na židli a pohodlně se na ní houpal. Měl na sobě jenom spodky bez vesty, růžovou košili a jakmile usedl, složil ruce u pasu na vypouklém břiše.

„Vzrušující, vidíte, ta dáma od Tří vdov, že komisaři?... Před svojí ženou nesmím ovšem o takových věcech mluvit... ale mezi námi řečeno, komisaři, je to pěkný kousek a pobláznila by každého mužského... Jenom kdyby neměla toho svého bratra... Co mu říkáte, komisaři?... Takový rytíř smutné postavy, který stále jenom vzdychá... Povídá se v našem kraji, všichni to o něm říkají, že svou sestru zavírá na dvojí západ, kdykoliv odejde z domu, třeba jenom na hodinu, a že ji zavírá i každou noc... Myslíte, že něco takového dělá bratr se setou?... Na vaše zdraví!... Poslouchej, holubičko, řekni Jojovi, aby nezapomněl opravit to nákladní auto...“

Komisař Maigret přikročil k oknu, poněvadž zaslechl na silnici hukot motoru a zdá se mu, že je to automobil Andersenův.

„To není on, komisaři!... Mohu vám to říci docela přesně, řeknu vám všechno, co děje na silnici, i kdybych spal... To je docela jiný motor... Je to vůz inženýra z městské elektrárny... Čekáte, až ten náš aristokrat od Tří vdov se konečně vrátí?...“

Budíček, postavený na skříni ukazoval jedenáctou hodinu dopolední. Otevřenými dveřmi kuchyně Maigret viděl na chodbu, kde na zdi visel telefonní přístroj.

„Vždyť vy ale pranic nepijete, komisaři... Tedy na zdar vašeho vyšetřování!... Nemyslíte, že ta celá historie je hodně směšná?... Však byl to také nápad, vyměnit dvě auta a zvláště štipnout nový šestiválec tomu řulpasovi přímo před nosem... Neboť je to řulpas a jaký!... Mohu vám klidně odpřisáhnout, že pokud jde o naše sousedy, vím dobře, co si o nich má myslit!... Bavilo mne, když jsem vás viděl, jak zde obcházíte... A zvláště, když jsem si povšimnul, že na všechny lidi se díváte tak říkajíc úkosem, jako byste je všechny podezíral?... Musím vám říci, že bratranec mé ženy je také u policie... Je v tom oddělení, které má dozor nad hernami a koňskými dostihy... Na koňských závodištích je jako doma a nejsměšnější přitom je, že sám ani neví, že mi často prozradil na kterého koně mám sázet... Na vaše zdraví, komisaři!... To jsi ty, moje holubičko? Nuže, Jojo, už je se svou prací hotov?“

„Ano...“

Mladá žena, vstoupivši zastavila se hned na prahu, jako by nevěděla, co teď má dělat.

„Pojď sem a přitukni si s námi... Komisař není pyšný, a jenom proto, že nejsi dnes ještě učesaná, jistě neodmítne připít si na tvoje zdraví -“

„Dovolíte, abych si od vás zatelefonoval“ přerušil ho Maigret.

„To se rozumí samo sebou. Proč ne? Otočte klikou . . . Voláte-li Paříž, uvidíte, že vás ihned spojí...“

Komisař Maigret si napřed vyhledal v telefonním seznamu čís-lo firmy Dumas a syn, továrny na látky, u níž Karel Andersen si tohoto dne měl vyzvednout své peníze.

Rozhovor s Paříží byl krátký. Pokladník továrny, který se sám ozval, potvrdil Maigretovi, že Andersen opravdu měl tohoto dne obdržet dva tisíce franků, že však až dosud se nedostavil do ulice 4. září.

Když komisař Maigret se vrátil do kuchyně, pan Oscar si nápadně mnul ruce.

„Raději se vám hned doznám, komisaři, že mně to hrozně baví... Neboť, rozumějte mi, komisaři, vyznám se v takové muzice... Na naší křižovatce ještě zažijeme něco velmi pěkného... Jsou zde pouze tři domácnosti... Andersenovi, Michonnetovi a my... Uznávám, že je to docela spravedlivé, že všechny tři domy jsou podezírány. Ale ano! Jenom si nehrajte na svatouška, komisaři... Pochopil jsem, že se na mne díváte úkosem, a že váháte, když jsem vás po první pozval, abyste si šel se mnou připít... Tři domy!... Pojišťovací agent, který vypadá příliš hloupě, aby člověk o něm mohl předpokládat, že jest schopen nějakého zločinu... A potom ten aristokrat od Tří vdov, pán, který vzbuzuje úctu!... Zůstávám tady jenom já. Pouhý dělník, který si svou práci tolik pomohl, že se konečně sám stal zaměstnavatelem, který však neumí s pány slušně mluvit... Bývalý boxer!“

Kdyby však jste si přál zvědět o mně nějaké podrobnější zprávy, ku příkladu od policejního komisařství v té pařížské čtvrti, kde jsem dříve bydlil, tedy by vám jistě řekli, že jsem dvakrát nebo třikrát dostal policejní trest, protože jsem se

popral při taneční zábavě, bylo to v té době, kdy jsem byl ještě boxerem - po čtvrté to bylo už o něco vážnější, to jsem pochroumal hlavu jistému policistovi, který mě zbytečně pronásledoval... Na vaše zdraví, komisaři!..."

„Děkuji...“

„Ale ne, přece mi neodmítnete komisaři. Takový exportní likér ještě žádnému zdravému člověku neublížil... Víte, komisaři, já mám nejraději, když všechno jde hezky zpříma a otevřeně... A proto se vám musím přiznat, že mne to tak trochu zlobí, když se otáčíte, kolem mojí garáže a tváříte se při tom, jako byste se na mne díval s vrchu... Nemám pravdu, holubičko?... Neřekl jsem ti to právě včera večer?... Je tady policejní komisař z Paříže!... Nu dobrá, ať tedy vstoupí!... Ať si všechno důkladně prohlédá... Ať prohlédá také mne a podrobí mne přísnému výslechu! Ale potom ať dozná, že jsem počestný, chlapík, dost velký dobrák, a že moje povaha je upřímná jako nejryzejší zlato... Povídám, komisaři, že v celé té historii mne nejvíce zajímá káznice... Protože konec konců jde při tom o káznici a o nic jiného...“

Půl dvanácté. Komisař Maigret povstal.

„Dovolíte-li, ještě jednou si od vás zatelefonuji.“

Se starostlivou tváří zavolal si telefonicky policejní ředitelství v Paříži a inspektorovi, který měl službu v jeho oddělení, přísně uložil, aby všem četnickým stanicím po celé Francii i na hranicích ihned rozeslal přesný popis Andersenova auta.

Pan Oscar zatím již vypil čtyři aperitivy Jeho červené tváře zrudly a jiskrné oči mu blýskaly.

„Vím velmi dobře, komisaři, že byste odmítl, kdybych vás pozval na kousek pěkného telecího masa... Zvláště proto, že u nás obědváme jenom v kuchyni... Dobrá! Ale hleďme, to je nákladní auto z Grosleumu, které se vrací z tržnice v Arpajonu... Dovolíte, komisaři?“

Odešel. Komisař Maigret osaměl s jeho mladou ženou, která stála u plotny a dřevěnou lžící míchala v kastrolu.

„Máte veselého muže.“

„Ano... ano, je veselý...“

„A někdy také dost drsný, nemám pravdu?“

„Nemá rád, když se mu odmlouvá... Ale jinak je to hodný člověk...“

„Tak trochu zástěrkář?“

Neodpovídala.

„Myslím totiž, že čas od času si dovolí něco zakázaného...“

„Jako všichni muži.“

Její hlas měl trpký přízvuk. Od garáže na silnici se ozýval rozhovor.

„Dej to sem!... Dobrá!... Ano... Ty zadní pneumatiky vyměníme tedy zítra ráno.“

Pan Oscar se vrátil, stále ještě zrudlý a bylo na něm vidět, že nejraději by se dal do zpěvu a prováděl různé malé hlouposti.

„Tedy opravdu, komisaři, nezůstanete u nás na oběd?... Přinesl bych ze sklepa láhev starého vína... Proč se tolik škaredíš, Germaino?... Ach, ty ženy, ty ženy! Každou chvíli mají jinou náladu a nikdo neví proč.“

„Musím se vrátit do Avrainville,“ pravil Maigret.

„Nechcete, abych vás tam zavezl?... Za minutu jsme tam a možná že ještě dříve...“

„Děkuji... Půjdu raději pěšky.“

Vykročiv z domu, komisař Maigret se octl v teplém ovzduší dubnového odpoledne a když se ubíral po silnici do Avrainville, poletoval před ním žlutý motýl.

Sto metrů před hostincem v Avrainville sečkal se s inspektorem Lucasem, který mu již kráčel vstříc.

„Nuže?“

„Je to zrovna tak, jak jste předpokládal! Lékař již vyňal střelu... Je to střela z karabiny...“

„Jinak nic nového?“

„Ale ano. Došly zprávy z Paříže... Isaac Goldberg přijel do Paříže ve svém automobilu - je to Minerva s velkou sportovní karoserií, kterého pravidelně používal při svých obchodních cestách a sám jej řídil. Jsem, přesvědčen, že právě tímto vozem přijel potom z Paříže až sem...“

„To je všechno?“

„Čekáme na zprávy od belgických policejních úřadů.“

Velké nájemné auto, kterým paní Goldbergová přijela do Avrainville a v němž byla zastřelena ještě dříve, než mohla vystoupit, již odjelo se svým šoférem.

„Mrtvola?“

„Už zde není, odvezli ji do Arpajonu... Vyšetřující soudce je tím případem, velmi znepokojen... Uložil mi, abych vám řekl, že je naprosto nutno, abyste prováděl pátrání co nejpřísnější. Zvláště se obává, že nejen časopisy pařížské, ale také noviny v Bruselu a Antverpách budou se tou věcí zabývat mnohem více než nám bude příjemné...“

Maigret něco zabručel, pokrčil rameny, vstoupil do hostince a usedl ke stolu.

„Máte zde telefon?“ tázal se hostinského.

„Ano, máme. Ale mezi polednem a dvěma hodinami odpoledne nefunguje. A teď máme půl jedné...“

Komisař obědval mlčky a Lucas pochopil, že je hluboce zamyšlen. Několikrát se pokusil, aby nějakou poznámkou navázal rozhovor, vždy však marně. Maigret neodpovídal.

Byl to krásný den, jeden z prvních krásných dnů přívětivého jara.

Po obědě Maigret odnesl svou židli na dvůr, opřel ji o zeď a tam půl hodiny dřímал na slunci uprostřed slepic a kachen.

Procitl však přesně o druhé hodině odpolední, povstal a ihned zamířil k telefonnímu přístroji.

„Haló!... Policejní ředitelství?... Andersenův vůz ještě nebyl nalezen?...“

Po záporné odpovědi se zase vrátil na dvůr a mlčky se procházel. Po deseti minutách byl však zavolán k telefonu.

Ozvalo se pařížské policejní ředitelství.

„Komisař Maigret?... Právě jsme obdrželi telefonickou zprávu z Jeumontu... Nalezli tam Andersenovo auto... Stojí prázdné přímo před nádražím... Policie se domnívá, že Andersen překročil hranici buď pěšky nebo vlakem...“

Maigret ihned odzvonil a dal si zavolat firmu Dumas a syn. Oznámili mu, že Karel Andersen se ještě nedostavil, aby si vyzvedl měsíční odměnu dvou tisíc franků za uvedené náčrtky...

* * * * *

Když ke třetí hodině odpolední komisař Maigret, provázen inspektorem Lucasem kráčel státní silnicí kolem garáže, pan Oscar se pojednou vynořil za nákladním autem a zvolal vesele:

„Jak se daří, komisaři?“

Maigret odpověděl pouze mávnutím ruky a mlčky kráčel dále k domu Tří vdov.

Dveře a okna v Michonnetově vile byly zavřeny, ale komisař, Maigret, dívaje se po očku zahlédl, kterak v okně jídelny se zachvěla záclona.

Mohlo se říci, že veselá nálada pana Oscara ještě více přispěla k zhoršení nálady komisařovy, neboť Maigret zuřivě dýmal.

„Od okamžiku, kdy Andersen se dal na útěk...“ započal inspektor Lucas smířlivým hlasem.

„Zůstaň zde a čekej na mne,“ přerušil ho Maigret.

Do parku před domem Tří vdov vnikl stejným způsobem jako ráno, obešel a vstoupil dovnitř. V salonu pozvedl hlavu, číchal do vzduchů, živě se rozhlédl a v koutech pokoje zahlédl obláčky dýmu.

Byla to vůně tabáku, ale ještě nevychladlá.

To bylo ovšem nápadné. Než vystoupil na schodiště, sáhl do kapsy a stiskl pažbu svého revolveru. Kráčeje po schodišti, slyšel hudbu gramofonu a poznal ono argentinské tango, které ráno sám si dal zahrát.

Hudba se ozývala z Elsinu pokoje. Když zaklepal na dveře, gramofon se rázem zastavil.

„Kdo je tam?“

„Komisař. ..“

Drobný smích.

„Jste-li to opravdu vy, komisaři, tedy sám víte, jakým způsobem můžete vniknout do mého pokoje... Já bohužel, vám nemohu otevřít...“

Komisařův paklíč znovu vykonal svoji práci.

Mladá žena byla již oblečena. Měla na sobě tutěž robu z černého sametu jako včera večer, v níž se rýsovaly a byly zdůrazňovány formy jejího těla.

„Byl jste to vy, komisaři, kdo zabránil mému bratrovi návrat z Paříže?“

„Ne. Od chvíle, kdy ráno odjel, jsem ho již neviděl, ani s ním nemluvil.“

„Tedy jistě jeho účet u Dumasa nebyl ještě připraven. Někdy se stává, že musí se tam odpoledne vrátit...“

„Váš bratr pokusil se překročit belgickou hranici... A všechno nasvědčuje, že tento pokus se mu podařil...“

Pohlížela na něho v ohromení a v jejím zraku byla také nedůvěra.

„Karel?“

„Ano.“

„Chcete mne jenom vyzkoušet, vidíte, komisaři?“

„Umíte řídit?“

„Řídit? A co?“

„Auto.“

„Ne! Neumím. Můj bratr mne tomu nechtěl nikdy učit.“

Maigret nevyňal lulku z úst, stále ji svíral zaťatými zuby, ba dokonce si ponechal na hlavě klobouk.

„Odešla jste dnes z tohoto pokoje?“

„Já.“

Zasmála se. Upřímný smích jako drobné perličky, a více než kdy jindy tato mladá žena byla ozdobena tím, čemu američtí filmaři říkají sexe-appeal.

Neboť žena může býti krásná a nemusí býti ještě svůdná. Jsou však jiné ženy, jejichž tváře a tělo nejsou tak krásné, které však přece vzbuzují smyslné přání a citové rozbourání.

Elsa vzbuzovala obé. Byla současně ženou i dítětem. Ovzduší, které okolo sebe vytvořovala, bylo smyslné - a přece, když se podívala někomu do očí, každý byl překvapen, že u ní vidí jasné, čisté zřetelnice malého děvčátka.

„Nechápu, co tím chcete říci.“

„Někdo kouřil, sotva před půlhodinou, ve vašem salonu v přízemí.“

„Kdo?“

„Na to se já táži vás.“

„A jak chcete, abych to věděla?“

„Gramofon byl dnes ráno v přízemí.“

„To není možné!... Jak chcete... mluvte přece, komisaři... Jak to myslíte?... Doufám, že mne nepodezíráte... Díváte se tak podivně... Kde je Karel?“

„Opakuji, jest jednou, že překročil belgickou hranici.“

„To není pravda... To není možné!... Proč by to udělal?... I když ani nemluví o tom, že zcela jistě by mne zde nezanednal samotnou!... Je to šílenství, komisaři... A co se zde se mnou stane, když jsem teď tak sama?...”

Bylo to opravdu k nepochopení: Elsa, ač vnějškem zdánlivě úplně klidná, ba dalo se říci, zcela lhostejná, ač její hlas byl téměř jednotvárný, přece jen při těchto slovech vyvolávala hluboký, ba tragický dojem. Za ní vlastně mluvily její oči. Byl v nich nesmírný, nevyslovitelný zmatek a neklid. Výraz smrtelného poděšení, úpěnlivá prosba.

„Povězte mi přece pravdu, komisaři!... Karel se ničím neprovinil, vidíte, že ne?... Kdyby byl něco spáchal, jistě tedy jen proto, že se zatím zbláznil!... Nechci tomu věřit... Nahání mi to strach, hrozný strach... V jeho rodině...“

„Jsou nebo byli šílenci?“ přerušil ji komisař.

Elsa odvrátila hlavu.

„Ano... Jeho dědeček... Zemřel v záchvatu zuřivého šílenství... Jedna jeho teta je v sanatoriu pro duševně choré... Ale on ne, on ne! Já ho znám... Ne!“

„Ještě jste neobědvala?“

Trhla sebou, rozhlédla se pokojem a potom odvětila s překvapením a údivem v hlase:

„Ano, myslím, že již mám hlad...“

„Ne!“

„A nemáte hlad?... Jsou již tři hodiny odpoledne...“

„V takovém případě jděte se klidně naobědvat... Není už prázdný důvod, abyste zde zůstávala zavřena... Váš bratr se nevrátí...“

„To není pravda!... Vráti se, jistě se vrátí!... To není možné, že by mne zde zanechal tak opuštěnou...“

„Pojďte...“

Komisař byl již na chodbě. Jeho čelo bylo zamračené a obočí svrastělé. Stále kouřil a zuby zatínal do špičky lulky.

Dívku ani na okamžik nespustil s očí.

Lehce o něho zavádila, když procházela kolem něho, ale Maigret zůstal k tomu úplně necitelný. Když přišli do přízemí, zdálo se, že Elsa neví, co by si měla počít.

„Karel mne vždy sám obsluhoval... Nevím ani, máme-li zde vůbec něco k jídlu...“

Přece však nalezla v kuchyni krabici kondensovaného mléka a několik rohlíků.

„Ne, nemohu jíst... Jsem příliš rozčilená... Opusťte mne!... Ale ne, raději ne! Nezanechávejte mne zde samotnou... Je to hrozný dům a nikdy jsem jej neměla ráda... Hledte, co je to... tam dole?...”

Zasklenými dveřmi ukazovala přes terasu na zvíře, které schouleno leželo na stezce v parku, vyhřívajíc se na slunci. Obyčejná kočka!

„Před zvířaty mám opravdovou hrůzu! Ale i celý venkov je pro mne strašný! Jest zde tolik podivných zvuků. Každou chvíli něco šustne nebo praskne, a vždy se při tom tolik poděším... V noci, každý den v noci, komisaři, v některé části parku houká sova... Je to hrozné...“

Také všechny dveře, jak se zdálo, jí zaháněly strach, neboť se stále rozhlížela, jako by se obávala, že každým okamžikem se z některých dveří na ni vyřítí nepřítel.

„Sama zde spát nebudu!... Nechci!...“

„Jest zde telefon?“

„Ne!... Můj bratr ovšem chtěl si jej dát zařídit... Ale bylo by to pro nás příliš drahé. Chápete to, komisaři?... Obývat dům tak velký, s parkem, který má, ani sama nevím, kolik hektarů, a nemít přitom tolik peněz, abychom si mohli zaplatit telefon nebo elektrické světlo, ba do-konce nemít tolik, abychom si mohli vzít nějakou služku nebo posluhovačku na nejhrubší práce!... Ano, takový je Karel!... Zrovna jako jeho otec!...“

A pojednou se hlasitě rozesmála. Byl to však smích nervosní.

Bylo to velmi tísnivé, neboť Elsa smála se dlouho a její bývalá chladnokrevnost se nevracela, a konečně, zatím co její ňadra se stále ještě zmítala tímto nervosním smíchem, z jejích vytřeštěných očí zírala nesmírná úzkost.

„Co je vám?... Čemu se tolik smějete?...“

„Ne, nic to není... Nikdo by mi to neuvěřil!... Vzpomněla jsem si na naše dětství, na Karlova vychovatele, na náš zámek v Dánsku s celým tím početným služebnictvem, na hosty z nejlepší společnosti, na kočáry, tažené čtyřmi koňmi... A zde!...“

Odhodila krabici s kondensovaným mlékem a rychle přikročila k zaskleným dveřím, o jejichž tabuli se opřela čelem, upjatě se dívajíc na terasu, zaplavenou sluncem.

„Postarám se, abych vám večer mohl sem poslat nějakého hlídače...“

„Ano, tak to je... Ale ne, nechci žádného hlídače... Chci, abyste přišel sám, komisaři!... Jinak bych se bála, tolik bych se bála!...“

Zda se mu smála? Či snad plakala? Jisto bylo, že se zajíkala. Celé její tělo se chvělo od hlavy až k patám.

Mohlo se říci, že se někomu v duchu posmívá, stejným právem však se dalo tvrdit, že je už sotva na dva prsty vzdálena od hrozné nervové krise.

„Nenechávejte mne zde samotnou...“

„Musím dnes pracovat...“

„A proč, když Karel uprchl?“

„A myslíte, tedy, že on je viníkem?“

„Nevím! Nic už nevím a ničemu nerozumím... Jestliže opravdu uprchl...“

„Chcete, abych vás znovu zavřel do vašeho pokoje?“

„Ne!... Ne, nechci!... Chci, toužím po tom, přeji si to, abych mohla odejít ihned, jakmile to bude možné. Nejraději hned zítra ráno. Chci odjet do Paříže, kde je na ulicích plno lidí a kde koluje a víří život... Venkov mi nahání strach... Ted' už sama nevím, co bych...“

Odmlčela se a pojednou dodala:

„Karel bude v Belgii zatčen?“

„Belgická policie bude ovšem požádána, aby ho zatkla a pak bude požádána belgická vláda, aby nám ho vydala.“

„To je hrozné, hrozné... A pomyslí-li si, že ještě před třemi dny...“

Sevřela hlavu oběma dlaněma a prsty si vjela do plavých vlasů.

Maigret byl už na terase.

„Nashledanou, slečno!“

Vzdaloval se od ní s pocitem ulehčení a přece - opouštěl ji vlastně také s pocitem lítosti, že musí odejít.

Inspektor Lucas se procházel na silnici.

„Nic nového?“ tázal se komisař.

„Pranic!... Ten pojišťovací agent přišel ke mně a tázal se, zda jeho auto mu bude už brzy vráceno.“

Pan Emile Michonnet obracel se tedy raději k inspektorovi Lucasovi než ke komisařovi Maigretovi. Bylo ho vidět v jeho malé zahrádce. Zdálo se, že slídivým zrakem pozoruje oba policejní úředníky.

„On tedy nemá pranic na práci?“

„Tvrdí a prohlašuje co nejrozhodněji, že bez auta nemůže navštěvovat své venkovské zákazníky... Ujišťoval mne, že bude od nás požadovat náhradu škody, kterou už utrpěl.“

Před veřejnou garáží u benzinových pump se zastavilo turistické auto, obsahující celou, dost početnou rodinu, a za ním stál malý automobil nákladní.

„Kdo tady může být úplně spokojený,“ podotkl inspektor, „to je ten garážista. Jak se zdá, vydělává tolik, kolik si jen může přát!... Ten jeho obchod pracuje ve dne i v noci...“

„Máš tabák?“

Jarní slunce, zaplavující svými paprsky venkovský kraj, přímo pánilo a Maigret, otíraje si čelo kapesníkem, zamručel:

„Půjdu se na hodinu vyspat... Dnes večer uvidíme, co se dá dě-lat.“

Když kráčeli kolem garáže, pan Oscar na ně zavolal:

„Malý doušek vína na vypláchnutí hrdla, komisaři?... To ještě nikomu neškodilo... Jenom taková malá zastávka, vypije se to jedna dvě a jde se dále!...“

„Nashledanou!“

Ve vile pojišťovacího agenta se pojednou ozvaly dost ostré hlasy, které mohly vzbudit podezření, že pan Emile Michonnet se hádá se svou chotí.

NOC LIDÍ NEPŘÍTOMNÝCH

6.

Inspektor Lucas vzbudil Maigreta v pět hodin odpoledne a odevzdal mu telegram od policie v Antverpách: „Isaac Goldberg byl již po několik měsíců tajně pozorován, neboť jeho obchody nebyly tak výnosné, aby odpovídaly nákladům, které si vyžadoval jeho způsob života. Byl zvláště podezírán, že obchoduje s kradenými klenoty. Ale žádné přesné důkazy proti němu. Jeho cesta do Francie časově souhlasí s krádeží klenotů v ceně dvou milionů franků, spáchanou před čtrnácti dny v Londýně. Obdrželi jsme anonymní dopis, který ujišťoval, že ukradené klenoty jsou v Antverpách. Dva mezinárodní zloději byli zahlédnuti, když vydávali velké peníze. Podle naší domněnky Goldberg koupil od nich klenoty a odjel potom do Francie, aby je tam výhodně prodal. Popis klenotů si vyžádejte od londýnského Scotland Yardu.“

Komisař Maigret, ještě trochu rozespálý, zmáčkl telegram a dal si jej do kapsy. „Nic jiného?“ tázal se. „Nic,“ odvětil Lucas. „Pokračoval jsem v pozorování křížovatk. Zahlédl jsem garážistu Oscara nedělně oblečeného a tázal jsem se ho, kam má namířeno. Jak se zdá, jest jeho zvykem, že jednou do týdne večeri se svou ženou v Paříži a po večeri jdou někam do divadla. V takových případech se domů vrací druhého dne, protože přespí v Paříži v hotelu.“ „Již odjel?“ „Ano, v této chvíli jistě už odjel.“ „Otázal ses ho, v kterém restaurantu bude večeřet?“ „Ano, otázal, je to hostinec U hlemýždě v ulici Bastily a potom půjdou do divadla Ambigu. Spát budou v hotelu Rambuteau, ulice Rivoli.“ „To je opravdu velmi přesné,“ zavrčel Maigret, pročesávaje si vlasy kapesním hřebínkem. „Pojišťovací agent Michonnet mi vzkázal, po své ženě, že by s vámi rád mluvil, či lépe řečeno, že by si s vámi rád pohovořil, abych používal jeho vlastního výrazu.“ „To je všechno?“ Maigret vstoupil do kuchyně, kde žena hostinského již připravovala večeři. Zahlédl tam kamennou mísu s paštikou, sám si ukrojil velký krajíc chleba, pomazal paštikou a potom rozkázal: „Sklenici bílého vína, buďte tak hodná...“ „Počkáte na večeři?“ Maigret místo odpovědi pokrčil rameny a hltať svůj obrovský krajíc. Inspektor Lucas ho pozoroval a bylo na něm vidět, že hoří touhou, aby si s ním mohl důkladněji promluvit. „Pro dnešní večer nebo noc očekáváte něco velmi důležitého, vidíte?“

„Hm!“

Ale proč zapírat? Zda jeho rozhodnutí, že nevyčká večere a raději se občerství důkladným krajícem chleba, který pojídal v stoje, samo nenasvědčovalo, že očekává velkou, snad rozhodující bitvu.

„Přemýšlel jsem o tom. Pokusil jsem se, abych si seřadil své myšlenky a dal je trochu do pořádku. Ale není to tak snadné...“ započal inspektor.

Maigret se na něho klidně díval a jenom jeho čelisti horlivě pracovaly.

„Je to především ta mladá dívka, která mne při tom nejvíce plete. Někdy se mi zdá, že všichni, kdož jsou kolem ní, ten pojišťovací agent, garážista i ten Dán, jsou viníky, zkrátka všichni, jenom ona ne. Ale již v příštím okamžiku bych přísahal pravý opak a tvrdil bych co nejrozhodněji, že pravým a jediným zločinným živlem je ona a nikdo jiný...“

Zřítelnice komisařových očí zablýskly veselím a zdálo se, že Maigret chce říci:

„Jen pokračuj, je to roztomilé!“

„Jsou okamžiky, kdy ona opravdu vypadá jako mladá vznešená dívka ze šlechtické rodiny... Ale jsou zase okamžiky, kdy mi připomíná ony doby, kdy jsem ještě sloužil u mravnostní policie... Však víte, komisaři, co tím asi chci říci... Ty holky, které s nesmyslným divadelním přepínáním vám vypravují nejrůznější historky a žádná z nich jako celek se nepodobá pravdě. Ale podrobnosti v nich jsou tak určité, že si chtít nechtě musíte říci, že to ani není možné, aby ty holky si je vymyslely... A potom nalezneme pod jejich polštářem nějaký starý román a tu vidíme, že právě z toho románu si vzaly všechny podrobnosti pro svoje vypravování... Zkrátka, jsou to ženštiny, které lhou tak snadno, jak snadno dýchají, a které konečně samy uvěří svým lžím...“

„To je všechno?“

„Myslíte, komisaři, že se mýlím?“

„Pranic jsem neřekl.“

„Jak jsem řekl, komisaři, můj názor na ni se každou chvílí mění... A nejčastěji mne znepokojuje postava Karla Andersena... Jen si ho představíte, komisaři, člověka, jako je on, inteligentní, vzdělaný, znalý světa. Kdyby se postavil v čelo tlupy zločinců...“

„Uvidíme ho dnes večer!“

„Jeho? Andersena?... Vždyť přece uprchl za hranice...“

„Hm!“

„Myslíte, že...“

„Že celá tato prozluklá historie je mnohem, mnohem spleťtější, než si dovedeš představit... A že nejlépe učiníme, nechceme-li se rozptylovat, budeme-li mít na zřeteli jen to, co je v ní opravdu nejdůležitější.“

Podívejme se ku příkladu na pana Michonneta, který prvý přednesl stížnost a který chce, abych ho dnes večer navštívil...

Právě dnes večer, kdy garážista Oscar je v Paříži... Velmi nápadné!

Goldbergovo sportovní auto, značka Minerva zmizelo. Na to také nezapomínej, Lucasi A poněvadž aut těchto značek není ve Francii příliš mnoho, tedy jistě uznáš, že nebylo by to tak snadné, kdyby takový vůz se měl rozptýlit ve vzduchu...“

„Myslíte, že pan Oscar?...“

„Jen klid a pomalu!... Chceš-li a jestliže tě to baví, tedy se spokoj tím, že budeš trochu přemýšlet o těchto třech drobnostech...“

„Ale Elsa?...“

„Ještě mi mluvíš o ní?“

A komisař Maigret pokrčil rameny, otřel si ústa a opustil hostinec.

Asi za čtvrt hodiny zazvonil u dveří vily Michonnetových, kde ho uvítaly zatrpklé tváře agentovy ženy.

„Můj choť vás očekává nahoře!“

„Váš choť je velmi laskav.“

Jak se zdálo, madame Michonnetová nezpozorovala posměšku v jeho hlase. Mlčky kráčela před ním po schodišti.

Pan Michonnet byl ve své ložnici, poblíž okna, jehož záclony byly zataženy. Seděl v hlubokém křesle a nohy měl zabaleny v pokrývce. Spatřiv komisaře, tázal se útočivým hlasem:

„Nuže, kdy mi konečně bude vrácen můj vůz?... Myslíte opravdu, že je to slušné a rozumné, vzít člověku prostředek, kterým si počestně vydělává na živobytí?... Místo toho, abyste to všechno už jednou skončil, dvoříte se takové ženštině anebo popíjíte aperitivy s obyčejným garážistou!... Musíme uznat, že je pěkná, moc pěkná, ta naše policie! Říkám vám to docela upřímně, jak si to myslím, komisaři!... Ano, máme to pěknou policii!... Co jí na tom záleží, kdo je vrahem! Jen když může trýznit a otravovat počestné lidi... Mám svůj automobil... Je to můj vůz, ano nebo ne?... Vás se táží, komisaři... Odpovězte! Je to můj vůz? Náleží mně nebo vám?... Dobrá! Jakým tedy právem mi tedy zadržujete klíč od mé garáže?“

„Jste nemocen?“ tázal se Maigret smířlivým hlasem, pohlížeje na pokrývku, která zahalovala nohy pojišťovacího agenta.

„Kdo by z toho neonemocněl? Jsem si jist, že z toho dostanu žloutenku! A u mně to vždy padne do nohou... Už vidím, že budu mít záchvat... A to pro mne znamená, že dvě nebo dokonce tři noci budu muset sedět v tomto křesle a neusnu... Dal jsem si vás zavolat jenom proto, abych vám řekl asi toto, komisaři: Vidíte, v jakém jsem stavu! Sám musíte uznat, že nejsem schopen práce, zvláště ne bez vozu? A to mi úplně postačí... Budu se dovolávat vašeho svědectví, až před soudem budu požadovat, aby se mi dostalo náhrady škod, které jsem utrpěl... A teď se vám poručím, pane!...“ Vychrlil to ze sebe s přepjatým chvastounstvím polovzdělaného člověka, jenž je přesvědčen, že právo je na jeho straně. Madame Michonnetová dodala:

„Zatím co se potulujete kolem naší vily a tváříte se, jako byste nás podezíral, pravý vrah stále ještě běhá na svobodě!... A tomu se říká spravedlnost!... Útočit na malé lidi, to ano, to dovede, ale velkým se opatrně vyhne!...“

„A to je všechno, co jste mi chtěli říci?“ Pan Emile Michonnet se zlostně skrčil ve svém křesle, zamračil se a jeho pohled ztvrdl. Jeho žena kráčela ke dveřím.

Vnitřek domu byl v úplném souladu s jeho vnějškem: sériový nábytek, pěkně vyleštěný, velmi čistý, stál na svém místě jako by až dosud nikdy ho nebylo používáno.

Na chodbě se Maigret zastavil před telefonním aparátem starého druhu, zavěšeným na zdi, a v přítomnosti paní Michonnetové, nezbáje, že je pohněvána jeho opovázlivostí, zatočil klikou.

„Zde mluví kriminální policie, slečno,“ oslovil dámu v telefonní ústředně v Arpajonu. „Mohla byste mi laskavě říci, zda křižovatka Tři vdov byla dnes odpoledne někým volána?... Ano?... Pravíte, že byla volána dvě čísla, garáž a dům Michonnetův?... Dobrá... Prosím?... Garáž byla tedy volána z Paříže po prvé asi k jedné hodině odpolední a po druhé asi k páté hodině?... A to druhé číslo, dům Michonnetův?... Pouze jedno volání, pravíte... Z Paříže?... V pět hodin pět minut?... Děkuji vám, slečno...“

Odzvonil, pohlédl na madame Michonnetovou očima, v nichž se jiskřila zlomyslnost a zdvořile se uklonil.

„Přeji vám dobré noci, madame.“

Opustiv jejich vilu, kráčel ke Třem vdovám, jako obvykle otevřel si vrata parku pakličem, obešel dům a vystoupil do prvního poschodí.

Elsa Andersenová, zřejmě velmi rozčilená, kráčela mu vstříc.

„Musím vás prosit za prominutí, že jsem vás tolik obtěžovala, komisaři. Jistě si o mně pomyslíte, že zneužívám vaši laskavost... Ale jsem jako v horečce... Bojím se a nevím, proč se bojím a koho... Od našeho posledního rozhovoru se mi zdá, že pouze vy, jediný člověk na celém světě, můžete ode mne odvrátit velké neštěstí... Nyní znáte právě tak dobře jako já tuto neblahou, zlověstnou křižovatku, tyto tři domy, které vypadají, jako by se vzájemně vyzývaly k nepřátelství... Věříte v předtuchu, komisaři?... Já, přiznávám se, v předtuchu věřím, jako v ní věří všechny ženy... A cítím, že dnešní noc neuplyne, aniž se odehraje nějaké děsné drama...“

„A stále ode mne žádáte, abych nad vámi bděl?...“

„Přepínám, vidíte, komisaři?... Ale řekněte, je to moje vina, že se tolik bojím?...“ Maigretův pohled mimoděk utkvěl na obraze, představujícím zimní zasněženou krajinu, který na zdi visel křivě. Ale již v příštím okamžiku komisař se opět obrátil k mladé dívce, která čekala na jeho odpověď.

„Neobáváte se o svou dobrou pověst?“ otázal se.

„A co na tom záleží, když se tolik bojím?“

„Nuže dobrá, vrátím se k vám asi za hodinu... Ještě musím dát několik rozkazů...“

„Opravdu?... Vráťte se?... Slibujete mi to?... Jak jste mne potěšil... I když nemluví ani o tom, že je tolik věcí, které bych vám chtěla říci a které od našeho posledního setkání se mi postupně vracely do paměti...“

„A týkají se?...“

„Týkají se mého bratra... Ale možná, ba docela jistě, nic to neznamená... Hleďte, komisaři, vzpomínám si ku příkladu, že po jeho letecké nehodě, která zavinila ztrátu jeho oka, lékař, který ho ošetřoval, řekl mému otci, že sice ručí za tělesné zdraví raněného, nikoliv však za jeho zdraví duševní... Nikdy jsem nepřemýšlela o významu těchto slov a časem jsem na ně úplně zapomněla... A ještě jiné podrobnosti... Ta jeho podivná touha, bydlet daleko od města, žít v úplném skrytu... Budu vám o tom všem vypravovat, až se vrátíte...“

Usmála se na něho a v jejím úsměvu byla vděčnost, spojená ještě se zbytky úzkosti.

* * *

Kráčeje podle Michonnetovy vily, komisař Maigret mechanicky pohlédl k oknu prvního poschodí, jehož žlutavý obdélník se odlišoval od večerní tmy: Na osvětlené zácloně se rýsoval stínový obraz křesla, v němž seděl pan Emile Michonnet.

Po příchodu do hostince v Avrainville komisař dal Lucasovi několik rozkazů, jimiž se inspektor musel spokojit, aniž obdržel podrobnější vysvětlení.

„Zavoláš asi šest policistů a rozešleš je okolo křižovatky... Každou hodinu zatelefonuješ do restaurantu „U hlemýžďe“, potom do divadla Ambigu a potom do hotelu Rambuteau, a přesvědčíš se, zda pan Oscar je stále ještě v Paříži... Dáš sledovat každého, kdo by opustil jeden z těch tří domů...“

„A kde budete vy, komisaři?“

„U Andersenových.“

„Myslíte, že...?“

„Pranic nemyslím, staroušku. Nashledanou ještě dnes v noci, nebo až zítra ráno.“

Nadešla již temná noc. Kráčeje po státní silnici, komisař si prohlédl spoušť svého automatického revolveru a potom se přesvědčil, zda v koženém váčku má ještě dost tabáku.

Za oknem prvního poschodí Michonnetovy vily stále ještě bylo vidět stín křesla a profil pojišťovacího agenta s naježenými kníry.

Elsa Andersenová zaměnila svou robu z černého sametu ranním županem a komisař Maigret ji nalezl ležící na divanu, kde kouřila cigaretu, mnohem klidnější, než při jejich posledním rozhovoru, ačkoliv její čelo bylo svaštělé přemýšlením.

„Kdybyste věděl, jak je to pro mne příjemné, že jste konečně přišel komisaři!... Na světě jsou lidé, kteří již při prvním pohledu vzbuzují hlubokou důvěru... Ale jsou to lidé vzácní, jest jich tak málo!... Pokud o mne jde, musím to doznat, komisaři, že až dosud jsem se setkala jen s málo lidmi, k nimž bych pocítovala přátelskou účast... Smíte kouřit,

chcete-li.“

„Večeřela jste?...“

„Nemám hlad... Již ani nevím, jak vlastně žiji... Již celé čtyři dny, přesně řečeno od onoho hrozného nálezu mrtvoly v autu stále jenom přemýšlím, přemýšlím a přemýšlím... Snažím se, abych si vytvořila nějaký názor, abych porozuměla...“

„A tímto přemýšlením dospíváte k závěru, že je to váš bratr, kdo se provinil?“

„Ne... Nechci Karla obviňovat... Tím spíše ho nemohu obviňovat, že i v takovém případě, kdyby v přísném slova smyslu se byl opravdu provinil, nebylo by to nic jiného, než že uposlechl okamžitého záchvatu šílenství... Vybral jste si to nejhorší křeslo... Kdybyste snad chtěl ulehnout, v sousedním pokoji jest rozkládací postel...“

Byla klidná a současně jako v horečce. Byl to klid vnější, úmyslný a trapně získaný, a přes všechnu její snahu v určitých okamžicích tímto vnějším klidem pronikala horečka.

„V tomto smutném domě se již jednou odehrálo nějaké drama, vidíte, komisaři?... Karel mluvil se mnou o tom jenom vyhýbavě... Báł se totiž, že bych pak zde nechtěla zůstat... Stále se mnou zachází jako s malou holčičkou.“

Svižným pohybem celého těla se naklonila, aby popel své cigarety smetla do porculánové misky, postavené na nízkém stolku. Její župan se rozevřel, právě tak jako ráno, a na jediný okamžik se ukázalo její malé a kulaté ňadro. Bylo to jako pouhý záblesk bílého těla a přece komisař Maigret měl dosti času, aby rozeznal jizvu a spatřiv ji, sraštil obočí.

„Byla jste někdy raněna?...“

„Co tím chcete říci?“

Zarděla se a jako pudem vedena, shrnula na prsou záhyby županu.

„Na pravém ňadru máte jizvu.“

Zdálo se, že její zmatek dosáhl vrcholu.

„Promiňte mi!“ pravila. „Ale zde, doma, když jsem stále sama, jsem si už zvykla, že se odivám jen lehce... Mám toho málo na sobě... Netušila jsem... Pokud však jde o tu jizvu... Hledíte, to jest zase jedna podrobnost, která se mi pojednou objevila v mysli... Jistě je to však pouze náhodná shoda okolností... Když jsme byli ještě malé děti, Karel a já, hrávali jsme si v parku našeho zámku a vzpomínám si, že Karel obdržel jednou k svatému Mikuláši karabinu... Tehdy, myslím, bylo mu čtrnáct let... Jistě si o tom pomyslíte, že je to směšné... Zpočátku střílel jenom do terče... Ale jednoho večera jsme byli v cirkuse a druhého dne Karel si chtěl hrát na Viléma Tela... Držela jsem v každé ruce papírovou krabici... Prvý výstřel mne zasáhl na prsou...“

Maigret povstal. Kráčel k divanu a na jeho tvářích byl výraz tak neproniknutelný, že Elsa zneklidněna se dívala, jak se k ní blíží a že oběma rukama sevřela župan.

Maigret se však nedíval na ni - upřeně se díval na zeď nad divanem, k místu, kde obraz, představující zasněženou venkovskou krajinu, visel teď v poloze přesně vodorovně.

Pomalým pohybem rukou nadzvedl rám a tak objevil ve zdi výklenek, nikoliv velký a také nikoliv hluboký, neboť byl to výklenek, utvořený jenom tím, že ze zdi byly vyňaty dvě cihly.

V tomto výklenku byl automatický revolver, nabitý všemi šesti střelami, vedle něho krabice s náboji, klíč a lahvička s pastilkami veronálu.

Elsa ho sledovala zrakem, ale nezdálo se, že se rozčilila. Její tváře se ani trochu nezarděly. Pouze v jejich zřítelnicích lehce zablýsklo.

„Byla bych vám sama co nejdříve ukázala tuto skrýši, komisaři...“

„Opravdu?“ Při této otázce dal si revolver do kapsy, pozvedl lahvičku proti světlu a tím si zjistil, že jest v ní už jen polovina veronálových pastilek, a potom přikročil ke dveřím, kde v zámku zkoušel klíč. Hodil se znamenitě.

Mladá žena povstala s divanu. Již nedbala, aby si županem zahálila poprsí. Když mluvila, provázela svá slova trhavými pohyby rukou.

„Co jste právě odhalil a zjistil, komisaři, jenom potvrzuje, co jsem vám již řekla... Musíte se však pokusit, abyste mi porozuměl... Řekněte sám, směla jsem, mohla jsem obviňovat svého bratra?... Kdybych vám hned při první návštěvě byla dooznala, že ho už dlouho považuji za šílence, jistě byl byste si o mně pomyslel, že moje chování je hanebné... a přece - je to pravda...“

Její cizí, nápadný přízvuk, mnohem určitější, když mluvila rozčileně, dodával zvláštního zabarvení každé její větě.

„Tento revolver?...“

„Jak bych vám to vysvětlila?... Když jsme opustili Dánsko, byli jsme úplně na mizině... Můj bratr byl však přesvědčen, že pomocí svého vzdělání si v Paříži dobude skvělého postavení... Ale nepodařilo se mu to, jak již víte... A potom jeho duševní nálada se stále zhoršovala a čím dále tím více jsem tím byla zneklidňována... A když konečně chtěl, abychom se zde zahrabali, zde, na této opuštěné křižovatce, tu jsem ovšem již pochopila, že jeho duševní stav je vážně zachvácen... Zvláště proto, že co nejrozhodněji prohlašoval, že na každou noc mne musí zavřít v mé ložnici a to pod záminkou, že neznámí nepřátelé by na nás mohli podniknout útok?... Jen si představte mou situaci, komisaři?...“

Uzavřena mezi těmito čtyřmi zdmi, nemohouc odtud odejít, kdyby ku příkladu vypukl požár, nebo se stalo nějaké jiné neštěstí... Nemohla jsem spát!... Byla jsem zde mučena úzkostí, jako bych byla uzavřena v nějakém temném, neproniknutelném podzemním sklepení.

Jednoho dne, když Karel byl v Paříži, dala jsem si zavolat zámečníka, který mi zhotovil klíč k mému pokoji... Musela jsem se ovšem spustit oknem, poněvadž Karel mne před odjezdem zavřel...

Teď konečně jsem si zajistila svobodu aspoň potud, že jsem mohla ze svého pokoje. A z domu... Ale to mi ještě nepostačilo a postačit nemohlo!... Karel míval dny jakéhosi polovičního šílenství a často mluvil o tom, že raději nás oba zahubí, než aby strpěl naši úplnou hmotnou zkázu...

Když jednoho dne zase odjel do Paříže, koupila jsem si v Arpajonu revolver... A poněvadž mám špatný spánek, koupila jsem si také lahvičku veronálu...

Jak vidíte, to všechno je docela prosté! ... Karel je nedůvěřivý. Není na světě člověka nedůvěřivějšího než člověk, jehož duch je pomatený, při tom však přece dost jasný, aby si to sám uvědomoval. ... Jednou v noci jsem si zřídila tento úkryt ve zdi. ...“

„To je všechno?“

Byla překvapena jeho drsným, ba surovým hlasem.

„Nevěříte mi?“

Neodpovídal. Přikročil k oknu, otevřel je, odsunul žaluzie a hned byl zaplaven svěžím nočním vzduchem.

Státní silnice se podobala černému pruhu, na němž chvílemi se zaleskla světla automobilů. Bylo je vidět již zdaleka, snad asi na deset kilometrů. Potom pojednou jakýsi cyklon, vzduch se rozvířil, syčivý zvuk a pak již jen malé zadní světlo, které se rychle vzdalovalo.

Pumpy s benzinem u garáže byly osvětleny. Ve vile pojišťovacího agenta Michonneta bylo jediné okno osvětleno, okno v prvním poschodí, a na rezné zácloně stále jako v čínské stínohře bylo vidět stín křesla a v něm pojišťovacího agenta.

„Zavřete okno, komisaři.“

Obrátil se. Elsa stála před ním, chvěla se zimou a zahalovala se do svého županu.

„Chápete nyní, proč jsem tolik znepokojena? ... Přiměl jste mne, abych vám všechno řekla. ... A přec za nic na světě bych nechtěla, aby Karlovi se stalo něco zlého! ... Často mi opakoval, že zemřeme spolu. ...“

„Prosím, abyste teď mlčela!“

Slídivě naslouchal všechny noční zvuky. Aby to mohl učinit pohodlněji, přitáhl si křeslo až k oknu.

„Když vám ale říkám, že je mi zima. ...“

„Tedy si na sebe něco přehodte!“

„Nevěříte mi, komisaři? ...“

„Ticho, u všech čertů!“

Rozškrtl sirku a zapálil si lulku. Zdaleky se ozýval nejasný hluk na selském statku, bučící kráva, štěkot psa. V Oscarově garáži bouchání kladivem. Pojednou se ozvalo vrčení elektrického motoru, naplňujícího pneumatiky vzduchem.

„Já jsem vám tolik důvěřovala! ... A teď. ...“

„Budete mlčet, ano nebo ne?“

Vytušil za stromem na silnici nedaleko domu stín a snad to byl stín jednoho z policistů, které inspektor Lucas na jeho rozkaz přivolal.

„Mám hlad. ...“

Hněvivě se k ní obrátil a viděl před sebou mladou ženu, která se poděšeně krčila.

„Tedy si jdete pro něco k jídlu! ...“

„Neodvážím se dolů. ... Bojím se. ...“

Pokřčil rameny, ještě se přesvědčil, že venku je úplný klid a potom se náhle rozhodl, že sám půjde do přízemí. Již věděl, kde je kuchyně. Nedaleko plotny byly na stole zbytky studeného masa, chléb a načatá láhev piva.

Sebral to všechno, odnesl nahoru a postavil na Elsin stůl vedle porculánové misky.

„Jste ke mně zlý, komisaři. ...“

Tentokrát opravdu vypadala jako postrašená holčička a zdálo se, že každým okamžikem vypukne v pláč.

„Při svém povolání si nemohu sám vybírat, zda chci být k někomu zlý nebo hodný. ... A teď jezte. ...“

„Vy nemáte hlad? ... Zlobíte se na mne, že jsem vám řekla pravdu?“

Ale Maigret se k ní obrátil zády a vyhlížel oknem.

V prvním poschodí vily za osvětlenou záclonou paní Michonnetová se nakláněla k svému manželovi, kterému pravděpo-dobně dávala nějaký lék, neboť měla v ruce lžici a pozvedala ji k jeho ústům.

Elsa špičky prstů uchopila kus studeného telecího masa a bez chuti je pojídala. Potom si nalila sklenici piva.

„Není to dobré,“ ujišťovala nespokojeně. „Proč ale konečně nezavřete to okno? ... Bojím se. ... Což se mnou nemáte ani trochu soucitu? ...“

Náhle zavřel okno, obrátil se do pokoje a změřil si Elsu od hlavy až k patám, jako člověk, který se už doopravdy zlobí. Pojednou viděl, že zbledla, její modré zřítelnice se zatemnily. Pozvedla ruku, aby se něčeho zachytila, nebo se o něco opřela.

Zbýval mu již jen malý zlomek vteřiny a uchopil ji v pasu kolem těla, již bezvládně klesajícího.

Pomalou, opatrně ji nechal sklouznout na podlahu. Potom nadzvedl oční víčka a zadíval se jí do očí. Pak vzal se stolku sklenici s pivem a přičichl k ní. Vystupovala z ní vůně hořkých mandlí.

Na stolku ležela kávová lžička. Použil její rukojeti, aby ji rozevřel Elsiný zaťaté zuby, a potom neváhaje, vsunul lžičku druhou její stranou hluboko do Elsiných úst a pevně tiskl na ústí hltanu a na patro.

Elsiny tváře se několikrát zkrčily. Nadra se ji dmula křečovitými pohyby

Ležela natažena na koberci. Zpod víček jí tekly slzy. Pojednou její hlava se naklonila stranou a celé tělo mladé ženy sebou trhlo prudkým škytnutím.

Podrážděním, způsobeným lžičkou, žaludek se konečně vyprázdnil. Trochu žlutavé tekutiny poskvnilo koberec a několik kapek zabarvilo rudý župan.

Maigret vzal s toaletního stolu láhev s vodou a navlhčil Else celý obličej.

Přitom se stále netrpělivě ohlížel k oknu. A Elsa stále byla jako bez života. Za dlouhou chvíli slabě zasténala. Konečně pozvedla hlavu.

„Co se to. ...?“

Povstala. Dívala se kolem sebe jako v omámení, ještě se potácejíc, a povšimla si poskvrněného koberce, kávové lžičky,

sklenice s pivem.

Ted' zavzlykala a hlavu skryla v dlaních.

„Vidíte,“ zvolala, „měla jsem pravdu, když jsem se bála!... Chtěli mne otrávit... A vy, vy jste mi nechtěl uvěřiti... Vy...“

Pojednou sebou trhla, vyskočila s divanu a Maigret současně povstal ze svého křesla u okna, kam se vrátil, jakmile Elsa se zvedla se země.

Oba dlouhý okamžik stáli, ani se nehýbali a pozorně, napjatě naslouchali.

Neboť třeskl výstřel, někde docela blízko domu, patrně, ba jistě v parku, a po něm se ozval chraptivý výkřik.

A směrem od silnice pronikavý, protáhlý, hlas píšťalky. Lidé se sbíhali jak se zdálo se všech stran. Někdo lomcoval mřížovými vraty parku.

Maigret, vykloněn z okna, rozeznával elektrické svítilny policistů, jejichž ostré paprsky polétávaly všemi směry a prohledávaly noční tmu.

Ve vzdálenosti snad asi jednoho sta metrů bylo Michonnetovo okno a za ním madame Michonnetová, urovnávající podušku za hlavou svého nemocného manžela . . .

Komisař otevřel dveře, neboť zaslechl hluk v přízemí.

Byl to inspektor Lucas a volal na něho zdola od schodů:

„Komisaři!“

„Kdo to byl?“

„Karel Andersen... Ne, není mrtev... Nechtěl byste přijít dolů?“

Maigret se obrátil od dveří. Elsa seděla na okraji divanu, lokty se opírala o kolena, bradu měla v dlaních a upřeně se dívala před sebe. Zuby měla zaťaty a celé její tělo se zmítalo křečovitým chvěním.

DVOJÍ ZRANĚNÍ

7.

Ondesli Karla Andersena do jeho ložnice.

Následoval inspektor, přinášeje z přízemí petrolejovou lampu. Raněný již nechroptěl, ani se nehýbal. Když ho však položili na lůžko, Maigret se k němu sklonil a zjistil, že má pootevřená oční víčka.

Andersen ho poznal a zdálo se, že při tomto pohledu se trochu uklidnil. Zaseptal, vztahuje ruku k ruce komisařově: „Elsa?...“

Stála na prahu jeho ložnice, ztrnulá v postoji úzkostlivého vyčkávání. Pod očima měla temné kruhy.

Byl to opravdu dojemný výjev. Karel Andersen ztratil svůj černý monokl a vedle jeho zdravého oka, které zčervenalo horečkou, oko skleněné si zachovalo svůj umělý, upřený pohled.

Petrolejová lampka vrhala všude tajemné stíny. Venku bylo slyšet policisty, kteří prohledávali celý park. Jejich těžké boty skřípaly na písku cest.

Elsa, stále jako ztuhlá, sotva se odvažovala přiblížit se k svému bratrovi, když Maigret ji k tomu vyzval.

„Myslím, že má ošklivou ránu,“ podotkl inspektor Lucas polohlasem.

Jistě ho slyšela. Pohlédla na něho a opět zaváhala, majíc přistoupiti ke Karlovi, jenž ji hltal okem a snažil se pozvednout na lůžku.

Pojednou vybuchla ve vzlykot, odvrátila se, vyběhla z Karlovy ložnice a vrátila se do svého pokoje, kde plačíc se vrhla na divan.

Maigret pokynul inspektorovi, aby ji střežil a sám se zabýval raněným. Svlékl mu kabát a potom vestu, počínaje si přitom jako muž, který si již zvykl na dobrodružství takového druhu.

„Nic se nebojte... Už jsme poslali pro lékaře... Elsa je ve svém pokoji...“

Andersen mlčel jako zdrcen nějakým záhadným neklidem. Rozhlížel se kolem sebe jako člověk, jenž se snaží rozřešit nějakou hádanku, pochopit nějaké vážné tajemství.

„Nejraději bych vás ihned vyslechl... Ale...“

Komisař se sklonil k Dánovu obnaženému tělu a svraštil obočí.

„Byl jste zraněn dvěma výstřely... A tato rána na zádech rozhodně není čerstvá...“

A byla to rána hrozná!

Deset čtverečních centimetrů kůže bylo urváno z těla. Kůže byla doslova rozsekaná, spálená, naduřelá a pokryta kapkami sedlé krve. Tato rána již nekrvácela, což dokazovalo, že byla stará několik hodin.

Zato druhá rána byla teprve nedávná. Kulka čistě projela levou lopatkou. Maigret, omyv ji, odhodil na zem zploštělou kulku, kterou snadno vyňal z poraněného místa.

Nebyla to však kulka z revolveru, ale z karabiny, právě taková kulka, jakou byla zastřelena paní Goldbergová.

„Kde je Elsa?...“ zamručel raněný, jenž přes všechnu bolest, jistě velkou, ani jednou nevykřikl a pouze zkrivil obličej...

„Ve svém pokoji... Ani se nehýbejte... Viděl jste člověka, který na vás vystřelil?... Toho druhého, chci říci?“

„Ne...“

„A což ten první?... Kde to bylo?...“ Čelo raněného muže se svraštilo. Andersen pootevřel ústa, aby odpověděl, ale unaveně se toho zřekl a pouze jeho levice pohybem sotva znatelným snažila, se vysvětlit, že již není schopen slov.

* * *

„Co tomu říkáte, doktore?“

Bylo to nepřijemné, velmi nepřijemné, zůstat v tomto pološeru. V celém domě byly pouze dvě petrolejové lampy, jednu z nich postavili do ložnice raněného, druhá zůstala u Elsy.

Dole, v přízemí, rozžáli svíčku, která však osvětlovala sotva čtvrtinu salonu.

„Dostane se z toho, jestliže ovšem nenastanou neočekávané a nepředvídané komplikace...“ pravil doktor. „Vážnější, mnohem vážnější je poranění prvé... jsem si jist, že bylo zasazeno napočátku dnešního odpoledne, ne-li koncem odpoledne... Rána. z browningu do zad, vystřelená z těsné blízkosti... doslova z nejtěsnější blízkosti... Vypadá to zrovna tak, jako by koule z děla mu sedřela kůži... Oběť atentátu se v okamžiku výstřelu pohnula... Kulka se odchýlila od původního směru a prolétla kolem žeber... Podlitiny na rameni, na pažích, šrámy na rukou a na kolenou pravděpodobně vznikly současně...“

„A druhá kulka?...“

„Levá lopatka je roztržena. Hned zítra ráno nutno zavolat chirurga... Mohu vám dát adresu a doporučení na kliniku v Paříži... Máme zde ovšem také chirurga, má-li však raněný dost peněz, tedy bych radil Paříž...“

„Mohl se pohybovat po prvním poranění?“

„Je to dost pravděpodobné... Žádný důležitý orgán nebyl poraněn, a tak to celkem byla jen otázka pevné vůle a životní energie... Obávám se, že jeho levé rameno navždy zůstane ztuhlé...“

Policisté v parku pranic nenalezli, ale tak se rozestavili, aby již za prvního svítání mohli zahájit důkladnější prohlídku.

Maigret se po malé chvíli vrátil k Andersenovi, který spatřiv ho, jak se zdálo, si spokojeněji oddychl.

„Elsa?...“

„Je ve svém pokoji, vždyť jsem vám to řekl již dvakrát...“

„A proč je tam?“

Stále tato smrtelná úzkost, která se prozrazovala každým Andersenovým pohledem a křečovitým zkrivením jeho tváří.

„Znáte své nepřátele?“

„Neznám...“

„Nerozčilujte se... Jenom mi klidně vypravujte, jak se stalo, že jste byl poraněn... Myslím onen první výstřel... Mluvte pomalu, žádné zbytečné rozčilování...“

„Jel jsem do Paříže k firmě Dumas a syn...“

„Ale nepřišel jste do jejich kanceláře...“

„Chtěl jsem!... Před Paříží jakýsi člověk mi pokynul, abych zastavil...“

Požádal komisaře, aby mu dal napít. Žíznil vyprázdnil velkou sklenici vody, a pak pokračoval, pohlížeje k stropu:

„Řekl mi, že je policistou v občanských šatech. Ba dokonce mi ukazoval legitimaci, ale nepodíval jsem se na ni. Nařídil mi, abych projel celou Paříží až na silnici, vedoucí do Compiègne. Tvrdil, že tam budu konfrontován s důležitým svědkem. Usedl pak do auta vedle mne.“

„Jak vypadal?...“

„Vysoké postavy, s měkkým, šedým kloboukem na hlavě. V malé vzdálenosti před Compiègne státní silnice se táhne lesem... Pojednou jsem ucítil prudkou ránu do zad... Neznámý odrazil mi ruku s volantem a současně mne vyhodil z vozu... Pozbyl jsem vědomí... Když jsem se konečně zase vzpamatoval, ležel jsem v příkopu vedle silnice... Moje auto už zmizelo...“

„V kolik hodin to bylo?“

„Snad asi v jedenáct dopoledne... Ale určitě to nevím... Hodinky na vozovské desce mého auta jsou pokaženy... Odešel jsem do lesa, abych se trochu zotavil a mohl přemýšlet... Potom jsem zaslechl hukot vlaku a to mne přivedlo na myšlenku... Odešel jsem na malou venkovskou stanici a o páté hodině odpolední jsem byl v Paříži, kde jsem si v hotelu najal pokoj... Trochu jsem si ošetřil ránu, upravil jsem si šaty a konečně se vrátil domů...“

„Ale tajně...“

„Ano.“

„A proč tajně?“

„Nevím...“

„Potkal jste cestou někoho?“

„Ne! Než jsem vstoupil do parku, vyhnul jsem se hlavní silnici... Když jsem byl už blízko domu, někdo na mne vystřelil... Chtěl jsem mluvit s Elsou...“

„Víte, že byl spáchán pokus, aby byla otrávena?“

Komisař ani zdaleka netušil, jaký bude účinek těchto jeho slov. Andersen se pojednou s největším napětím vůle vztýčil na posteli, hltal ho očima a zakoktal:

„Je to pravda?...“

Zdálo se, že se přímo chvěje radostí, jako by pojednou byl zbaven tíživého strachu, podobného noční můře.

„Chci s ní mluvit, řekněte jí to!“

Maigret odešel na chodbu a zamířil do Elsin ložnice. Elsa ležela na pohovce, oči měla vytréštěné a před ní stál inspektor Lucas, jenž ji zamračeně pozoroval.

„Půjdete k němu?“

„Co vám říkal, komisaři?“

Váhala, jako by se stále něčeho bála. Konečně se odhodlala a šla. Nejistým krokem vstoupila do pokoje raněného, ale pojednou se vrhla ke Karlovi, pevně ho sevřela do náruče a rychle k němu mluvila dánským jazykem.

Inspektor Lucas stále zachmuřený, poočku se díval na komisaře.

„Co tomu říkáte?“ zamručel. „Vyznáte se v tom?“

Komisař pokrčil rameny a obrátiv se k němu, místo odpovědi mu nařizoval:

„Přesvědčíš se, zda garážista Oscar ještě neodjel z Paříže... Zatelefonoješ policejnímu ředitelství, aby nám hned časně ráno poslali chirurga... Nebo ještě lépe hned v noci, bude-li to jen trochu možné...“

„Co teď hodláte učinit?“

„Ještě nevím. Postaráš se, aby celý park byl stále stejně přísně hlídán, ačkoliv myslím, že to bude marné...“

Sám odešel do přízemí, sestoupil po nízkých stupních terasy před salonem a zamířil na silnici. Garáž byla zavřena, ale již od vrat parku bylo vidět osvětlené mléčné kotouče pump na benzin.

V prvním poschodí vily Emila Michonneta bylo světlo a za záclonou stále na též místě byl Michonnetův stín.

Noc byla svěží. Z polí vystupovala řídká mlha a ve výši asi jednoho metru nad zemí tvořila roztrhané obláčky. Kdesi od Arpajonu se na silnici ozýval vzrůstající povyk motoru, a již za pět minut těžké nákladní auto se zastavilo před garáží a jeho houkačka zaječela.

V železné roletě garáže se otevřela železná dvířka a za nimi se uvnitř objevila oblouková elektrická lampa.

„Dvacet litrů.“

Rozespálý strojník přistoupil k pumpě, aby obsloužil šoféra, jenž zůstal sedět u volantem. Komisař se přiblížil k pumpě, s rukama v kapsách, a lulkou v zubech.

„Pan Oscar se ještě nevrátil?“

„A hleďme, to jste vy?... Ne, ještě se nevrátil. Když si zajede do Paříže, obvykle se vrátí až druhého dne dopoledne...“

Okamžik váhal a potom dodal:

„Poslouchej, Arthure, můžeš si hned vzít svoje rezervní kolo, už je to hotovo...“

Vrátil se do garáže, za okamžik se zase objevil, kutálel před sebou kolo s opravenou pneumatikou a opatrně je připevnil na zadní straně nákladního auta.

Vůz odjel. Jeho zadní červené světlo zvolna mizelo v noční tmě.

Strojník zívnuł a protáhl se.

„Stále tedy hledáte toho vraha?... Tak pozdě večer?... Nu, co se mne týká, věřte mi, kdyby mne nechali spát, mohli by kolem mne vraždit třeba celou noc.“

V dále dva údery vězních hodin. Po nízkém obzoru ujížděl vlak a z jeho komínu sršely jiskry.

„Nepůjdete dovnitř?...“

A strojník, nevyčkav odpovědi, zase vstoupil do garáže, jako hnán touhou, aby konečně už si mohl lehnout.

Maigret vstoupil za ním. Lhostejně se rozhlížel garáží, jejíž stěny byly natřeny vápnem a kde byly rozvěšeny pneumatiky různých modelů, většinou ve špatném stavu.

„Poslouchejte... co bude ten člověk dělat s kolem, které jste mu právě odevzdal?...“

„Ale... připevní si je k svému vozu, co jiného.“

„Myslíte?... To bych opravdu sám rád viděl... Ten jeho vůz by potom poskakoval, že by to byla jedna radost...“

Protože to kolo, které jste mu odevzdal, má docela jiný průměr než jeho ostatní kola.“

Strojník sebou lehce trhl.

„Snad jsem se tedy zmýlil... Počkejte... Snad jsem mu náhodou nedal kolo od malého nákladního auta, které patří otci Matějovi?...“

Pojednou třeskla rána.

Byl to komisař Maigret, jenž právě vystřelil z revolveru, rychle namířiv na jednu z dřevěných beden, které stály na přihrádce u zdi. Přední strana bedny se rozlétla a z ní na zem vypadly malé sáčky z bílého papíru.

„Ani se nehýbej, chlapče!“

Neboť strojník se po výstřelu skrčil a hlavou vpřed chtěl se na něho vrhnout.

„Pozor... Střelím...“

„Co ode mne chcete?...“

„Ruce vzhůru!... A rychle!...“

A komisař po těchto slovech rázně přikročil k Jojovi, ohmatal mu kapsy a sebral mu automatický revolver se šesti komorami.

„A teď si lehni na tu železnou postel...“ Komisař Maigret, neohlížeje se, zavřel nohou dveře. Dívaje se na strojníkovu tvář, na níž se objevily rudé skvrny, ihned pochopil, že Jojo se ještě nesmířil se svou porážkou.

„Lehni si!“

Rychle se rozhlédnuv, neviděl sice v garáži žádný provaz, zato však spatřil kotouč elektrického drátu.

„Dej sem ruce!...“

Chtěje ho spoutat, musel dát revolver do kapsy a strojník sebou trhl, ale ihned obdržel prudkou ránu pěstí přímo do tváře. Z nosu mu vytryskla krev a rty ihned naběhly. Zuřivě zaječel, ale Maigret již mu poutal ruce a v malé chvíli mu svázel i nohy.

„Jak jsi stár?“

„Jednadvacet let.“

„A odkud tě pustili?“

Ticho. Postačilo však, aby mu Maigret ukázal zaťatou pěst.

„Z káznice v Montpellieru.“

„To jsem si hned myslel. Víš, co je v těch papírových sáčkách?“

„Kokain!“

Jeho hlas byl drsný a zlostný. Jojo marně napínal svaly, doufaje, že přetrhne elektrický, drát.

„A co bylo v tom rezervním kole?“

„Nic o tom nevím.“

„Proč jsi tedy to kolo dal právě tomuto vozu a ne jinému?“

„Nic vám nepovím.“

„Tím hůře pro tebe.“

Komisař přikročil k přihrádce u zdi a postupně rozbil všech pět dřevěných beden. Všechny však neobsahovaly kokain: V jedné z nich Maigret našel stříbrné přibory, označené hrabčím korunkou a v jiné našel krajky a několik starožitných klenotů.

V garáži stálo deset automobilů. Ale pouze jediný z nich byl v pořádku, jak Maigret si zjistil, když u vozu za vozem se pokoušel spustit motor. Potom ozbrojen francouzským klíčem, a chvílemi si také pomáhaje těžkým kladivem, zabýval se prací velmi těžkou, neboť rozebíral jejich motory a rozbíjel nádržky na benzin.

Strojník ho sledoval posměšným pohledem.

„Jen hledejte, snad něco najdete,“ ušklíbl se.

V benzinové nádržce jednoho menšího vozu byly skryty cenné papíry. Bylo jich tam, nejméně za tři sta tisíc franků.

„To je patrně část loupeže, spáchané v Eskomptní bance?“

„Snad ano, snad ne.“

„A což tyto staré mince?“

„To nevím...“

Bylo tam mnohem více různých věcí než v tajné skrýši zkušeného přechovavatele kradeného zboží. Bylo tam všechno: perly, francouzské bankovky, americké bankovky a úřední razítka, která pravděpodobně sloužila k padělání cestovních průkazů.

Maigret ovšem nemohl všechno rozbít. Když však v jedné limousině vyprázdnil čalouněné polštáře, našel v nich ještě stříbrné peníze, což mu už úplně postačilo k důkazu, že vůbec všechno v této garáži je používáno k uschovávání kořisti

z krádeží a loupeží.

Po silnici přejelo auto, ale nezastavilo se před garáží. Asi za čtvrt hodiny jiné auto jelo kolem, s počátku mírně rychlost, ale jeho šofér pojednou přidal plyn.

Komisař Maigret srahl obočí.

Již počínal chápat mechanismus tohoto podniku. Garáž byla postavena na pokraji státní silnice, padesát kilometrů od Paříže a nedaleko velkých venkovských měst, jako jsou Chartres, Orléans, Le Mans, Chateaudun...

A žádní sousedé, krom obyvatelů domu Tři vdov a vily pojišťovacího agenta Emila Michonnetova.

A co ti mohli vidět? Denně projíždělo kolem garáže snad tisíc vozů a jistě aspoň sto aut se zastavilo před benzinovými pumpami. Některé z nich vjely dovnitř, aby si daly provést menší opravy. V garáži se prodávaly nebo vyměňovaly pneumatiky a celá nová kola. Nádoby s olejem, nádoby s benzinem přecházely z ruky do ruky.

Jedna podrobnost však byla zvláště zajímavá... Každého dne večer těžká nákladní auta odjížděla k Paříži s nákladem zeleniny pro pařížské tržnice, a koncem každé noci nebo časně z rána tato auta se vracela prázdná.

Prázdná?... A což, jestliže v těchto autech, v jejich koších nebo bednách, kde dříve byla zelenina, nyní bylo kradené zboží?

Mohla to být docela pravidelná, takřka denní služba. Jediná pneumatika, ona pneumatika, v níž byl kokain, úplně postačila k důkazu, jak důležitý je to obchod, neboť, jestliže v ní byl kokain, tedy ho bylo jistě aspoň za dvě stě tisíc franků.

A garáž sama, zda nesloužila ku předělávání ukradených aut?

A žádní svědkové! Pan Oscar na prahu, s oběma rukama hluboko v kapsách spodků. Jeho strojnici pracovali buď s francouzskými klíči nebo dlaty. Pět pump s benzinem, pumpy červené nebo bílé, sloužily jako vnější znamení počestného podniku.

Řezník, pekař, turisté, zda se zde nezastavovali jako všichni ostatní?

V dalece úder věžních hodin. Komisař Maigret pohlédl na kapesní hodinky. Půl čtvrté po půlnoci.

„Kde je tvůj pan šéf?“ tázal se, nepohlížeje na svého zajatce.

Jojo odpověděl pouze tichým smíchem.

„Však ty sám dobře víš, že konečně přece jenom promluvíš... Je to pan Oscar?... Jak zní jeho pravé jméno?“

„Oscar...“

Zdalo se, že strojník div nepropukl v hluchý smích.

„Goldberg sem také přijel?“

„Kdo je to?“

„Myslím, že to víš mnohem lépe než já. Je to ten Belgičan, který byl zavražděn...“

„Opravdu?“

„A komu bylo uloženo, aby toho Dána zastřelil na silnici před Compiègne?“

„Někoho tedy zastřelili?“

Komisař Maigret již nemohl pochybovat. Poznal, že jeho první dojem se úplně potvrdil: že má co činit se znamenitě organisovanou tlupou lupičů.

Za malou chvíli mu byl poskytnut nový důkaz. Na státní silnici vzrůstal hukot motoru a auto pak se zaskřípáním brzd se zastavilo před železnou roletou a jeho houkačka zaječela.

Maigret přiskočil ke dveřím. Ale ještě neměl kdy, aby je otevřel a auto již se zase rozjelo plnou rychlostí, takže když vyběhl na silnici, sotva již rozeznal jeho zadní světlo.

Se zatátnými pěstmi se vrátil ke strojníkovi.

„Jak jsi ho varoval?“

„Já?...“ A Jojo se zachechtal, ukazuje své ruce, svázané elektrickým drátem.

„Mluv?“

„Patrně zde něco smrdí a ten kamarád má dobrý nos...“

Maigret byl tím značně znepokojen. Surově hodil strojníka na zem a převrátil jeho železnou postel, neboť nebylo vyloučeno, že pod postelí je kontakt, pomocí něhož se mohlo dát varovné znamení.

Ale marně převracel celou postel, pranic nenalezl. Strojníka nechal ležet na zemi a odešel na silnici, viděl však pouze pět pump, které byly osvětleny jako jindy.

Opravdu již zuřil, když se vrátil do garáže.

„Je tady telefon?“

„Hledejte.“

„Však já tě naučím mluvit!“

„Copak nemluvíš?“

Pranic se nedalo vytáhnout z tohoto drzého ničemy, jistě jednoho z nejspolehlivějších členů organisované bandy.

Maigret potom celou čtvrt hodinu marně hledal na silnici před garáží, pátraje po něčem, čeho by se dalo použít k výstražnému znamení.

Světlo v prvním patře Michonnetovy vily již zhaslo. Pouze dům Tři vdov byl ještě osvětlen a kolem zdi parku bylo vidět temné stíny policistů.

Kolem garáže projela limousina, rychle jako větrná smršť.

„Jaké auto má tvůj pán.“

Žádná odpověď.

Na východě zvolna svítalo, ač celý obzor byl zahalen mlhou.

Maigret si pozorně prohlédl strojníkovy ruce. Byly to však ruce pevně svázané a v jejich blízkosti nebyl žádný

předmět, kterým by Jojo mohl dát výstražné znamení.

Malými dvířky v železné roletě, kterou garáž byla zavřena, vnikal průvan svěžího vzduchu.

Pojednou se zase ozval hluk motoru, komisař Maigret vyběhl na silnici, viděl, kterak přijíždí otevřené auto o čtyřech sedadlech, kterak jede rychlostí sotva třiceti kilometrů za hodinu a zmírňuje ji, jako by chtělo zastavit před garáží.

A v tomto okamžiku se ozvala střelba, opravdová salva.

Střílelo několik lidí najednou a kulky s rachotem dopadaly na železnou roletu.

Nebylo vidět nic než světla vozu a ve voze temné stíny, spíše jen hlavy, které přechnívaly karoserii. Potom zlostné zavrčení motoru.

Cinkot skla z rozbitých oken...

Byla to okna v prvním poschodí domu Tří vdov. Z ujíždějícího auta ještě stříleli... Maigret, jenž hned při prvním výstřelu se vrhl na zem, nyní povstal. V hrdle mu vyschlo, lůlka mu vyhasla.

Byl si však docela jist, že poznal pana Oskara u volantů auta, které již se nořilo do noční polotmy.

ZMIZELÍ

8.

Komisař neměl ještě kdy, aby přiběhl až doprostřed silnice, když tu pojednou se objevilo autotaxi a všemi brzdami najednou se zastavilo před pumpami na benzin.

Z vozu vyskočil jakýsi muž a chvátil k Maigretovi.

„Grandjean!...“ vzkřikl komisař.

„Benzin... rychle?...“

Šofér autotaxi byl zbledlý rozčilením, neboť musel jeti rychlostí sto kilometrů za hodinu a to vozem, jehož motor byl zařízen na rychlost sotva osmdesáti kilometrů.

Inspektor Grandjean byl z kriminálního oddělení pařížské policejní prefektury. Měl sebou v taxíku ještě dva policejní inspektory. Každá pěst svírala revolver.

Benzin nabrali s horečnou rychlostí.

„Jsou daleko?“

„Asi pět kilometrů odtud.“

Šofér čekal na rozkaz k odjezdu.

„Zůstaň zde!“ velel Maigret Grandjeanovi. „Ti dva pojedou bez tebe...“

A obrátiv se k nim, doporučoval jim:

„Žádnou nerozvážnost! Tak nebo onak, už je máme... Spokojte se tím, že jim zůstanete v patách...“

Auto odjelo. Jeho rozbitý blatník dělal na silnici pekelný hluk.

„A teď mluv, Grandjeane!“

A komisař Maigret pozorně naslouchal, přitom však pilně pozoroval všechny tři domy, střežil svázaného strojníka Jojo a napínal sluch pro každý noční šustot.

„Lucas mi telefonoval, abych v Paříži hlídal zdejšího garážistu, pana Oscara. Vypátral jsem ho dost snadno...“

Znamenitě obědvali v restaurantu „U hlemýžďe“, kde s nikým nemluvili a potom odešli do divadla Ambigu. Až do té doby nic zajímavého... O půlnoci odešli z divadla a viděl jsem, že zamířili do baru u brány Saint-Martin... Však to znáte... Tam v prvním poschodí v malém sále jsou vždy nějakí švindlěři... Pan Oscar si tam počíнал jako doma... Číšníci ho pozdravovali, majitel mu stiskl ruku a tázal se ho, jak se daří jeho obchodům a tak dále... Také jeho žena byla jako ryba ve vodě...

Usedli ke stolu, kde seděli už tři chlapíci a jedna slepička... Jednoho z těch chlapíků jsem hned poznal. Je to klempíř z okolí náměstí Republiky... Ten druhý je vetešník z ulice v Templu... Toho třetího neznám, ale ta slepička, která byla s ním, jistě je už několikrát zapsána u mravnostní policie...

Popijeli šampaňské, smáli se a byli veselí. Potom žádali raky, želví polévku a bůhví co ještě. Opravdová hostina, jak takoví lidé už to dovedou. Chechtali se, plácali se po stehnech a chvílemi si také za-zpívali...

Potom byla také žárlivá scéna, protože pan Oscar se moc blízko tlačil k té slepičce a jeho choť s tím nebyla spokojena.

Ale zase se to všecko urovnalo a na smír objednali ještě jednu láhev šampaňského.

Majitel baru přišel si přituknout se svými zákazníky a sám nabídl likéry... Potom, asi tak ke třetí hodině, jak myslím, přiběhl číšník a oznamoval, že pan Oscar má jít k telefonu.

Když se zase vrátil z telefonní cely, už se nesmál. Vrhł na mne ošklivý, podezřívavý pohled, poněvadž já sám jsem byl jediným hostem, kterého ta čeládka neznala... Šeptem mluvil s ostatními... Něco jim asi nevonělo... Obličeje se jim protáhly... Ta maličká - tím myslím manželku pana Oscara - vytřeštila oči na vrch hlavy a pila sklenici za sklenicí, aby si dodala odvahy...

Potom ten manželský párek povstal k odchodu, ale provázal je jenom jediný člověk. Kdo to byl, nevím. Nějaký Ital nebo Španěl...

Než se rozloučili se svou společností, byl jsem už na ulici.

Vybral jsem si autotaxi, které vnějškem slibovalo, že se nepovleče jako hlemýžď a přivolal jsem dva inspektory, kteří měli službu u brány Saint-Denis.

Viděl jste jejich vůz... Tedy mi uvěříte, když vám řeknu, že už od boulevardu Saint-Michel ujížděli rychlostí aspoň sto kilometrů za hodinu... Policisté za nimi hvízdali aspoň desetkrát, ale kde pak, oni se ani neohlédli... Dalo nám to velkou práci, abychom je nespustili s očí... Šofér našeho autotaxi - je to nějaký Rus - tvrdil, že mu pokazím motor... A potom, když sem přijeli, stříleli, vidíte?“

„Ano! „

Inspektor Lucas, zaslechnuv přestřelka, vyběhl z domu Tří vdov a nyní přistoupil ke komisařovi.

„Co se to stalo?“

„Co je s raněným?“ tázal se komisař místo odpovědi.

„Čím dále, tím více slábne, ba, obávám se, že nevydrží do rána... Ten chirurg by měl přijet co nejdříve... Ale co se to zde stalo?“

A inspektor Lucas si udiveně prohlížel železnou roletu garáže, proděravěnou kulkami, převrácenou postel a strojníka Jojo, stále ještě na ruku i nohou svázaného elektrickým drátem.

„Organisovaná banda, vidíte, komisaři?“

„A jak organisovaná!...“

Komisař Maigret byl tentokrát mnohem starostlivější, než kdykoliv jindy. Projevovalo se to zvláště lehkým trháním rameny. Jeho rty byly směšně zkřiveny kolem špičky lulky.

„Ty, Lucasi, půjdeš roztáhnout síť... Telefonuj do Arpajonu, Etampes, Chartres, Orléansu, Le Mans, Rambouilletu... Nejlépe uděláš, podíváš-li se nejdříve na mapu... Zalarmuj nejdříve všechny četnické stanice... Ať rozestaví řetězy u vjezdu do všech měst... To, myslím, postačí... Co dělá Elsa Andersenová?...“

„Nevím... Zanechal jsem ji v její ložnici. Myslím, že je zdrčená.“

„To bych řekl!“ odsekl Maigret s neočekávaným posměškem v hlase.

Byli ještě na silnici.

„Odkud mám telefonovat?...“

„Na chodbě garážistova domu visí telefonní přístroj... Započni s Orléansem, protože ti hoši patrně už jsou za Etampes.“

V osamělém statku uprostřed polí se objevilo světlo. Rolníci již vstávali. Nějaká lucerna zasvítla u zdi, ozářila její obrysy, zase zmizela a potom jedno po druhém se osvětlovala všechna okna v stáji.

„Pět hodin ráno... Už počínají dojit krávy...“

Inspektor Lucas odešel a kladivem, které si vzal z garáže, vyrazil dveře domu pana Oscara.

Inspektor Grandjean kráčel za Maigretem, ani vlastně nevěda a nechápaje, co se to všechno děje.

„Poslední události jsou tak prosté a jednoduché, jako boží slunce“, vrčel si komisař. „Zbývá pouze objasnit počátek...“

A hledme, tam nahoře je občan, který si mne zvečera zavolal jenom proto, abych si sám zjistil, že je neschopen chůze. A již po několik hodin tam sedí na stejném místě, ani se nehýbe, doslova ani se nehýbe... Opravdu, okna jsou osvětlena, vid’?

A já hlupák ještě před chvílí jsem hledal nějaký signál!... Ty tomu ovšem nerozumíš, Grandjeane... Auta ujížděla kolem garáže a žádné z nich se nezastavilo...

Ale v oné chvíli to okno nebylo osvětleno...“

A Maigret se rozesmál, jako by objevil něco, co je přímo nesmyslně žertovné.

A pojednou inspektor Grandjean viděl, že komisař vyňal z kapsy revolver, namířil k oknu Michonnetovy vily, za nímž byl stín hlavy, opřené o lenoch křesla.

Výbuch byl suchý, jako prásknutí bičem.

Po něm následoval cinkot skla, jehož kusy se v zahradě roztříštily na střepiny.

Ale v pokoji Michonnetovy vily nic se nepohnulo. Stín zůstal stále v stejné formě za prostřelenou záclonou...

„Co jste to učinil?“ tázal se udivený inspektor.

„Výraz dveře? Nebo ještě lépe, zazvoň! Divil bych se, kdyby ti nikdo nepřišel otevřít!...“

Ale nepřišel. V domě bylo úplné ticho.“

„Tedy vyraz dveře.“

Inspektor Grandjean byl statné postavy. Rozběhl se a třikrát narazil na dveře, které konečně povolily a vypadly z veřejí.

„A teď pomalu... opatrně...“

Oba měli v pravici revolver.

Nejdříve prohlédli v přízemí jídelnu. Na stole, pokrytém červeně pruhovaným ubrusem, byly ještě talíře, špinavé po večeři, a láhev, obsahující zbytek bílého vína. Maigret k němu přičichl a pak víno vypil přímo z lahve.

V salonu nikdo! Křesla, pokrytá šedivým plátnem. Otravné ovzduší pokoje stále zavřeného a málo obývaného.

V kuchyni, jejíž zdi byly obloženy bílými kachlíky, pouze kočka.

Inspektor Grandjean neklidně se díval na Maigreta. Vystoupili spolu po schodišti do prvního poschodí, kde na chodbě byly tři dveře.

Komisař otevřel dveře pokoje, jehož okno vedlo na silnici.

Záclony byly zmítány vzduchem, vanoucím prostřeleným sklem.

A v křesle spatřili směšnou věc. Vycpaný rukáv, obtočený hadry, který přečínal lenoch křesla, takže z venku opravdu vypadal jako hlava, jejíž obrysy se jako stín v čínské stínohře rýsovaly na spuštěné zácloně.

Maigret se však ani neusmál, přikročil ke dveřím sousedního pokoje a vrhl proud světla své elektrické lampičky do ložnice, která byla prázdná.

Poslední poschodí. Mansarda, na jejíž podlaze byla v řadách rozložena jablka a kde se stropu visely svazky fazolí. Byla to světnice, která pravděpodobně měla být pokojem pro služku, k tomuto účelu však nesloužila, neboť krom starého nočního stolku nebyl v ní žádný jiný nábytek.

Sestoupili do přízemí.

Komisař Maigret prošel kuchyní a vyšel na dvůr. Dvůr byl směrem k východu a na obzoru zvolna vzrůstalo nerozhodné denní světlo.

Malá kůlna... Její dveře se pohnuly...

„Kdo tam?...“ zahřměl a namířil revolver.

Ozval se poděšený výkřik.

Dveře kůlny, zevnitřku již nezadržovány, se samy otevřely a za nimi se objevila žena, která sklesla na kolena a žalostivě volala:

„Nic jsem neudělala! Já... já...“

Byla to madame Michonnetová. Vlasy rozčuchané a šat pošpiněný blátem a prachem.

„Kde je váš manžel?“

„Nevím!... Přísahám, že pranic nevím?... Jsem už tak dost nešťastná!...“

Plakala a štkala. Zdálo se, že každým okamžikem se zhroutí k zemi. Její obličej vypadal aspoň o deset let starší, než jindy, byl zkřiven strachem a zmáčen slzami.

„Já jsem to nebyla!... Já jsem pranic neudělala!... Byl to ten člověk od naproti...“

„Jaký člověk?“

„Ten cizinec... Já pranic nevím... Ale byl to on, na to se můžete spolehnout!... Můj manžel má za sebou dlouhý počestný život... Ani nevraždil, ani nekradl... Byl to on... Byl to on, ten cizí člověk... Ten člověk se zlým pohledem... Od té chvíle, co sem přišel, všechno se zde strašně zhoršilo... Já...“

V drůbežárně bylo plno bílých slepic, které se země zobaly krásná žlutá zrna kukuřice. Kočka vyskočila na rám okna a její zelené oči se leskly v pološeru.

„Vstaňte...“

„Co se mnou uděláte?... Kdo to střílel?“

Byl na ni opravdu žalostný pohled. Madame Michonnetová měla již aspoň padesát let a přece plakala jako malé dítě.

Byla zoufalá a zdrcená. Tak byla zdrcena, že téměř se vrhla komisařovi Maigretovi do náručí, když ji bezděky poklepal na rameni. Opřela se mu hlavou o hrud', chytla ho oběma rukama za kabát a vzlykala:

„Já jsem jenom ubohá žena... Po celý svůj život jsem musela mnoho pracovat!... Než jsem se provdala, byla jsem pokladní v jednom z největších hotelů v Montpellieru...“

Komisař Maigret ji odsunul od sebe, ale nemohl zabránit její plačtivé sdílnosti.

„Kéž bych tam byla raději zůstala... Protože tam si mne vážili... Když jsem odcházela, majitel hotelu, který mne měl v účtě, mi řekl, dobře se na to pamatuji, že toho jednou budu litovat, že bych neměla odcházet...“

A je to pravda!... Často jsem toho litovala a čím dále tím více...“

A znovu se rozplakala. Zdálo se, že pohled na její kočku ještě zvyšuje její zoufalství.

„Ubohá micko!... Ty už také nejseš k ničemu na světě!... A moje ubohé slepice, můj malý majetek, můj dům!... Hled'te, komisaři, jsem přesvědčena, že bych byla schopna zabít toho člověka, kdyby teď stál přede mnou... Hned, když jsem ho po prvé spatřila, jsem věděla, že je to člověk špatný... Ten jeho ošklivý černý pohled...“

„Kde je váš manžel?...“

„Což já vím?“

„Odešel včera záhy zvečera, vid'te? Přesně řečeno, odešel ihned, jakmile jsem ho opustil!... Nebyl o nic více nemocný nežli já...“

Nevěděla, co odpovědět. Zmateně se rozhlížela, jako by hledala nějakou oporu.

„Je to pravda, že mívá žlučový záchvat.“

„Slečna Elsa už sem přišla?“

„Nikdy!“ vzkřikla opovržlivě.

„Nechci, aby takové ženštiny ke mně chodily?...“

„A pan Oscar?“

„Zatkli jste ho?“

„Skoro.“

„Toho jsem dnes také neviděla!... Kéž by jenom můj manžel se nebyl stýkal s lidmi, kteří nejsou z naší společnosti a nemají vůbec žádné vzdělání... Ah, kéž by mužové poslouchali své ženy, když jim dobře radí... Mluvte, komisaři, co se teď vlastně stane?... Každou chvíli slyším někde střílet... Stane-li se něco Michonnetovi, jistě z toho zemru hanbou!... I když ani nemluví a tom, že jsem už příliš stará, abych mohla zase pracovat...“

„Vraťte se domů...“

„A co tam mám dělat?“

„Uvařte si něco teplého... Nebo si lehněte a spěte, můžete-li...“

„Spát?...“

A po tomto jediném slově nová potopa, nová záplava slz, ale madame Michonnetová ji musela dokončit o samotě, neboť oba policisté ji rychle opustili.

Maigret se vrátil do garážistova domu a tam na chodbě uchopil telefonní naslouchátko..

„Haló!... Arpajon?... Zde mluví policejní komisař Maigret... Prosím, řekněte mi, kolikrát v dnešní noci bylo voláno číslo, odkud mluví?“

Musel čekat několik minut, ale konečně přece dostal žádanou odpověď.

„Byla to Paříž, Archives 27 - 45... Je to velká kavárna u brány Saint-Martin...“

„Vím... Jiné volání nebylo na křižovatku Tři vdov?...“

„Okamžik... Z garáže mne žádali, abych je spojila s četnickými stanicemi...“

„Děkuji!“

Když komisař Maigret zase vyhledal inspektora Grandjeana na státní silnici, již počal padat jemný déšť, podobný mlze.

Obloha zvolna nabývala mléčné barvy.

„Myslíte, že se už v tom vyznáte, komisaři?“

„Skoro...“

„Ale ta žena hrála před námi komedii, vidíte?“

„Oh ne, nikdo nemohl být upřímnější.“

„Vždyť ale... Její manžel.“

„Ten? To je docela něco jiného. Počestný člověk, který se dal na špatnou cestu, nebo dáváš-li tomu přednost, ničema, který se narodil k tomu, aby zpočátku žil jako počestný člověk... je to spletitá historie... Kroutí se to jako had a člověk neví, jak se z toho dostat... Stále nové a zdánlivě zbytečné zápletky... A člověk se musí otáčet všemi směry, aby se do toho nezamotal... Ted nám zbývá vědět, v kterém okamžiku svého života se Michonnet rozhodnul, že se stane ničemou, mohu-li to tak nazvat... A konečně zbývá také zvědět, jak si vlastně představoval, že uplyne tato noc...“

Komisař Maigret vyňal z kapsy luku a přistoupil k vratům Tři vdov. Před nimi stál policista na stráž.

„Nic nového?“

„Myslím, že se nic nenalezlo... Celý park je obklíčen... Přesto však jsme nikoho neviděli...“

Oba muži, komisař Maigret a inspektor Grandjean, vstoupili do parku a obešli celý dům, který už žloutl v ranním polosvitu a jehož architektonické podrobnosti se už počínaly rýsovat.

Velký zadní salon byl v stejném stavu jako při Maigretově prvé návštěvě: Na podstavci byl stále náčrtek látky, ozdobené tmavočervenými květy. Na gramofonu černá deska. Matné ranní světlo vnikalo do salonu jako pára, nepravidelnými pruhy.

Stupně na dřevěném schodišti opět zaskřípaly. Karel Andersen ve svém pokoji, ač téměř stále sténal před komisařovým příchodem, zmlkl, jakmile ho spatřil, potlačil svou bolest, nikoliv však svůj neklid, a zakoktal:

„Kde je Elsa?“

„Ve svém pokoji.“

„Ah?“

Zdálo se, že je tím uklidněn. Povzdychl si, opatrně si ohmatl raněné rameno a bolestně při tom zkrivil ústa.

„Doufám, že na to nezemru...“

A bylo to opět jeho skleněné oko, na něž byl nejtrapnější pohled, neboť nemělo účast na životě jeho tváře. Bylo čisté, ani se nehýbalo, ačkoliv všechny svaly kolem něho byly v pohybu a bylo vytřeštěné, téměř vystupovalo z důlku.

„Byl bych mnohem raději, kdyby mne Elsa neviděla v tomto stavu... Myslíte, komisaři, že moje rameno se zase uzdraví?... Přijde ke mně nějaký dobrý chirurg?...“

Také z něho se stalo pod návalem úzkosti pouhé dítě, právě tak, jako z madame Michonnetové. Jeho pohled byl žádostivý, jako by toužil, aby ho někdo uklidnil. Zdálo se však, že mnohem více než cokoliv jiné, ho zaměstnává jeho tělesný stav, ony stopy, které nešťastnými událostmi mohly být zanechány na jeho vnějším vzhledu.

Zato však poskytoval v jiném směru důkazu pozoruhodné vůle, neobyčejné schopnosti, s jakou překonával svou bolest. Maigret, jenž si prohlédl obě jeho rány, dovedl to ocenit jako dobrý znalec.

„Řekněte Else...“

„Nechcete s ní sám mluvit?“

„Ne! Raději ne... Ale řekněte jí, že jsem zde, že se uzdravím, že... že mám všechny své duševní schopnosti a že ona musí mít důvěru... Opakujte ji to slovo: důvěru!... Ať si přečte několik veršů z bible... Ku příkladu Jobův příběh... Jistě se tomu usmějete, protože vy, Francouzi, neznáte bibli... Důvěru!... „A vždy a stále poznám své...“ Je to Bůh, jenž tak mluví!... Bůh, jenž poznává své... Řekněte jí to!... A řekněte jí také: „...je více radosti na nebi pro...“ Ona tomu porozumí... A konečně: „...člověk spravedlivý je zkoušen devětkrát denně...“

Bylo to opravdu neslýchané! Ač vážně raněn, trpící velkou bolestí, natažený na posteli mezi oběma policisty, se slavnostní vážností říkal verše ze Svatého písma.

„Důvěru!... Řeknete jí to, vidíte?... Protože není příkladu, že by nevinnost...“ Svrástil obočí. Nebo zachytil úsměv, který mimoděk se objevil na rtech inspektora Grandjeana a potom zamručel pro sebe za zaťatými zuby:

„Francouz!...“

Francouz!... Jinak řečeno, člověk nevěřící, člověk skeptický, duch lehkomyšlný, vzpurný a neschopný pokání!

Zbaven odvahy obrátil se na posteli, čelem ke zdi, na niž upřel své jediné živé oko.

* * *

„Řekněte jí...“

Ale když komisař Maigret provázen svým společníkem, inspektorem Grandjeanem, otevřeli dveře Elsinu pokoje, nikoho tam nespátřili.

Teplé ovzduší jako ve skleníku? Mlhovina tabákového dýmu. Ovzduší ženy, dusné ovzduší ženy, při němž mladík, ba snad i dospělý muž by mohl ztratit hlavu...

Ale nikdo!... Okno bylo zavřené... Tudy Elsa tedy neodešla.

Obraz, zakrývající otvor ve zdi a v něm lahvičku s veronálem, klíč a revolver, byl na svém místě...

Maigret jej nadzvedl. Revolver tam již nebyl.

„Ke všem sakrám, nedívej se na mne tak hloupě...“

A Maigret, vykřiknuv tato slova, zlostně pohlédl na inspektora, který stál těsně za ním a díval se na něho ve zbožném obdivu.

V tomto okamžiku komisař stiskl zuby tak silně, že překousl špičku a lulka spadla na koberec.

„Ona tedy uprchla?“

„Mlč!...“

Zuřil a byl přitom nespravedlivý. Poděšený Grandjean se jenom přikrčil.

Ještě nebyl bílý den. Venku v parku stále ještě šedá pára, která poletovala nad zemí, ale nerozjasňovala se. Na silnici ujíždělo pekařovo auto, stará fordka, jejíž přední kola se podivně klikatila na asfaltu.

Maigret pojednou odešel na chodbu a rozběhl se dolů po schodišti. V okamžiku, kdy vběhl do salonu, jehož zasklené dveře byly doširoka otevřeny do parku, zaslechl hrozný výkřik, výkřik smrtelný, jako zahoukání sovy a zoufalé volání vražděného zvířete.

Byl to výkřik ženy, ale ozýval se jako dušený nějakou nevysvětlitelnou překážkou. Bylo to buď hodně daleko, nebo hodně blízko. Mohlo se to ozývat s římsy domu. Mohlo se to však ozývat odněkud ze země.

A úzkostlivý dojem, vzbuzovaný tímto výkřikem, byl tak velký, že policista, dosud stojící u brány, rychle přiběhl se zbledlými tvářemi.

„Komisaři!... Slyšel jste to?...“

„Ticho, ke všem čertům!“ zasyčel Maigret, jehož rozčilení dostoupilo vrcholu.

Ještě nedokončit tato slova a již třeskl výstřel. Ale výstřel tak tlumený, že nikdo nemohl říci, zda se ozval vlevo nebo vpravo, v par-ku nebo v domě, na poli nebo na silnici.

Po tomto výstřelu se na dřevěném schodišti ozvaly kroky.

Byl to Karel Andersen, jenž sestupoval, namáhavě jako ztuhlý, s rukou na prsou, a jenž křičel jako šílenec.

„Je to ona!“

Zajíkal se. Jeho skleněné oko bylo vytřeštěné a oko zdravé těkalo všemi směry.

LIDÉ, SEŘAZENÍ U ZDI

9.

Uplynulo několik vteřin, doba pouze tak dlouhá, než ve vzduchu dozněla poslední ozvěna výstřelu. Zdálo se, že všichni čekají na výstřel druhý.

Karel Andersen namáhavě kráčet dále a byl už na stezce, pokryté pískem.

Pojednou jeden z policistů, kteří byli na stráži v parku, se rozběhl k zelinářské zahradě, v jejímž středu se tyčila obruba studně a nad ní stříška s kladkou. Sotva však se naklonil nad obrubou, ihned zase uskočil vzad a pronikavě zahvízdl na policejní píšťalku.

„Odvedte ho, buďto po dobrém nebo po zlém!“ vzkřikl Maigret k Lucasovi, ukazuje na Dána, jenž se už potácel. A to všechno se sběhlo téměř současně, v úplném zmatku za matného ranního světla. Inspektor Lucas pokynul jednomu ze svých lidí. Oba pak přistoupili k raněnému, okamžik s ním vyjednávali a když Karel nechtěl nic slyšet, převrátili ho a odnášeli, nedbajíce, že se zmítá a křičí.

Maigret běžel k studni, ale policista ho zastavil, volaje:

„Pozor!...“

A opravdu, pojednou kulka zasyčela vzduchem a podzemní výbuch se prodlužoval roztříštěnými vlnami ozvěny.

„Kdo je to?...“

„Ta mladá žena... A nějaký muž... Rvou se tam dole...“

Komisař opatrně přistoupil k studni. Téměř nic však neviděl.

„Podej mi svou lampu!“

Měl však jenom tolik času, aby si utvořil jakousi představu, co tam dole se děje, neboť nový výstřel téměř roztříštil jeho elektrickou svítilnu.

Ten muž, to byl Emile Michonnet.

Studna nebyla hluboká, zato však byla široká a nebylo v ní vody.

A oba byli tam dole a zuřivě zápasili! Pokud se aspoň mohlo soudit, pojišťovací agent svíral Elsino hrdlo, jako by ji chtěl zardousit. Elsa měla v pravici revolver, ale Michonnet ji držel za ruku a tak sám po své vůli řídil její výstřely.

„Co máme dělat?“ tázal se inspektor Grandjean.

Byl dokonale zmaten. Ze studně se stále ozývalo chrčení. Byla to Elsa, která se dusila a která se zoufale bránila.

„Vzdejte se, Michonnete?“ zvolal Maigret, ale jenom proto, aby učinil zadost své povinnosti.

Pojišťovací agent neodpovídal. Znovu vystřelil do vzduchu. Komisař už neváhal. Studna byla hluboká asi tři metry.

Maigret pojednou přeskočil obrubu a doslova dopadl Michonnetovi na záda.

A teď nastal hrozný zmatek. Ještě jeden výstřel a kulka se odrazila od zdi studny a ztratila se někde v oblacích.

Komisař Maigret jako šílený bušil oběma pěsti do Michonnetovy lebky.

Při čtvrté ráně pojišťovací agent vrhl na něho pohled jako raněné zvíře, zapotácel se a s vytřeštěnými očima, rozevřenými ústy se svalil k zemi.

Elsa, oběma rukama se držíc za hrdlo, zoufale se snažila, aby si mohla oddychnout.

Bylo to současně tragické i směšné, tato bitva na dně studny, v jejím pološeru a zápachu po bahně.

A ještě směšnější byla dohra: Michonnet, kterého vyvlekli provazem ze studny, celý zmáčený a zablácený a sténající; Elsa, kterou Maigret vyzvedl rukama nahoru a která byla pošpiněná a jejíž šat z černého sametu byl pokryt zeleným mechem.

Ale ani Elsa, ani její nepřítel úplně nepozbyli vědomí. Byli však jako rozbití, rozedráni jako šaškové v cirku, kteří předvádějí směšný rohovnický zápas a kteří i pak, když jsou rozděleni, pro obveselení obecnstva rozdávají rány do vzduchu.

Maigret zvedl na dně studny revolver. Byl to revolver Elsin, onen revolver, který chyběl v tajném úkrytě v jejím pokoji. Zůstala v něm ještě jedna střela.

Inspektor Lucas přiběhl z domu se starostlivým čelem a povzdychl si, vida tento výjev.

„Musel jsem ho přivázat na postel...“ Jeden policista omýval navlhčeným kapesníkem Elsinu čelo.

Inspektor se vyptával:

„Odkud ti dva přišli?“

Ale ještě ani nadořekl tato slova a již Michonnet, ač neměl tolik síly, aby stál vzpřímen, přece jen se vrhl na Elsu. Jeho obličej se zkrivil zuřivostí.

Ale nedoběhl k ní. Komisař Maigret ho odkopl aspoň na dva metry a zahřměl:

„Už je konec s tou komedií!...“

A dal se do smíchu, do šílené, ho smíchu, mak směšný byl vzhled pojišťovacího agenta. Připomínal rozzuřeného kluka, kterého jeho otec odnáší pod ramenem a který stále sebou zmítá, křičí a pláče, chce kousat a mlátit kolem sebe, ale nechce doznat, že je už úplně bezmocný.

Neboť Emile Michonnet opravdu plakal, plakal a ušklíbal se! Ba dokonce hrozil pěstí. Elsa konečně povstala a přejela si dlaní čelo.

„Už jsem myslila, že je se mnou konec,“ povzdychla si, pokoušejíc se o úsměv. „Tak silně mne škrtil.“

Na jejích šatech z černého sametu černá hlína a v rozčuchaných vlasech bláto. Ale ani komisař Maigret nebyl o nic čistší.

„Co jste dělala tam dole ve studni?“

Vrhla na něho ostrý pohled. Její úsměv rázem zmizel a bylo vidět, že ihned zase nabyla bývalé své chladnokrevnosti.

„Odpovězte...“

„Já... byla jsem tam odnesena násilím...“

„A kdo vás tam odnesl... Michonnet?...“

„To není pravda,“ zaječel pojišťovací agent.

„Je to pravda... Chtěl mne zardousit... Myslím, že se zbláznil...“

„Ona lže!... Ne já, ale ona se zbláznila? Či spíše je to ona, která...“

„Která?...“

„Nevím!... Která... Je to zmije, které by se měla hlava rozbit o kámen...“

Den se jen zvolna jasněl, ale ve větvích stromů již švitořili ptáci.

„Proč jste se ozbrojila revolverem?...“

„Protože jsem se obávala léčky...“

„Jaké léčky?... Okamžik!... Postupujme pěkně po pořádku... Právě jste řekla, že jste byla napadena a násilím odnesena do studně...“

„Ona lže!“ opakoval pojišťovací agent jako v křeči.

„Ukažte mi tedy,“ pokračoval Maigret, „ono místo, kde byl na vás spáchán útok...“

Elsa se rozhlédla a ukázala na terasu.

„Tam to bylo? A vy jste nekřičela?...“

„Nemohla jsem...“

„A tento vyzábělý, hubený človíček, že byl schopen vás odnésti až do studně, jinak řečeno, proběhnout s břemenem pětapadesáti kilo-gramů vzdálenost aspoň dvě stě metrů?...“

„Je to pravda...“

„Ona lže!...“

„Řekněte mu, aby mlčel!...“ pravila unaveným hlasem. „Což nevidíte, že šílí?... Ale jeho šílenství nevzniklo teprve dnes...“

Museli Michonneta uklidnit, neboť znovu se chtěl na ni vrhnout.

Tvořili v parku malou skupinu: Komisař Maigret, inspektor Lucas a dva policisté, a dívali se na pojišťovacího agenta, jehož obličej byl zkrvácen a pošpiněný blátem, a na Elsu, která i když mluvila se snažila, aby si šat dala do pořádku.

Jen s největšími obtížemi dalo by se vysvětlit, proč tento výjev nevypadá jako antická tragédie, ba ani ne jako občanské drama a má spíše podobu cirkusové frašky.

Snad to poněkud zaviňovalo toto svítání, které jako by se nemohlo rozhodnout, a únavu všech, ba dokonce i hlad?

A bylo to ještě mnohem horší, když pojednou se na silnici objevila tlustá žena, která váhající se blížila ke vratům, ukázala za jejími mřížemi svou hlavu, konečně je otevřela a vzkřikla, vidouc Michonneta:

„Emile!...“

Byla to madame Michonnetová. Tentokrát spíše zpitomělá než zoufalá. Madame Michonnetová, která z kapsy vyňala šátek a znovu propukla v slzy.

„A zase s tou ženskou?“

Vypadala jako dobrá, tlustá matka, zhroucená událostmi, která hledá své útočiště v trpkých a hojných slzách.

Maigret se zájmem se díval na Elsin obličej, která zvolna, po řadě si prohlížela lidi kolem sebe. Obličej hezký, velmi jemný, chvílemi měkký, pojednou zase ostrý.

„Co jste hledala v té studni?“ tázal se jí dobrácky, jako by chtěl říci:

„Už je s tím konec. Mezi námi dvěma; už to nestojí za námahu, hrát takovou komedii...“

Elsa pochopila. Její rty se zkrivily jízlivým úsměvem.

„Myslím, že jsme všichni polapeni jako krysy v pasti,“ uznávala. „Mám ale hlad, mám žízeň, je mi zima a krom toho bych si ráda trochu upravila toaletu ... A potom, nu dobrá, potom uvidíme...“

Nebyla to komedie, naopak, byla to obdivuhodná upřímnost.

Stála zcela sama uprostřed této skupiny a nijak nebyla neklidná. Jako by se tím bavila, dívala se na plačící madame Michonnetovou, na žalostného Michonneta a potom se obrátila ke komisařovi Maigretovi a její oči říkaly:

„Oh, ti chudáci! Ale my dva, my nejsme z jejich třídy, vidíte? Hned si spolu promluvíme... Uznávám, že jste zvítězil!...“

Doznejte však, že dobře jsem hrála svou úlohu!...“

Ani stínu po zděšení, ba ani ne po ostychu. Ani stínu po nějaké výmluvě.

Byla to nyní opravdová Elsa, která konečně byla odhalena a která, jak se zdálo, sama si libovala v tomto odhalení.

„Pojďte se mnou!“ pravil Maigret. „A ty, Lucasi, postarej se o Michonneta... Pokud jde o jeho ženu, ať se vrátí domů, nebo ať zůstane zde, chce-li.“

„Jen vstupte! Pranic mi nepřekážíte...“ Byla to opět tatáž ložnice v prvním poschodí, s černou pohovkou a s úkrytem ve zdi za akvarelovou zimní krajinkou. Byla to tatáž žena, jako dříve.

„Karel, doufám, je dobře střežen?“ tázala se, lehce pohodivši hlavou směrem k pokoji raněného muže.

„Poněvadž Karel by zuřil zrovna tak, jako Michonnet, ne-li ještě hůře...“ dodala za okamžik. „Můžete si zapálit lulku.“

Nalila vody do umývadla, klidně se svlékla, tak klidně, jako by to byla pro ni věc nejpřirozenější a nejvšednější, bez jakéhokoli ostychu, ale také bez jakékoli vyzývavosti, a zůstala jen v kombiné.

Komisař Maigret se zamyslel.

Vzpomínal si na svou prvou návštěvu v domě Tří vdov, na Elsu záhadnou a vzdálenou, tak záhadnou a vzdálenou, jako tajemná hrdinka na plátně biografu. Vzpomínal si na to celé neproniknutelné a vzrušující ovzduší, kterým se dovedla obklopit.

Mluvila z ní jen prohaná holka, když vypravovala o zámku svých rodičů, o chůvách a vychovatelkách, o přísných názorech svého otce.

To všechno bylo teď skončeno! Jediný její pohyb byl mnohem výmluvnější než všechna slova: Jak se vysvlékla ze své roby z černého sametu. A jak teď stála před zrcadlem a dívala se na svůj obraz, než si vodou omyla tváře.

Byla to děvka, obyčejná a prohaná děvka.

„Přiznejte se, že jste dlouho nevěděl, kudy kam!“

„Dlouho to netrvalo.“

Osušovala si obličej hustým a měkkým ručníkem.

„Vychloubáte se z ješitnosti... Ještě včera, když jste byl zde u mne a když jsem vám schválně ukázala ňadro, měl jste sucho v ústech a čelo se vám zapotilo, jako každému jinému muži... Teď ovšem, to vím, teď je to s vámi docela jiné... Ale mně je to také jedno...“

Hladila si boky, a zdálo se, že ji nesmírně těší, že si může prohlížet své štíhlé tělo, sotva zahalené v průsvitné kombiné.

„Mezi námi, co vám vlastně nasadilo tu blechu do ucha? Dopustila jsem se nějaké chyby?“

„Nikoli pouze jedné...“

„A jaké, ku příkladu?“

„Ku příkladu jste příliš mnoho mluvila o zámku a o parku... Lidé, kteří opravdu a dlouho obývají zámek, zpravidla o něm mluví jenom jako o svém domě...“

Otevřela dveře šatníku a váhající prohlížela si v něm své roby.

„Odvezete mne do Paříže, to se rozumí... A tam budou také fotografové... Co říkáte této zelené robě?...“

Držela ji rozevřenou před sebou, aby lépe mohla posoudit její účinek.

„Non!... Černá barva přece jen mi ze všech nejlépe sluší... Ne-dal byste mi ohně?...“

Zasmála se, neboť Maigret přes všechno, co se mezi nimi stalo, byl poněkud zneklidněn jakousi temnou erotikou, kterou dovedla vyvolat v ovzduší kolem sebe, zvláště když se k němu přiblížila, aby si zapálila cigaretu.

„No dobrá! Ihned se obléknu... Je to k prasknutí, vidíte?“

Chvilí se již zřídka mluvy elegantní dámy a používala slov holky z ulice, ale i tato všední slova měla zásluhou jejího přízvuku zvláštní vůni v jejích ústech.

„Jak dlouho už jste milenkou Karla Andersena?“

„Nejsem jeho milenkou. Jsem jeho žena.“ Přejela si tyčinkou obočí a oživila červeň na tvářích.

„Sňatek jste uzavřeli v Dánsku?“

„Jak vidím, pranic ještě nevíte... A patrně se spoléháte, že vám všechno povím... Ale takhle spolu nehrajeme...“

Ostatně, dlouho si mne nepodržíte jenom pro sebe... Jak dlouho to trvá, než se zatčený dostane do oddělení pro anthropometrii?...“

„Dostanete se tam ihned, jakmile vás přivezeme do Paříže.“

„Tím hůře pro vás!... Neboť pak se nezvratně zjistí, že se doopravdy jmenuji Berta Krullová a že kodaňská policie už před třemi roky na mne vydala zatykač... Dánská vláda jistě požádá, abych jí byla vydána... Hledte, již jsem připravena... A nyní, dovolíte-li, půjdu dolů něco sníst... Nemyslíte, že je zde špatný vzduch?...“

Přikvačila k oknu a otevřela. Potom se vrátila ke dveřím. Maigret první odešel z pokoje.

Sotva však překročil práh, prudce za ním zavřela dveře a otočila klíčem. Uvnitř pokoje bylo slyšet její rychlé kroky k oknu.

Kdyby tělesná váha komisaře Maigreta byla bývala jen o deset kilogramů menší, útěk zcela jistě byl by se jí podařil. Ale klíč se ještě neotočil v zámku a komisař se už celou tíhou vrhl proti dveřím.

A dveře povolily již při prvním nárazu a vypadly z veřejí:

Seděla obkročmo na rámu okna. Váhala.

„Příliš pozdě!“ pravil.

Zpola se obrátila do pokoje, těžce oddychovala a na čele jí vytryskly krůpěje potu.

„A k tomu jsem si dávala tak velkou práci, abych se slušněji oblékla!“ posmívala se sama sobě, ukazujíc na své potrhane šaty.

„Dáte mi čestné slovo, že se už nepokusíte o útěk?“

„Ne!“

„V takovém případě vás ovšem musím předem upozornit, že vystřelím při sebemenším vašem podezřelém pohybu...“

A od této chvíle podržel revolver v ruce. Když kráčeli chodbou kolem dveří Karla Andersena, Elsa se otázala:

„Myslíte, že se z toho dostane?... Dostal dvě kulky do těla, vidíte?“

Pozoroval ji a v tomto okamžiku sotva by si mohl utvořit o ní správnější úsudek. Přece však se domníval, že rozeznává v jejích tvářích a jejím hlase jakousi směsici soucitu a hněvu.

„To také bylo jenom jeho vlastní vinou!“ končila, jako by si chtěla uklidnit svědomí. „Jenom, jestli zbylo v domě něco k jídlu...“

Maigret ji následoval do kuchyně, kde chvíli hledala ve všech skříních a konečně našla krabici s humrovou konzervou.

„Nechtěl byste mi to otevřít?... Můžete na okamžik odložit revolver... Slibuji, že toho nepoužiji, abych vám upláchl...“

Byla mezi nimi dvěma jakási směšná srdečnost, kterou komisař Maigret dovedl ocenit. Ba dokonce v jejich vzájemném styku byla jakási důvěrnost, prostá každé zákeřné myšlenky.

Elsu bavil tento klidný muž prostředního věku, který nad ní konečně zvítězil, o němž si však plným právem mohla říci, že ho několikrát přitiskla ke zdi. Pokud o Maigreta šlo, snad i jemu se trochu zamlouvala tato důvěrnost, která se vymykala jeho obvyklým zkušenostem.

„Hotovo... Ale jezte rychle...“

„Už odjedeme?“

„Ještě nevím.“

„Mezi námi, komisaři, co všechno jste už zjistil?“

„Na tom teď nezáleží...“

„Odvezete s sebou také toho pitomého Michonneta?... Protože je to právě on, který mi nejvíce naháněl strachu... Ještě před chvílí, tam dole ve studni, jsem si myslela, že už je se mnou konec... Měl oči navrch hlavy. Škrtil mne se všech sil...“

„Byla jste jeho milenkou?“

Pokrčila rameny jako děvka, pro kterou taková maličkost nemá žádného významu.

„A pan Oscar?...“ pokračoval.

„A co je s ním?“

„Také byl vaším milencem?“

„Jen se sám pokuste, abyste si to všechno zjistil. Já vím velmi dobře, co mne očekává... Musím si v Dánsku odsedět pět let pro spoluvinu na loupežné krádeži a pro vzpouru proti úřadům... Z toho tehdy jsem si odnesla tu jizvu...“

Ukazovala na své pravé ňadro.

„A na těch ostatních mi pranic nezáleží,“ dodala.

„Kde jste se seznámila. s Isaacem Goldbergem?“

„Na takové otázky neodpovídám.“

„Přece však bude nutno, abyste pověděla pravdu...“

„Jsem věru zvědavá, jak byste mne chtěl k tomu donutit...“

Mluvila rychle, pojídajíc humra bez chleba, neboť v celém domě nezbylo ani jediné skývy.

V saloně se ozývaly kroky policisty, jenž se procházel a přitom bedlivě střežil Michonneta, jenž zhroucen seděl v křesle. Před vraty parku se současně zastavila dvě auta... Vrata se otevřela, automobily vjely do parku, objely celý dům a zastavily se u nízkých stupňů terasy.

V prvním automobilu byl policejní inspektor, dva četníci, pan Oscar a jeho žena.

Druhým vozem bylo autotaxi z Paříže a v něm jiný policejní inspektor střežil třetí osobu.

Na zápěstí všech zatčených byla ocelová pouta, všichni však se dívali klidně a lhostejně, všichni, krom garážistovy ženy, jejíž oči byly zrudlé pláčem.

Maigret odvedl Elsu do salonu. Sotva však tam vkročili, Michonnet znovu se chtěl na ni vrhnout.

Přiváděli zatčené.

Pan Oscar se tvářil téměř jako obyčejný host, ale ušklíbl se, když spatřil Elsu a pojišťovacího agenta. Druhý muž, člověk italského typu, se chvástavě posmíval:

„Jak vidím, malá rodinná schůzka!... Je to k vůli nějaké svatbě, nebo se bude předčítat závět bohatého strýčka?...“

Policejní inspektor vysvětloval Maigretovi: „Bylo to jenom náhodou, že se nám podařilo je polapit bez vážnější srážky. Když jsme projížděli městem Etampes, vzali jsme si do vozu dva četníky, kteří již byli zalarmováni a kteří viděli projíždět městem auto, aniž je mohli zadržet... Padesát kilometrů před Orléansem uprchlíkům praskla pneumatika... Zastavili se uprostřed silnice a namířili na nás revolvery... Garážista si to však rozmyslil a vzdal se prvý... Nebýt toho, snad by došlo na opravdovou bitvu...“

Běželi jsme k nim... Ital, nevyčká, až budeme u něho, dvakrát na nás vystřelil z revolveru...“

„Poslouchejte, komisaři, když jste byl u nás, dal jsem vám napít, vidíte? Dovolte tedy, abych vám řekl, že mám hroznou žízeň...“ podotkl pan Oscar.

Komisař Maigret poslal jednoho policistu do garáže pro svázaného strojníka Jojo. Tvářil se, že chce vyúčtovat se všemi najednou.

„Postavte se všichni ke zdi?“ rozkazoval! „Na druhou stranu, Michonnete... Radím vám po dobrém, abyste se ani nepokusil, přiblížit se k Else.“

Pojišťovací agent vrhl na něho jedovatý pohled a potom se postavil na druhý kanec řady. Kníry mu sklesly a oči mu otékaly po prudkých ranách pěstí, které mu komisař zasadil ve studni.

Vedle něho stál strojník Jojo, jehož zápěstí zůstala svázána elektrickým drátem, dále garážistova žena, zhubenělá a zoufalá, potom sám pan Oscar, který se hrozně zlobil, že si nemůže dát ruce do kapes svých širokých spodků. Konečně Elsa a Ital, který byl ze všech nejveselejším členem tlupy a který měl na hřbetě ruky vytetovanou nahou ženu.

Maigret si je všechny zvolna prohlížel, jednoho po druhém, a v jeho očích byl mírný, výraz povděku,. Zapálil si dýmku a potom zamířil k terase a na prahu otevřených skleněných dveří vzkřikl:

„Zapište jejich jména, příjmení, povolání a bydliště, Lucas! Až budete hotov, hned mne zavolejte.“

Všech šest členů bandy stálo podél zdi. Lucas se tázal, ukazuje na Elsu:

„Mám jí také dát řetízky?“

„A proč ne?...“

A Elsa vzkřikla hněvivě:

„To je od vás sprosté, komisaři!...“

Celý park byl zaplaven sluncem. Ve větvích stromů zpívalo tisíce a tisíce ptáků. Na obzoru se jiskřil kovový kohout na zvonici vesnického kostela, jako by byl z ryzího zlata.

HLEDÁ SE HLAVA

10.

Když komisař Maigret se zase vrátil do salonu, jeho oběma otevřenými zasklenými dveřmi vnikal dovnitř svěží a příjemný jarní vánek, inspektor Lucas již v ovzduší, které se tak trochu podobalo ovzduší světnice v kasárnách, dokončoval výslech, kterým zjišťoval totožnost a osobní poměry zatčených.

Všech šest zajatců stálo podél zdi, všichni v jedné řadě, ale už v pořádku méně dokonalém. Byli mezi nimi aspoň tři, kteří se nijak nedali ve své dobré náladě zvíkat přítomností policie. Byl to garážista pan Oscar, jeho strojník Jojo a Ital Quido Ferrari.

Pan Oscar právě diktoval Lucasovi:

„Povolání: strojník a majitel veřejné garáže. A dodejte, že bývalý boxer profesionál, licence z r. 1920, champion Paříže ve střední váze roku 1922...“

Dva policisté přivedli dva nové přírůstky k této malé společnosti. Byli to dělníci z garáže, kteří jako každého dne něco před krátkou chvílí přišli do práce. Postavili je ke zdi k ostatním. Jeden z nich, který měl obličej jako gorila, otázel se protáhlým hlasem:

„Aha! Už to prasklo?“

Mluvili všichni najednou, jeden přes druhého, jako školáci ve třídě, kam učitel ještě nepřišel. Šťouchali se lokty, smáli se a dělali hrubé vtipy.

Pouze jeden z nich, pojišťovací agent, Emile Michonnet měl žalostnou tvář, skleslá ramena a tvrdošíjně se díval k zemi. Elsa se dívala na Maigreta, jako by v něm téměř viděla svého spoluviníka. A opravdu, což si oba tak dobře nerozuměli? Kdykoliv se pan Oscar odvážil hrubého, či dokonce sprostého vtipu, vždy se na komisaře lehce usmála.

Úmyslně se svým chováním oddalovala od všech ostatních.

„A teď ticho,“ zahřměl Maigret pojednou. Ale v témže okamžiku malé, zavřené auto zastavilo před terasou. Z vozu vystoupil muž vybraně odděný, vážného, poněkud hrdého vzhledu, s koženou brašnou pod paží. Rychlým, svižným krokem přešel terasu a na prahu se zastavil, zřejmě překvapen ovzduším, v němž se tak znenadání octl, a důkladně si prohlížel lidi, postavené u zdi.

„Raněný?...“ tázal se.

„Postarej se o to, Lucasi.“

Byl to slavný chirurg, z Paříže povoláný ke Karlu Andersenovi. Vážně se dívaje před sebe, odcházel provázen inspektorem Lucasem.

„Ten má nos vzhůru co?“ zasmál se pan Oscar.

Elsa sraštila obočí. Její modré zřítelnice poněkud ztemněly.

„Už jsem řekl, aby bylo ticho!“ zvolal Maigret. „Žertovat můžete až potom... Jak se zdá, zapomínáte, že je mezi vámi aspoň jeden, který má velkou naději, že přijde o hlavu...“

A jeho tvrdý pohled si zvolna prohlížel celou řadu. Jeho slova měla očekávaný výsledek. Všichni rázem zmlkli.

Venku bylo jasné slunce, čistý jarní vzduch. Ptáci vesele štěbetali v parku a na písčitých stezkách se chvěly stíny listů. Ale v salonu snadno se dalo poznat, že ústa zatčených náhle vyschla a že drzé pohledy pojednou pozbyly své bývalé jistoty.

Michonnet jediný z nich si povzdychl, tak neočekávaně a tak bezděčně, že sám tím byl první překvapen a zmateně odvrátil hlavu.

„Vidím, že jste mi dobře porozuměli,“ započal Maigret, procházející se s rukama za zády salonem. „A teď se pokusíme, abychom to všechno trochu ztenčili... Jestliže se nám to nepodaří, budeme v přátelském rozhovoru pokračovat v Paříži na policejním ředitelství... Už asi znáte tu místnost, vidíte?... Dobrá... Tedy první zločin: Isaac Goldberg byl zastřelen z těsné blízkosti... Kdo z vás přivedl Goldberga na křižovatku Tří vdov?!...“

Všichni mlčeli a pohlíželi na sebe, nikoli však přívětivě. Nad jejich hlavami se ozývaly kroky chirurgovy.

„Čekám... Opakuji, že v této přátelské rozprávce se bude pokračovat v Paříži na policejním ředitelství... ve Špičaté věži... tam vás předvedou jednoho po druhém... Goldberg byl v Antverpách... Měl na prodej diamantů asi tak za dva miliony

franků... Kdo z vás dal podnět k tomu podniku?...“

„To jsem byla já,“ pravila Elsa. „Poznala jsem ho v Kodani. Věděla jsem o něm, že se specialisoval v obchodu s kradenými klenoty. Když jsem četla zprávu o loupeži v Londýně, a když noviny tvrdily, že uloupené diamanty byly pravděpodobně zaneseny do Antverp, už jsem vůbec nepochybovala, že Goldberg má v tom prsty... Promluvila jsem si o tom s Oscarem...“

„To pěkně začíná...“ zamručel pan Oscar.

„Kdo z vás napsal Goldbergovi dopis?“

„To byla ona...“

„Pokračujme. Goldberg přijel v noci... Kdo byl v té chvíli v garáži... A zvláště, komu bylo uloženo, aby ho zastřelil. Ticho.

Na schodech Lucasovy kroky. Inspektor vstoupil a oslovil jednoho policistu.

„Zatelefonuj na komisařství v Arpajonu, aby nám poslali lékaře, kteréhokoliv... Bude pomáhat profesorovi... A obstaraj kafrový olej... Rozuměl jsi?“

A Lucas zase odešel po schodech. Komisař Maigret se svráštěným obočím si prohlížel své stádečko.

„Vrátíme se poněkud do minulosti... Myslím, že nám to usnadní práci... Od kdy ses zařídil jako přechovávач kradeného zboží, mluv!...“

Upřel zrak na pana Oscara, jemuž však, jak se zdálo, tato otázka způsobila rozpaky mnohem menší, než otázky prvé.

„Hleďme! Tu to máme! Už jste u toho... Sám tedy uznáváte, že jsem pouze přechovávач... A to ještě, kdo ví!“

Byl to opravdu ďábský chlapík. Drze se díval na policisty, ba dokonce se při tom usmál.

„Moje žena a já, my jsme lidé skoro počestní... Nemám pravdu, holubičko?... Je to docela jednoduché... Byl jsem boxerem profesionálem... Roku 1925 jsem ztratil svůj titul šampiona Paříže ve střední váze a potom mi už nabídli jenom místo stálého boxera na výročních trzích... To bylo pro mne přece jenom trochu málo... Měl jsem známosti dobré a měl jsem také známosti špatné... Mezi jinými byl tu chlapík, který si odseděl své dva roky, a potom si vydělával pěkné peníze úmyslnými srážkami pojištěných aut...“

Chtěl jsem to také zkusit... Poněvadž ale jsem byl v mladších letech strojníkem, hledal jsem nějakou garáž... Měl jsem přitom pěknou myšlenku, že si dám svěřit auta, pneumatiky, materiál, potom všechno v tichosti prodám, pláchnu a nechám klíč ve dveřích... Počítal jsem, že tím způsobem si vydělám asi tak čtyři sta tisíc, nebo snad ještě o něco více...“ Ale dal jsem se do toho příliš pozdě... Velké továrny a obchody si každého prohlídly aspoň dvakrát, než mu něco svěřily na úvěr...

Přivezli mi ukradený vůz, abych jej předělal... Byl to jistý človíček, s kterým jsem se seznámil v krčmě na náměstí Bastilly... Člověk si ani nedovede představit, jak je to snadné taková práce...

To bylo ještě v Paříži... Měl jsem tam pěkné místo, protože jsem měl ještě málo sousedů... Potom jsem se přestěhoval sem... Deset předělaných vozů, dvacet... Potom mi přivezli vůz, který byl plný stříbra, ukradeného v jedné vile v okolí Bougivalu... Všechno se schovalo... Spojili jsme se s přechovávачi v Etampes, v Orléansu a ještě v jiných městech... A pak už jsem si na to zvykl... Bylo to tak snadné...“

Obrátil se k svému strojníkovi:

„Objevil, co je v pneumatikách?“

„Jak by ne!“ povzdychl si Jojo.

„Víš, že jsi k prasknutí, s tím svým elektrickým drátem... Vypadá to zrovna tak, jako by tě každou chvíli měli připojit k vedení a proměnit v žárovku...“

„Isaac Goldberg přijel sám ve svém autu... sportovní auto, značka Minerva...“ přerušil ho Maigret. „Už byl očekáván, protože nešlo o to, aby diamanty byly od něho odkoupeny, ani ne za nízkou cenu, ale aby mu byly ukradeny... Ale aby mu mohly být ukradeny, musel být odklizen ze světa... Do garáže, či spíše do domu, který je za ní, byla tedy svolána schůzka...“

Úplné ticho.

Byl to kritický okamžik. Komisař Maigret si znovu prohlížel všechny hlavy, jednu po druhé, a na Italově čele spatřil kapky potu.

„Vrah – to jsi ty, vid?“

„Ne!... je to... je to...“

„Je to - kdo?“

„Jsou to oni... Je to...“

„On lže,“ zaječel garážista.

„Kdo ho měl zavraždit?“

Garážista se zakymácel se strany na stranu.

„Ta na druhém konci...“

„Opakuj to!“

„Ta na druhém konci...“

Ale v jeho hlase již nebylo tolik přesvědčivosti.

„Pojď sem!“

Maigret ukazoval na Elsu. Počínal si jako zkušený kapelník, který snadno řídí nejrůznější nástroje svého orchestru, dobře věda, že celek vytvoří dokonalý soulad.

„Narodila ses v Kodani?“

„Budete-li mně tykat, lidé si o nás ještě pomyslí, že jsme spolu spali...“

„Odpověz...“

„V Hamburku!“

„Čím byl tvůj otec?“

„Dělníkem v loděnici...“

„Ještě žije?“

Zachvěla se od hlavy až k patám. S jakousi zachmuřenou pýchou se rozhlížela po svých společnících.

„Byl popraven v Düsseldorfu...“

„Tvá matka?“

„Prodává se...“

„Co jsi dělala v Kodani?...“

Byla jsem tam milenkou jednoho námořníka... Jmenoval se Hans... Hezký hoch... poznala jsem ho v Hamburku a potom mne odvedl do Kodaně... Tam byl v lupičské tlupě. Jednoho dne se rozhodli, že vyloupí velkou banku... Všechno bylo promyšleno... V jediné noci měli vydělat několik milionů... Já jsem jim dělala stráž... Ale byl mezi nimi zrádce, protože, když už byli uvnitř a páčili ocelové pokladny, policie nás všechny obklíčila...

Bylo to v noci... Tma, že nebylo nic vidět... Dali jsme se na útěk... Výstřely, křik, povyk, pronásledování... Byla jsem postřelena na prsou, ale utíkala jsem, co jsem mohla... Dva policajti mě chytli... Jednoho jsem kousla... druhého jsem kopla do břicha... pustili mne...

Ale pořád za mnou někdo běžel... Konečně jsem před sebou viděla zeď parku... Vyšvihla jsem se nahoru... Doslova jsem střemhlav spadla na druhou stranu, a když jsem se zase vzpamatovala, stál vedle mladík vysoké postavy, velmi elegantní, hoch z lepší společnosti, který se na mě díval jako známý a také se soucitem...

„Andersen?“

„To není jeho pravé jméno... Sám vám řekne, jak se doopravdy jmenuje, bude-li se mu to hodit... Jeho pravé jméno je mnohem známější... Jeho rodina má přístup ke královskému dvoru, jsou to lidé, kteří polovinu roku bydlí v jednom z nejkrásnějších venkovských zámků celého Dánska a polovinu druhou v paláci, jehož park je aspoň tak velký, jako čtvrtina Kodaně.“

Do salonu vstoupil mužik malé postavy, zřejmě náchylný k mrtvici. Přiváděl ho policista. Byl to lékař z Arpajonu, kterého přivolali na žádost pařížského chirurga. Naskočila mu husí kůže, když se octl v této podivné společnosti a zvláště když viděl, že téměř všechny ruce jsou ozdobeny ocelovými náramky. Policista ho odvedl do prvního poschodí.

„A dále...“

„Pan Oscar se zachechtal. Elsa na něho vrhla hněvivý, téměř nenávislivý pohled.“

„Tito lidé to nedovedou pochopit...“ zamručela. „Karel mne skryl v paláci svých rodičů a sám, se svým přítelem, který studoval lékařství, ošetřoval moji ránu... Tehdy mu už chybělo jedno oko... le-tecká nehoda... Nosil černý monokl... Myslím, že byl o sobě přesvědčen, že je navždy znetvořen... Byl pevně přesvědčen, že žádná žena by ho nemohla milovat, a že by vzbuzoval jen odpor, kdyby před kteroukoliv ženou musel sejmut své černé sklo a ukázat umělé, nehybné oko...“

„Zamiloval se do tebe?“

„Hned snad ne... Zprvu jsem tomu neporozuměla... A tito lidé, ukázala na své spoluvinníky - „tomu neporozumějí nikdy... Jeho rodina byla přísně protestantská... S počátku bylo prvou Karlovou myšlenkou, aby zachránil lidskou duši, jak tomu říkal... Dlouze a dlouze ke mně mluvil... nutil mne, abych četla kapitoly z bible... A potom, jednoho dne, když jsem byla už téměř úplně zotavena, mne pojednou políbil na ústa, ale rychle ode mne uprchl... Pak jsem ho neviděla skoro celý týden... Či spíše, okénkem v pokojíku jeho sluhy, kde jsem se skrývala, jsem ho vídala, jak se po celé hodiny prochází v parku, s hlavou sklopenou, všecek rozčilený...“

Pan Oscar se spoutanýma rukama udeřil do stehna.

„To je tak krásné, jako v nějakém románu?“ vykřikl. „Jenom pokračuj, holčičko!...“

„To je všechno... Když se zase ke mně vrátil, řekl mi, že by se chtěl se mnou, oženit, že to však nemůže učinit v Dánsku, a že tedy musíme odjet do ciziny... Tvrdil mi, že konečně pochopil, co je to ži-vot a že od této chvíle bude mít svůj cíl, místo aby zůstal člověkem neužitečným... A různé takové hlouposti!...“

Její hlas byl opět hrubý.

„Uzavřeli jsme sňatek v Hamburku, pod jménem Andersenových... Bavilo mne to... A myslím dokonce, že sama jsem už byla tak trochu chycená... Vypravoval mně úžasné věci. Nutil mne, abych se oblékala jednou tak, jednou onak, slušně se chovala u stolu a zapomněla na hrubá slova... Nutil mne, abych četla různé knihy... Spolu jsme navštěvovali musea...“

„Poslouchej, holubičko,“ zvolal pan Oscar na svou ženu, „až si odsedíme, co na nás připadne, také budeme spolu navštěvovat musea, vid', drahoušku? A ruku v ruce budeme stát před Jocondou a budeme se obdivovat té kráse...“

„Ubytovali jsme se zde, v tomto domě,“ pokračovala Elsa s pernou výslovností, „protože Karel se stále obával, že bych se mohla setkat s některým ze svých bývalých spoluvinníků... Musel pracovat, aby si vydělal na živobytí, protože se zřekl podílu na jmění svých ro-dičů. Aby lépe odvrátil podezření lidí z okolí, donutil mne, abych se vydávala za jeho sestru... Stále však se nedovedl sprostít svého neklidu... Kdykoli někdo zazvonil u vrat, vždy poděšeně vyskočil... protože Hansovi se podařil útěk z kriminálu a nikdo nevěděl, co se s ním stalo... Karel mne miluje, to je jisté...“

„A přece...“ přerušil ji Maigret jako v zasnění.

Pokračovala útočivým hlasem:

„Ráda bych viděla, co vy byste dělali v takové situaci... Sama, po celou tu dlouhou dobu stále sama... A nic než rozhovory o dobrotivosti, o kráse, o vykoupení lidské duše, o povznesení k Stvořiteli, o lidském osudu. Denně nějaké poučování a učení. A když musel odejít, vždy mne zavíral se záminkou, že se o mne bojí, abych nepodlehla pokušení... Ale doopravdy žárlil jako tygr... A jak byl vášnivý...“

„Potom ať někdo o mně tvrdí, že nemám bystré oči...“ podotkl pan Oscar.

„Co jste učinil?“ tázal se ho Maigret.

„Hodil jsem po ní očkem, to se rozumí... Hned jsem cítil, že to s tím bratrovstvím a sestrovstvím nebude docela v pořádku... Ale o něho jsem se nestaral... Raději jsem se otáčel kolem toho jeho pokladu... Nic se nerozčiluj, holubičko, vždyť přece víš, že vždycky se zase k tobě vrátím... Nebylo to nic vážného... Tedy jsem se potuloval kolem toho jejich hnízdečka, když pan Jednooký nebyl doma... Jednoho dne jsem se s ní dal do hovoru, oknem, protože slečinka byla zavřená... Ihned pochopila, oč při tom jde... Hodil jsem jí oknem kousek vosku, aby si otiskla otvor v zámku dveří... Asi za měsíc jsme se setkali v parku a to už jsme si promluvili hezky od plic... Bylo to do-cela snadné... Měla až po krk toho svého aristokrata... Srdce jí volalo do společnosti docela jiné, to se ví!...“

„A od toho dne, Elso,“ pravil Maigret zvolna, „jste si navykla, každého večera dávat Karlovi Andersenovi do jeho polévky veronal?“

„Ano...“

„A když usnul, odešla jste k Oscarovi?“

Garážistova žena, jejíž oči zrudly pláčem, přestala vzlykat.

„Klamali mne, komisaři!... Můj muž s počátku tvrdil, že je to jenom žert a dobrý skutek, vysvobodit ji z jejího vězení... Odvážel nás obě v noci do Paříže... Veselili jsme se s přáteli... Pranic jsem netušila, až jednoho dne jsem je překvapila... A potom... Muž, to přece není žádný mnich... Ona ho svedla, ta chytrá...“

Elsa mlčela. Stísněně se rozhlížela a zdálo se, že je jí nevolno.

Inspektor Lucas pojednou znovu sestoupil do přízemí.

„Není zde někde líh k pálení?“ tázal se spěšně.

„A k čemu?“

„K desinfekci nástrojů...“

Elsa se rozběhla do kuchyně a hledala mezi lahvemi.

„Zde!“ zvolala. „Myslíte, že bude zachráněn?... Povězte... trpí?...“

„Přetvářka!...“ zamručel Michonnet za zuby.

Maigret mu pohlédl do očí a pak se obrátil k Oscarovi.

„A což tento?“ ukazoval na pojišťovacího agenta.

„Ještě jste to nepochopil?“

„Skoro... Na křižovatce Tří vdov jsou tři domy... Denně v noci přijížděla a odjížděla auta... Byly to nákladní automobily se zeleninou, které při návratu z Paříže přivázely kradené věci... z domu Tří vdov nehrozilo žádné nebezpečí... Zbývala však vila...“

„I když ani nemluvíme o tom, že jsme potřebovali nějakého úctyhodného člověka, který by nám některé věci rozprodal po venkově...“

„Else jste tedy uložili, aby k tomu získala Michonneta?“

„A k čemu jinému by byla hezká holka?“

Otočila si ho kolem prstu... Jednou v noci nám ho přivedla a zapili jsme to šampaňským! Po druhé jsme si ho zavezli do Paříže a tam to bylo ještě mnohem lepší, zatím co jeho ubohá žena byla o něm pevně přesvědčena, že je na inspekční objížďce... Byl uvařen na měkko... Dali jsme mu ten obchod do rukou... A nejsměšnější při tom bylo, že si myslil, že Elsa je jeho, a že na ni žáril jako nějaký student... Není to k popukání? ... Takový hlupák s obličejem jako sůva...“

V prvním poschodí se ozval neurčitý hluk a Maigret, pohlédnuv na Elsu viděl, že smrtelně zbledla. Od tohoto okamžiku se nezajímala o nic jiného, než o to, co se děje nahoře, a bylo na ní vidět, že pozorně naslouchá.

Ozval se hlas chirurgův:

„Pevně ho držte...“

Na bílém písku stezky v parku poskakovali dva vrabci.

Maigret, s lulkou v zubech, znovu si po řadě prohlížel všechny zatčené.

„Zbývá tedy zvědět, kdo vlastně vraždil... Ticho!...“

„Já, za pouhé přechováčství, co mohu dostat...“

Komisař netrpělivým mávnutím rukou přinutil garážníka, aby zmlkl.

„Elsa se dozvěděla z novin, že v Londýně byly ukradeny klenoty, které mají cenu aspoň dvou milionů franků, a vytušila, že nyní je má Isaac Goldberg, kterého znala ještě z té doby, kdy v Kodani byla v lupičské tlupě... Dopsala mu, určila mu schůzku v garáži na křižovatce Tří vdov a slíbila mu, že klenoty od něho koupí za slušnou cenu. Goldberg, který si na ni vzpomněl, dal se oklamat a přijel ve svém autu...“

V domě za garáží se popíjelo šampaňské – svolaly se všechny posily... Jinak řečeno, byli jste tam všichni... Jediná nesnáž byla v tom, jak se zbavit mrtvol, až vražda bude spáchána...“

Michonnet jistě byl nervosní, neboť bylo to po prvé, co se dostal do styku s opravdovým dramatem... Ale pravděpodobně jste mu nalávali mnohem více, než ostatním...“

Oscar asi radil, aby mrtvola byla někde ve slušné vzdálenosti prostě hozena do příkopu u silnice...“

Ale Elsa má jiný nápad... Ticho!... Elsa už je syta takového nudného života, být ve dne zavřena a muset se v noci skrývat... Je už syta rozhovorů o ctnosti, o dobrotivosti, o knize... Je už syta skromného života, muset počítat s každým měďákem...“

Konečně došla tak daleko, že nenávidí Karla Andersena. Ví však, že její muž ji tolik miluje, že by ji raději zabil, než aby ji ztratil...“

Elsa pije... Elsa si dodává odvahy... Má ohromující myšlenku... Svalit celý zločin přímo na Karla Andersena. Svalit celý zločin na Karla Andersena, který ji, ano, nebude podezírat, tak slepá je jeho láska...“

„Je tomu tak, Elso?...“

Elsa po prvé odvrátila hlavu»

„Goldbergovo auto bude předěláno, no, odvezeno někam hodně daleko a tam prodáno, nebo opuštěno... Nutno za každou cenu zabránit, aby nikdo z pravých vinníků nebyl podezírán... Zvláště Michonnet se bojí... Rozhodnuto tak, že se vezme jeho vůz, což je nejlepším prostředkem, aby Michonnet hned od počátku byl mimo jakékoliv podezření... Sám první přednese stížnost a bude tropit hrozný, povyk pro svůj zmizelý šestiválec... Ale musí to zařídit tak, aby policie šla mrtvolu hledat ke Karlovi... A tak se zrodil nápad, aby Michonnetovo krásné, přepychové vybavené auto bylo nahrazeno starým autem Andersenovým.

Mrtvola byla posazena k volantům šestiválce. Andersen, omámený veronalem, tvrdě spí, jako každé noci... Zavezli jste Michonnetovo auto do jeho garáže. Andersenovo auto jste zavezli do garáže Michonnetovy...

Policie se v tom nevyzná... A tím lépe... Andersen, který se vzdaluje společnosti, je v celém kraji považován za polovičního blázna... Vesničané se přímo děsí jeho černého monoklu.

Bude obžalován... A celá tato vesť zvláštní, tak záhadná, že je v úplném souladu s jeho pověstí polovičního šílence, a s jeho vzhledem... A ostatně, až bude ve vězení, zda se sám nezabije, aby zabránil skandálu, který by poskvřnil jeho rodinu, kdyby se zjistila jeho pravá totožnost?...“

Dveře salonu se zvolna pootevřely a v nich se objevila hlava malého doktora z Arpajonu.

„Ještě jeden muž... aby ho držel... nesmíme ho uspat...“

Byl nervosní, rozčilený.

V parku byl ještě jeden policista.

„Jděte tam!...“ rázně vzkřikl na něho Maigret.

A právě v tomto okamžiku dostal neočekávanou ránu do prsou.

ELSA

10.

Byla to Elsa, která se na něho vrhla, která křečovitě vzlykala a žadonila plačtivým hlasem:

„Nechci, aby umřel... Mluvte?... Já... Je to hrozné... je to strašné...“

A bylo to tak dojemné, jak hluboká byla upřímnost jejího hlasu, že muži hrubých, ba surových tváří, seřazení u zdi, tentokrát se neodvážili posměchu, ba ani ne úsměvu.

„Pusťte mne k němu nahoru!... Prosím vás, zapřísahám vás o to... Nemůžete tomu porozumět...“

„Ale ne!“ Maigret ji odstrčil. Odstoupila a zhroutila se na onen temný divan, na němž ji viděl při své první návštěvě, tehdy, kdy byla tak záhadná ve svém šatě z černého sametu, uzavřeném až po bradu.

„Hned skončíme... pokračoval komisař. „Michonnet báječně hrál svou úlohu... Hrál ji tím snadněji, že nešlo o nic jiného, než aby představoval obyčejného směšného měšťáka, který v krvavém dramatu myslí jen a jen na svůj nový šestiválec... Vyšetřování započalo... Karel Andersen byl zatčen... Ale náhodou se stalo, že nespáchal sebevraždu, ba že dokonce byl propuštěn na svobodu...“

Ani na jediný okamžik nepodezíral svou ženu... Nikdy by ji nepodezíral... Hájl by ji i proti nejpádnejším důkazům...

Ale tu pojednou byla ohlášena choť zavražděného, paní Goldbergová, a přijela, a ona snad ví, kdo jejího muže vlákal do této léčky a ona snad bude mluvit...

Tedy též člověk, který, zavraždil Goldberga, zastřelil i ji...“

Znovu jim všem pohlédl do tváří, a potom urychloval vypravování, jako by už měl velmi naspěch.

„Vrah si vzal na nohy Karlovy boty, který jak očekával, byly pak nalezeny zde, v tomto domě, pokryté hlinou z pole...“

To bylo příliš mnoho důkazů najednou... A přece – bylo naprosto nutno, aby Dán byl usvědčen, jinak pravým vrahům hrozilo nebezpečí, že dříve či později jistě, budou odhaleni... Už všichni mají strach...

Andersen musí odjet do Paříže, poněvadž potřebuje peněz... A vrah, stále též člověk, který vypátral již dvě vraždy, čeká na něho na silnici, vydává se mu na policistu, vstoupí do jeho auta a usedne po jeho boku...

Tentokrát to nebyla. Elsa, kdo si to vymyslí... Řekl bych, že spíše to byl pan Oscar...

Vrah namluvil Andersenovi, že ho musí konfrontovat s důležitým svědkem v jiném městě v severní Francii...

Poručil mu, aby projel celou Paříží a nezastavil se... Silnice, vedoucí do Compiègne, se táhne hustým lesem... Vrah vystřelil, opět z těsné blízkosti... Pojednou patrně zaslechl za sebou, ještě v dálce, jiné auto... Má tedy naspěch... Shodil Andersena, mrtvolu, jak myslel, do příkopu... A pojedede nazpět, mrtvolu pečlivěji ukryje...

Nyní však je nanejvýš třeba, a to cíl nejrychleji, aby navždy bylo odvráceno podezření... Je to dost snadné... Vrah zanechá Andersenovo auto opuštěné několik set metrů od belgické hranice a všechno je hotovo...

Závěr, který si policie pak učiní, může být jen jediný:

Andersen uprchl do ciziny! Tedy je vinen!“

Vrah se vrací v jiném autu... Ale jeho oběť už neleží v příkopu u silnice... A podle stop možno, ba nutno soudit, že oběť vůbec není mrtva...

Muž, kterému bylo uloženo, aby Andersena zavraždil, telefonuje tedy panu Oscarovi z Paříže... Něco se musí stát, něco rozhodného, než se do toho zase vmísí policie... Nechce ani slyšet, že by se měl vrátit, dokud vzduch není čistý...

Karlova láska k jeho ženě se stala téměř legendou... Jestliže Karel žije, jistě se k ní vrátí... A vrátí-li se, patrně bude také mluvit o tom, co se mu stalo...

Musí se to skoncovat... Teď se ale nedostává chladnokrevnosti... Pan Oscar rozhodně nehodlá sám pracovat, když jde o takovou věc...

Není-li to tedy nejvhodnější okamžik, aby se použilo Michonneta?... Michonneta, který tolik obětoval své pošetilé lásce, toho Michonneta, který se nyní musí odvážit i toho nejhoršího...

Plán je pečlivě promyšlen... Pan Oscar a jeho žena nápadně odjedou do Paříže a přesně sdělí všechna místa, svého pobytu v hlavním městě...

Pan Emile Michonnet si mne dá k sobě zavolat, abych se sám přesvědčil, že pro nával žlučové choroby se nemůže ani pohnout a musí zůstat sedět v křesle...

Zcela jistě s oblibou čítal defektivní romány... Počíná si v této věci zrovna tak prohnane a lstivě, jako při svých pojišťovacích obchodech...

Sotva však jsem od něho odešel, už pan Michonnet vyskočil a jeho hlava je nahrazena v křesle vycpaným, zbaleným rukávem, obtočeným nějakými hadry... Režie této stínohry je skvělá... Klamný dojem se silnice je úplný, pranic nechybí... Poděšená paní Michonnetová, přinucená svým mužem, konečně svolí, že převezme svou úlohu v této komedii a předstírá za záclonou, že pečlivě ošetřuje nemocného...

Ví ovšem, že v té celé věci vězí nějaká žena... A také žálí... Ale přesto přese všechno chce zachránit svého muže, protože stále ještě doufá že Michonnet jí obnoví věrnost...

A také se nemýlí... Michonnet už vycítil, že ti lidé si s ním pohrávali... Už sám neví, zda Elsu miluje, nebo zda ji nenávidí, ví však docela jistě, že ji chce vidět mrtvou...

Zná dům Tří vdov, park, všechny východy... Snad také ví, že Elsiným zvykem je, vypít večer sklenku piva...

V kuchyni otráví pivo... A potom venku číhá, až přijde Karel...

Střelil... Ale teď nastala na něho honba... Všude kolem něho jsou policisté... Proto se ukryl ve studni v zelinářské zahradě, o níž ví, že je vyschlá.

To všechno trvalo několik hodin... A po celou tu dobu madame Michonnetová musela hrát svou úlohu... Má ještě jiný rozkaz... Kdyby kolem garáže se stalo něco zvláštního, musí ihned zatelefonovat do Paříže panu Oscarovi, který je v baru u brány Saint-Martin...

Vstoupil jsem do garáže... paní Michonnetová mne viděla... Několikrát jsem vystřelil z revolveru...

Zhasnutí lampy v prvním poschodí Michonnetovy vily dá výstrahu, aby žádný spoluviník se nezastavoval u garáže... Telefon pracuje...

Pan Oscar, jeho žena a Guido, který je provází, vskočí do automobilu, jedou jako vichr, stílejí na mne, aby se mne zbavili, protože, jak se zdá, já sám jsem jediný na celém světě, který něco ví, nebo aspoň něco tuší...

Prchají po silnici k Etampes a k Orléansu... A proč právě tímto směrem, ač směr jiný byl pro ně snad výhodnější?...

Poněvadž na této silnici ujíždí nákladní auto, kterému Oscarův strojník odevzdal rezervní kolo... A v pneumatice tohoto kola jsou diamanty!...

Nákladní auto musí být za každou cenu dohoněno a teprve pak, až kapsy budou plné, uprchnou za hranice...

Je to všechno?... Nikoho se na nic neptám... Ticho! ...

Michonnet je tedy v studni... Elsa, která zná celý park i zelinářskou zahradu, nijak nepochybuje, že právě tam se ukryl...

Ví, že je to on, kdo se pokusil ji otrávit... Neoddává se žádným klamům o pravých úmyslech tohoto dobráka... Až ho zatknou, jistě všechno prozradí... Proto se rozhodla, že půjde a všechno s ním skoncuje...

Dopustila se snad přitom nějaké chyby... Jisto je pouze, že pojednou je dole v studni a s ní je Michonnet... Elsa má v ruce revolver... Ale Michonnet ji uchopil za hrdlo... Druhou rukou jí svírá zápěstí... Zuřivý boj ve tmě na dně vyschlé studně... Výstřel... Elsa křičí, snad proti své vůli, ale křičí, protože nechce zemřít..."

Rozškrtl zápalku, aby si zapálil lulkou, která mu za jeho vypravování vyhasla.

„Co tomu říkáte, pane Oscare?“

Garážista se zamračil:

„Až před soudem... Teď nic nepovím... jenom prohlašuji, že jsem byl pouze přechovávčem a nic jiného..."

„To není pravda..." vykřikl jeho soused, Guido Ferrari.

„Výborně!... Na tebe jsem čekal, můj hochu... Protože jsi to ty, který jsi střílel... Třikrát jsi střílel... Nejdříve jsi zastřelil Goldberga... Potom jeho ženu... Konečně v autu jsi střelil na Karla Andersena... Ale ano... Ty máš v sobě všechno, co potřebuje řemeslný vrah!..."

„Je to omyl!“

„Jen pomalu..."

„Je to omyl... Je to omyl!... Nechci, aby..."

„Hájíš svou hlavu a to je pochopitelné... Ale Karel Andersen tě pozná, jakmile se trochu zotaví a to bude, doufáme, už brzo... A ti ostatní tě klidně nechají padnout... Vždyť jim hrozí pouze káznice, nic jiného, ale tobě..."

Guido Ferrari se vztyčil, žlutý strachem a zuřivostí, a spoutanýma rukama ukazoval na pana Oscara:

„On to všechno poroučel..."

„Hrome!“

Maigret neměl už kdy, aby zakročil... Garážista zvedl pojednou pěsti, spoutané ocelovými náramky, a pádná rána dopadla Italovi na hlavu.

„Ropucho..." ječel, „to mi drazé zaplatíš!... Pozbyli rovnováhy, svalili se na zem, v divokém, nenávistném zápasu se kutáleli po podlaze, a tloukli do sebe spoutanýma rukama.

A to byl právě okamžik, který si slavný chirurg z Paříže vyvolil, aby se opět objevil v salonu.

Byl již v rukavičkách, s kloboukem na hlavě.

„Promiňte... Ale bylo mi řečeno, že zde naleznou komisaře..."

„To jsem já..."

„Týká se to toho raněného muže... Doufám, že je už zachráněn... Je však naprosto nutno, aby kolem něho byl úplný klid... Navrhoval jsem, aby byl odvezen na moji kliniku... Ale zdá se, že to z nějakého důvodu není možné... Nejdéle za půl hodiny opět nabude vědomí a přál bych si, aby pak..."

Pronikavé zaječení.

Ital Guido Ferrari se všemi zuby zahryzl garážistovi do nosu a Oscarova žena přiskočila ke komisařovi.

„Rychle!... Podívejte se!...“

Rozehnali je několika kopanci. Pařížský, chirurg, opovržlivě se ušklíbaje, zatím již odešel, vstoupil do svého, auta, které stálo u terasy, a spustil motor.

Michonnet tiše plakal ve svém koutě a na nikoho se ne díval.

Vstoupil inspektor Grandjean a oznamoval:

„Policejní vůz je tu...“

Vyváděli je ven jednoho po druhém. Již nežertovali, již se nesmáli. U zavřeného policejního auta s malými, zamřížovanými okénky div nedošlo k nové bitvě mezi Italem a jedním strojníkem z Oscarovy garáže.

„Zloději!... Apačové!...“ křičel Ital, šílený strachem. „Vždyť jsem ani nedostal smluvený podíl.“

Elsa byla poslední.

V okamžiku, kdy i ona měla překročit práh zasklených dveří a vystoupit na terasu, zaplavenou sluncem, Maigret ji zadržel jediným slovem:

„Nuže?...“

Obrátila se k němu a pohlédla ke stropu, nad nímž ležel raněný Karel Andersen.

Nemohlo se v tomto okamžiku říci, zda propukne v pláč, nebo vychrlí ze sebe nadávky.

„Co chcete?... Bylo to jenom jeho vinou!... pravila pomalu, ale hlasem zcela přirozeným.

Dlouhé ticho. Maigret se jí upřeně díval do očí.

„Ostatně... Ale ne! Nechci o něm špatně mluvit...“

„Jen mluvte!...“

„Však ho sám už dobře znáte... Byla to jenom jeho vina... Bylo to skoro šílenství... Stále se trýznil vzpomínáním, že můj otec byl zločinec a že já sama jsem byla v zlodějské tlupě... A přece – jenom proto mne miloval... A kdyby se ze mne byla stala žena, opravdu, počestná, jak mne chtěl mít, jistě byl by brzy shledal, že je to příliš jednotvárné a byl by mne opustil...“

Odvrátila hlavu a dodala hlasem již tišším, jako by se styděla za to, co nyní říká:

„A přece bych nechtěla, aby se mu stalo něco zlého... Je to... Jak bych to řekla? Je to elegantní hoch!... Trochu přemrštěný!...“

A dokončila, usmívajíc se:

„Myslím, že my dva se ještě uvidíme, vidíte, komisaři?...“

„Byl to Guido, jenž spáchal ty vraždy, že?...“

Pohodila hlavou a odsekla hlasem dívky z ulice:

„Tohleto nežeru, komisaři!...“

Maigret ji sledoval zrakem až do okamžiku, kdy vstupovala do policejního vozu. Viděl, že se ohlédla k domu Tří vdov a vrhla nějaký vtíp k četníkovi, jenž ji pobízel, aby si pospíšila.

„Celá tato historie by se mohla nazvat záhadným případem, v němž byly spáchány tři velké chyby!“ pravil komisař Maigret inspektorovi Lucasovi, jenž stál vedle něho.

„A jaké?“

„Prvé chyby se dopustila Elsa - narovnala obrázek se zimní krajinkou, jenž visel nakřivo, odnesla si z přízemí gramofon do svého pokoje, ač tvrdila, že je tam zavřená, a když cítila, že jí hrozí nebezpečí, obviňovala Karla, předstírajíc při tom, že ho hájí.

Druhé chyby se dopustil pojišťovací agent a to tím, že si mne dal k sobě zavolat, aby mi ukázal, že po celou noc bude sedět u okna.

Třetí chyby konečně se dopustil strojník Jojo, který, když mne pojednou spatřil, byl zachvácen strachem, že všechno se prozradí a v tomto strachu odevzdal automobilistovi rezervní kolo, příliš malé pro jeho vůz, v němž však byly diamanty.

Jinak, nebýt toho...“

„Nebýt toho?“

„Nu, Lucasi, když žena lže tak dokonale, jak lhala Elsa, tak dokonale, že konečně sama tomu počíná věřit...“

„Co jsem vám říkal!“

„Ano!... Mohla z ní být žena opravdu neobyčejná... Jen kdyby ji nebyl stále k sobě volal její bývalý svět... Jako volání spodiny, jako volání pekla...“

* * *

Karel Andersen potácel se ještě celý měsíc mezi životem a smrtí, a jeho rodina, které byla ihned podána zpráva, použila toho, aby si ho odvezla do Dánska, kde byl dán do sanatoria, které se značně podobalo soukromému ústavu duševně chorých, takže se ani neobjevil ve svědeckých šrancích při procesu, jenž se konal v Paříži.

Francouzská vláda proti všemu očekávání zamítla žádost vlády dánské, aby Elsa jí byla vydána. Elsa si napřed musela odpykat v trestnici Saint-Lazare trest tří let těžkého žaláře, k němuž byla odsouzena pařížskou porotou.

V hovorňé této trestnici komisař Maigret se po třech měsících setkal s Karlem Andersenem, jenž mluvil s ředitelem, ukazoval mu úřední potvrzení o svém sňatku a žádal ho, aby si směl promluvit s odsouzenou.

Andersen se jen málo změnil. Stále měl na skleněném oku černý monokl a jedinou známkou jeho posledního poranění bylo rameno, které bylo poněkud ztuhlé.

Zachmuřil se, poznávaje komisaře a odvrátil hlavu.

„Vaši rodiče vám dovolili, abyste odjel?“

„Moje matka zemřela... Dědil jsem po ní.“

Jemu náležela ona krásná limousina, řízená šoférem v elegantním livreji, která stála ve vzdálenosti asi padesáti metrů od vrat trestnice.

„A přese všechno co se stalo...“

„Ubytuji se v Paříži...“

„Abyste ji mohl navštěvovat?“

„Je to moje žena...“

A jeho jediné zdravé oko úzkostlivě pátralo v Maigretových tvářích, zda v nich spatří posměšek nebo soucit.

Ale komisař se spokojil jenom tím, mu upřímně stiskl ruku.

Do trestnice pro muže v Melunu dvě ženy jako dvě nerozlučné přítelkyně společně přicházely v ony dny, které jsou určeny pro návštěvy trestanců.

„Ne, on není špatný člověk?“ říkala choť pana Oscara. „Je až příliš dobrý, příliš štedrý... Dával sklepníkům v kavárně dokonce dvacet franků zpropitného... A právě to ho zničilo... To a ty ženy...“

„A můj Emil, než se seznámil s tou ženštinou, ani jediného svého zákazníka neošidil, třeba jen o jediný měďák... Ale při poslední návštěvě mi přísahal, že už na ni nemyslí.“

Ve vězení pařížského porotního soudu Guido Ferari úzkostlivě vyčkával, kdy přijde jeho advokát, aby mu oznámil, že prezident republiky mu dal milost.

Ale jednoho dne, časně zrána, vstoupilo do jeho cely pět mužů, aby ho doprovodili na poslední cestu.

Odmítl cigaretu, odmítl sklenku rumu a opovržlivě si odplivl směrem k vězeňskému kaplanovi.